

II. Výsledky hospodaření státního rozpočtu za 1. pololetí 2005

1. Celkové výsledky hospodaření státního rozpočtu

1.1. *Záměry schváleného rozpočtu*

Státní rozpočet České republiky na rok 2005 byl sestaven **v souladu s příslušnými ustanoveními zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech**, v platném znění.

Byl **schválen Poslaneckou sněmovnou zákonem č. 675 ze dne 15. prosince 2004** a stanovil **příjmy** ve výši **824,8 mld. Kč** a **výdaje** ve výši **908,4 mld. Kč**. **Rozpočtovaný schodek téměř 83,6 mld. Kč** bude podle tohoto zákona vypořádán státními dluhopisy do výše 72,6 mld. Kč, přijatými dlouhodobými úvěry do výše 11,8 mld. Kč a změnou stavů na účtech státních finančních aktiv, a to zvýšením o 0,7 mld. Kč.

Oproti skutečnosti roku 2004 je stanovený objem příjmů pro letošní rok vyšší o 7,2 % , t.j. o 55,6 mld. Kč, objem výdajů je vyšší o 5,3 % , t.j. o 45,5 mld. Kč a **schodek je nižší o 10,8 % , t.j. o 10,1 mld. Kč**.

Ve schváleném státním rozpočtu na rok 2005 jsou promítnuty některé vlivy vyplývající z novel daňových zákonů přijatých Parlamentem v rámci Koncepce reformy veřejných financí.

Dopady zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, který nabyl účinnosti k 1. květnu 2004 a přinesl přeřazení některého zboží a služeb ze snížené (5 %) do základní sazby při současném snížení základní sazby o 3 procentní body (z 22 na 19 %), jakož i další změny související zejména se vstupem do EU¹, **se budou projevat postupně a dlouhodobě**. Z tohoto pohledu představuje rozpočtovaný odhad výnosu DPH z hlediska celkové výše daňových příjmů značné riziko. Vysoký meziroční nárůst inkasa

¹ od 1.5.2004 byl zrušen výběr DPH ze zboží dováženého z členských zemí EU; od 1.1.2005 přestala celní správa vybírat DPH při dovozu zboží ze třetích zemí a daň je odváděna na základě daňového přiznání podávaného k 25. dni následujícího měsíce nebo čtvrtletí (zatímco předtím se DPH platilo při dovozu a odpočet se nárokoval až cca se 60denním zpožděním)

DPH (o 19,0 % proti skutečnosti roku 2004) souvisí též s tím, že letos se úprava sazeb a přeřazení zboží a služeb podle tohoto zákona týká celého roku na rozdíl od roku 2004, kdy se vztahovala na období osmi měsíců (květen až prosinec).

Fiskální dopad bude mít i **novela zákona o daních z příjmů (zákon č. 669/2004 Sb.)**, kterou se **snížila** od 1. ledna 2005 **sazba daně z příjmů právnických osob** o 2 procentní body na 26 % základu. V listopadu 2004 byl přijat rovněž nový **zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích**, který znamená mírné zvýšení sazeb vybraných správních poplatků a také zavedení některých nových.

Největší dopad na schválený rozpočet však má **zákon č. 1/2005 Sb., kterým se mění zákon o rozpočtovém určení daní**, který nabyl účinnosti 3. ledna letošního roku, a tudíž nebyl zohledněn ve schváleném rozpočtu na rok 2005. Tento zákon v důsledku přesunu kompetencí z ústředních orgánů státní správy na kraje posiluje jejich daňové příjmy na úkor příjmů státního rozpočtu a znamená **snížení podílu státního rozpočtu na celostátních daních v souhrnu o 19,9 mld. Kč a o stejnou částku také snížení výdajů státního rozpočtu**, které budou celoročně vázány ve státním rozpočtu².

V následujících hodnoceních inkasa příjmů a čerpání výdajů je proto uváděn tzv. **korigovaný rozpočet, který zohledňuje výše uvedenou změnu v rozpočtovém určení daní**, a v rámci objektivního hodnocení plnění státního rozpočtu snižuje celkové příjmy a výdaje schváleného rozpočtu o zmíněných 19,9 mld. Kč. **Pro lepší meziroční srovnatelnost je také korigována skutečnost loňského 1. pololetí na podmínky letošního rozpočtového určení daní, a to pouze u příjmových položek** (týká se to pouze daňových příjmů). U výdajů nelze v potřebné struktuře s přesností korigovat skutečnost loňského roku (lze tak učinit pouze u hodnoty celkových výdajů – viz tab. č. 1), proto se při srovnávání s loňskými daty vycházelo z nekorigovaných skutečností.

² podíl krajů na celostátních daňových příjmech (DPH, DPPO a DPFO) se touto novelou zvýšil z 3,1 % na 8,92 %; současně došlo ke snížení podílu Státního fondu dopravní infrastruktury na celostátním výnosu spotřební daně z minerálních olejů z 20,0 % na 9,1 %

1.2. Rozhodující změny rozpočtu v průběhu 1. pololetí roku 2005

Za 1. pololetí roku 2005 došlo k několika rozpočtovým změnám. Ty ovšem **neznamenal ani změnu celkových příjmů ani celkových výdajů oproti schválenému státnímu rozpočtu**, ale pouze přesun mezi jednotlivými položkami rozpočtu, a to především na výdajové straně rozpočtu. Ta nejdůležitější z nich jsou následující:

- v rámci výdajů kapitoly VPS byly vázány prostředky v celkové výši 19,9 mld. Kč v návaznosti na zákon č. 1/2005 Sb. Jedná se o prostředky, které po schválení zákona náležejí rozpočtům krajů. O tuto částku budou pak nižší i daňové příjmy státního rozpočtu. V návaznosti na uvedený zákon byla **převedena z kapitoly VPS do kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy částka 29 759 mil. Kč** (prostředky pro krajské, soukromé a církevní školství), které nebyly v definitivní podobě zákona č. 1/2005 Sb. zahrnuty do daňových příjmů krajů, jak předpokládala vládní předloha zákona³. Celkově došlo k uvolnění finančních prostředků z kapitoly VPS do rozpočtů ostatních kapitol ve výši 32 677 mil. Kč.
- **výdaje kapitoly OSFA byly v 1. pololetí roku 2005 sníženy o 6 207 mil. Kč** a o stejnou částku navýšeny výdaje jiných kapitol. Z toho téměř 5,9 mld. Kč směřovalo na projekty financované z úvěrů od Evropské investiční banky. Jednalo se např. o 3,5 mld. Kč na výstavbu dálnice D8, dále o 1,5 mld. Kč na odstraňování povodňových škod z roku 2002, o téměř 0,4 mld. Kč na prevenci před povodněmi či o 0,3 mld. Kč na obchvat Plzně.

Celkem bylo v 1. pololetí provedeno 343 rozpočtových opatření. Proti stejnému období loňského roku to je o 6 méně. Nejvíce rozpočtových opatření se realizovalo v kapitolách Ministerstva vnitra (36), Ministerstva zahraničních věcí (33) a Ministerstva kultury (27).

Nejvíce rozpočtových opatření se týkalo přesunů mezi jednotlivými kapitolami (38,2 %), dále uvolňování prostředků z kapitoly VPS do rozpočtů příslušných kapitol (33,3 %), přesuny v rámci příslušné kapitoly (24,2 %) a uvolňování prostředků kapitolám z kapitoly OSFA.

³ vládní návrh počítal se zvýšením podílu krajů na 15,06 %

1.3. Celkové výsledky hospodaření státního rozpočtu za 1. pololetí roku 2005

Souhrnné výsledky hospodaření státního rozpočtu v hodnoceném období ukazuje následující přehled:

Tabulka č. 1

	Skutečnost leden - červen 2004	Skutečnost leden - červen 2004 korigovaná ^{xx)}	2005						
			Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Rozpočet po změnách korigovaný ^{xxx)}	Skutečnost leden - červen	% plnění korig. rozp. po změnách	% plnění v r. 2004	Index 2005/2004 korig.
PŘÍJMY CELKEM	366,64	358,01	824,83	824,83	804,93	426,25	53,0	48,6	119,1
VÝDAJE CELKEM	416,34	407,71	908,41	908,41	888,51	422,49	47,6	47,9	103,6
SALDO	-49,70	-49,70	-83,58	-83,58	-83,58	3,76	x	43,0	x

^{xx)} upraveno na podmínky roku 2005 (dle zákona č. 1/2005 Sb.)

^{xxx)} schválený rozpočet upravený o vliv zákona č. 1/2005 Sb. a o rozpočtová opatření k 30.6.2005

V 1. pololetí letošního roku inkasoval státní rozpočet **celkové příjmy** ve výši **426,3 mld. Kč, tj. 53,0 % korigovaného rozpočtu**, a jsou tak o 23,8 mld. Kč nad jeho polovinou. Proti stejnému období loňského roku, kdy byl rozpočet plněn na 48,6 %, je to **o 68,2 mld. Kč, tj. o 19,1 %, více** (korigovaný rozpočet je nad korigovanou skutečností roku 2004 o 7,2 %).

Daňové příjmy představují **225,4 mld. Kč, tj. 51,1 % korigovaného rozpočtu**, a meziročně srovnatelně vzrostly o 35,6 mld. Kč, tj. o 18,8 % (v loňském pololetí byly plněny na 47,0 %, při meziročním růstu o 8,1 mld. Kč, tj. o 4,2 %). **Příjmy z pojistného na sociální zabezpečení** dosáhly výše **149,7 mld. Kč** (loni 141,6 mld. Kč), tj. byly plněny na **47,6 %** (loni 48,4 %). Plnění celkových příjmů státního rozpočtu ovlivnily kromě příznivého inkasa daní především **nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté dotace**, jejichž výše **51,2 mld. Kč** znamená plnění korigovaného rozpočtu již na **106,1 %** a meziroční růst o 91,6 % (v loňském 1. pololetí byly plněny na 67,2 %, při meziročním růstu o 95,3 %).

Celkové výdaje byly čerpány ve výši **422,5 mld. Kč, tj. na 47,6 % korigovaného rozpočtu**, a jsou tak o 21,8 mld. Kč pod polovinou korigovaného rozpočtu. V porovnání s loňskými čerpáním výdajů, kdy byl rozpočet plněn na 47,9 %, je to **o 14,8 mld. Kč, tj. o 3,6 % více proti korigované skutečnosti loňského roku**. Korigovaný rozpočet je nad úrovní korigované skutečnosti roku 2004 o 5,2 %.

Běžné výdaje dosáhly výše **402,0 mld. Kč, tj. 48,9 % korigovaného rozpočtu**. **Kapitálové výdaje** představovaly **20,5 mld. Kč** a byly plněny na **30,8 %**.

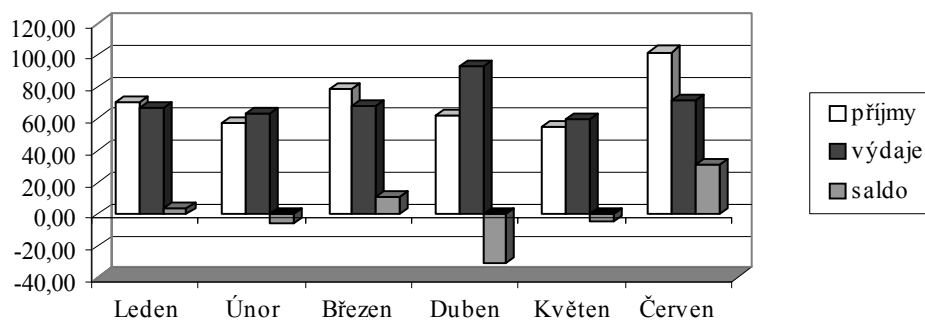
Saldo státního rozpočtu vykázalo **přebytek 3,8 mld. Kč**, což se naposledy stalo v roce 1998 (přebytek 1,8 mld. Kč). Proti loňskému pololetí je to výsledek o **53,5 mld. Kč lepší**, přičemž letošní rozpočet počítá se schodkem nižším pouze o 10,1 mld. Kč než skutečný schodek roku 2004. Tento výsledek je ovlivněn **výrazným předstihem plnění příjmů před čerpáním výdajů a to o 5,4 procentního bodu**, zatímco v loňském pololetí činil předstih pouze 0,7 p.b. Dalším důvodem je také to, že **meziroční srovnatelná dynamika** dosáhla u **příjmů 19,1 %**, a je tak o **11,9 procentního bodu nad rozpočtovanou dynamikou (7,2 %)**, naopak **výdaje** vykázaly **nižší dynamiku o 1,6 procentního bodu (růst 3,6 % proti rozpočtovaným 5,2 %)**.

Vývoj inkasa příjmů, čerpání výdajů a sald v jednotlivých měsících ukazuje následující tabulka a graf:

Tabulka č.2

v mld. Kč						
2005	Celkové příjmy	% plnění ke korig. SR po změnách	Celkové výdaje	% plnění ke korig. SR po změnách	Saldo v měsíci	Kumulované saldo
Leden	70,35	8,7	66,86	7,5	3,49	3,49
Únor	57,69	7,2	63,76	7,2	-6,07	-2,58
Březen	78,79	9,8	67,96	7,6	10,83	8,25
Duben	62,14	7,7	92,88	10,5	-30,74	-22,49
Květen	55,37	6,9	59,91	6,7	-4,54	-27,03
Červen	101,92	12,7	71,13	8,0	30,79	3,76
Leden - červen	426,25	53,0	422,49	47,6	3,76	3,76

Měsíční přírůstky příjmů, výdajů a salda státního rozpočtu (v mld. Kč)

K největšímu prohloubení deficitu státního rozpočtu došlo v **měsíci dubnu**, což souvisí zejména s jednorázovou úhradou příspěvku státu na **stavební spoření za rok 2004 ve výši 15,4 mld. Kč**, která se provádí každoročně v tomto období.

V závěru období se hospodaření státního rozpočtu naopak výrazně zlepšilo. Lepší výsledky jsou odrazem zejména vyššího inkasa daňových příjmů (plnění rozpočtu je o 4,1 p.b. lepší a dynamika o 14,6 p.b. vyšší než loni), především pak nad očekávání **vysokého inkasa daně z příjmů právnických osob**, což souvisí s dobrými hospodářskými výsledky za rok 2004 u plátců daně, kteří podávají daňové přiznání k 30.6., a jimž přiznání zpracovává daňový poradce nebo kteří podléhají ze zákona auditu; plnění rozpočtu je zde o 11,8 p.b. lepší při vyšší dynamice (28,8 % proti -1,9 % v loňském pololetí).

Dobré výsledky dosažené za první polovinu letošního roku – měřeno vykázaným schodkem a jeho podílem na celoročně předpokládaném objemu - **nelze přeceňovat.** Čerpání výdajů bude v 2. pololetí pokračovat do výše dané rozpočtem a nad jeho rámec budou realizovány převody prostředků z rezervních fondů organizačních složek státu představující úspory výdajů předchozích let a prostředky určené na státní záruky, které však neovlivní výsledný schodek (vstoupí do příjmů ve stejné výši). Určující pro pozitivní celoroční výsledek hospodaření státního rozpočtu bude proto především inkaso daňových příjmů, ale i nedaňových a ostatních příjmů. **Při zachování dosavadního vývoje daní z příjmů však lze předpokládat, že celoroční schodek by měl zůstat pod úrovní rozpočtu.** Ocenění očekávaných rizik rozpočtového hospodaření a **výhled** celkového plnění státního rozpočtu do konce roku jsou uvedeny **v samostatné části materiálu.**

Podrobnější analýza vývoje příjmové a výdajové stránky státního rozpočtu je obsahem dalších částí zprávy. Vykázané hodnoty jednotlivých položek příjmů a výdajů za 1. pololetí jsou porovnávány s údaji státního rozpočtu vč. rozpočtových opatření provedených do 30. června letošního roku korigovaných o vliv zákona č. 1/2005 Sb. Údaje o skutečnosti vycházejí z výkazů o plnění příjmů a výdajů státního rozpočtu k 30.6.2005 a jsou u meziočného srovnání příjmových položek porovnávány s údaji loňského pololetí upravenými o vliv zákona č. 1/2005 Sb.

2. Příjmy státního rozpočtu

Celkový objem příjmů schválený zákonem č. 675/2004 Sb. o státním rozpočtu na 2005 byl stanoven ve výši 824,8 mld. Kč

Proti skutečnosti roku 2004 jsou celkové rozpočtované příjmy vyšší o 55,6 mld. Kč, t.j. o 7,2 %. Na jejich zvýšení se podílejí zejména příjmy z daní a poplatků, které mají vzrůst o 36,6 mld. Kč, t.j. o 8,6 %, z nichž největší růst se předpokládá u DPH (o 26,6 mld. Kč, t.j. o 19,0 %). Na pojistném na sociální zabezpečení se má vybrat více o 21,4 mld. Kč, t.j. o 7,3 %, ostatní příjmy by naopak měly být nižší o 2,4 mld. Kč (o 4,8 %). Pokles ostatních příjmů ovlivnily vedle nižších příjmů z vlastní činnosti organizací i nižší příjmy za realizaci záruk, se kterými schválený rozpočet na rozdíl od loňského roku nepočítá (v loňském roce činily příjmy z tohoto titulu 5,0 mld. Kč). Na druhé straně jsou vyšší rozpočtované dotace přijímané do rozpočtu, a to především zásluhou prostředků poskytovaných z rozpočtu Evropské unie. U těch se proti loňskému roku očekává zvýšení o cca 17 mld. Kč; i když tzv. kompenzační platby by měly být nižší o 1 mld. Kč, kapitoly naopak ve svých příjmech počítají s vyššími dotacemi z rozpočtu EU (zejména Ministerstvo zemědělství - o 13,2 mld. Kč, MPSV - o 2,2 mld. Kč a MPO - o 2,1 mld. Kč).

Celkové rozpočtované příjmy na letošní rok ovlivňují (z hlediska metodického i obsahového) novely daňových zákonů, přijaté Parlamentem v rámci Koncepce reformy veřejných financí. Jde především o

- nový zákon o dani z přidané hodnoty (č. 235/2004 Sb.),
- změnu zákona o daních z příjmů (č. 669/2004 Sb.) a
- změnu zákona o správních poplatcích (634/2004 Sb.).

Zásadní vliv na schválený rozpočet však má zákon č. 1/2005 Sb., kterým se mění zákon o rozpočtovém určení daní, a který nabyl účinnosti dnem 3. ledna letošního roku, jak již bylo zmíněno v úvodu. Při zpracování státního rozpočtu na rok 2005 nebyla novela zákona ještě schválena a tak ve státním rozpočtu není v daňových příjmech zohledněno zvýšení podílu krajů na sdílených daních z 3,1 % na 8,92 % a naopak snížení participace Státního fondu dopravní infrastruktury na celostátním výnosu spotřebních daní z minerálních olejů z 20,0 % na 9,1 %. Toto nové rozpočtové určení daní znamená v roce 2005 přesun z daňových příjmů státního rozpočtu do rozpočtů

krajů ve výši 27,3 mld. Kč a naopak zvýšení příjmů státního rozpočtu ze spotřebních daní z minerálních olejů o 7,4 mld. Kč.

Pro objektivní hodnocení plnění státního rozpočtu za letošní 1. pololetí vycházíme z korigovaného rozpočtu (zohledňuje zákon č. 1/2005 Sb. o novém rozpočtovém určení daní) a pro účely meziročního srovnání je korigována i pololetní skutečnost za rok 2004 (srovnatelně na podmínky roku 2005).

Úpravy schváleného rozpočtu provedené do konce června znamenaly pouze některé drobné mezipoložkové přesuny, při nezměněné výši celkových příjmů.

Celkové příjmy státního rozpočtu ke konci června 2005 dosáhly výše 426,3 mld. Kč, což představuje 53,0 % korigovaného rozpočtu a meziroční srovnatelný růst o 68,2 mld. Kč, t.j. o 19,1 % v roce 2004 byly plněny na 48,6 % při meziročním růstu o 31,0 mld. Kč, t.j. o 9,2 %). Jejich plnění a meziroční srovnání ukazuje následující tabulka:

Tabulka č. 3

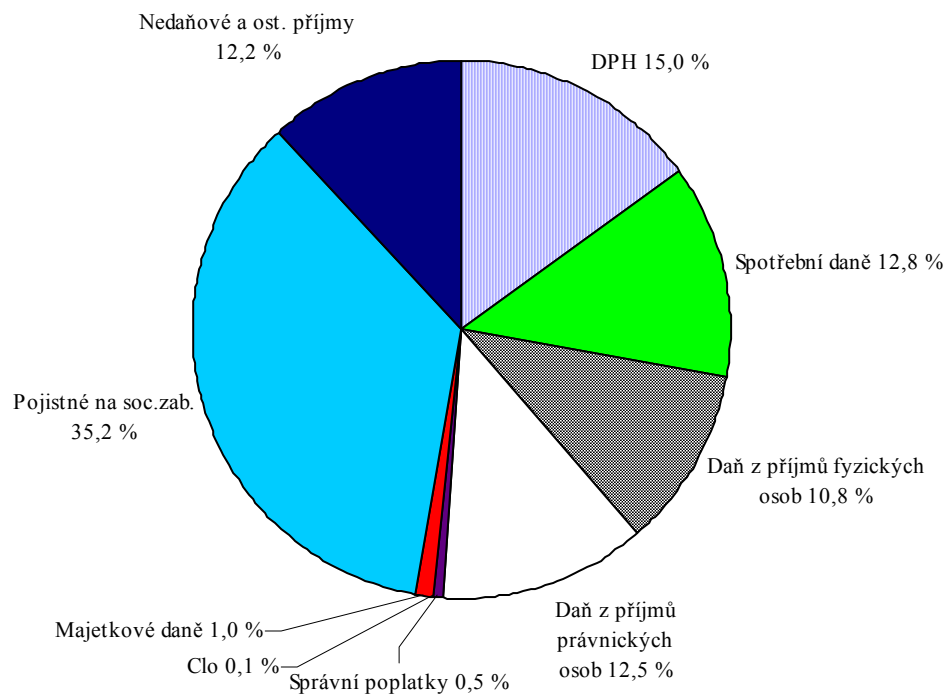
Ukazatel	Sk. korigovaná leden-červen 2004	Rozpočet 2005			Skutečnost leden-červen 2005	% plnění (5:4)	% plnění r. 2004	Index 05/ korig.sk.04 (5:1)
		schválený*)	vč.rozpočt. opatření**)	korigovaný***)				
	1	2	3	4	5	6	7	8
Daňové příjmy celkem (daně, poplatky, pojistné)	331,32	776,05	776,05	756,15	375,10	49,6	47,6	113,2
<i>Příjmy z daní a poplatků</i>	<i>189,76</i>	<i>461,30</i>	<i>461,30</i>	<i>441,40</i>	<i>225,37</i>	<i>51,1</i>	<i>47,0</i>	<i>118,8</i>
Daň z příjmů fyzických osob (DPFO)	43,09	103,40	103,40	95,50	46,08	48,3	49,0	106,9
v tom: DPFO ze závislé činnosti a funkčních požitků	32,49	83,00	83,00	76,50	34,83	45,5	46,1	107,2
DPFO ze samostatné výdělečné činnosti	8,04	14,50	14,50	13,60	9,09	66,8	60,8	113,1
DPFO z kapitálových výnosů	2,56	5,90	5,90	5,40	2,16	40,0	61,6	84,4
Daň z příjmů právnických osob (DPPO)	41,33	88,30	88,30	81,60	53,22	65,2	53,4	128,8
Obecné daně ze zboží a služeb v tuzemsku (DPH)	53,04	167,00	167,00	154,30	64,03	41,5	43,0	120,7
Zvláštní daně a poplatky ze zboží a služeb v tuzemsku (SD)	39,87	87,50	87,50	94,90	54,31	57,2	43,7	136,2
Správní poplatky	1,76	4,10	4,10	4,10	1,91	46,6	40,9	108,5
Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí	0,64	1,30	1,30	1,30	0,66	50,8	50,0	103,1
Daně a cla za zboží a služby ze zahraničí	4,30	0,70	0,70	0,70	0,57	80,9	97,7	13,2
Daně z majetkových a kapitál. převodů	5,16	8,60	8,60	8,60	4,08	47,4	36,1	79,1
Ostatní daňové příjmy	0,57	0,40	0,40	0,40	0,52	130,0	142,5	91,2
<i>Pojistné na soc.zabezpečení, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a veřejné zdrav.pojistění z toho:</i>	<i>141,56</i>	<i>314,75</i>	<i>314,75</i>	<i>314,75</i>	<i>149,73</i>	<i>47,6</i>	<i>48,4</i>	<i>105,8</i>
Pojistné na důchodové pojištění	97,42	260,87	260,87	260,87	103,30	39,6	40,2	106,0
Nedaňové příjmy celkem	17,96	18,07	18,07	18,07	13,96	77,3	71,3	77,7
<i>Příjmy z vl.čin.a odvody přebytků org.s přímým vztahem z toho: Soudní poplatky</i>	<i>7,81</i>	<i>8,77</i>	<i>8,85</i>	<i>8,85</i>	<i>7,09</i>	<i>80,1</i>	<i>81,4</i>	<i>90,8</i>
<i>Přijaté sankční platby a vratky transferů</i>	<i>0,46</i>	<i>0,60</i>	<i>0,60</i>	<i>0,60</i>	<i>0,44</i>	<i>73,3</i>	<i>76,7</i>	<i>95,7</i>
<i>Příjmy z prodeje nekap.majetku a ost nedaň. příjmy z toho: Dobrovolné pojistné</i>	<i>2,91</i>	<i>1,88</i>	<i>1,88</i>	<i>1,88</i>	<i>3,28</i>	<i>174,5</i>	<i>143,3</i>	<i>112,7</i>
<i>Přijaté splátky půjčených prostředků z toho: Splátky půjčených prostředků od podnikatel.subjektů</i>	<i>1,71</i>	<i>2,36</i>	<i>2,27</i>	<i>2,27</i>	<i>1,84</i>	<i>81,1</i>	<i>64,5</i>	<i>107,6</i>
<i>Splátky půjčených prostředků ze zahraničí (z vlád.úvěrů)</i>	<i>0,38</i>	<i>0,73</i>	<i>0,73</i>	<i>0,73</i>	<i>0,42</i>	<i>57,5</i>	<i>122,6</i>	<i>110,5</i>
<i>Přijaté splátky půjčených prostředků z toho: Splátky půjčených prostředků od podnikatel.subjektů</i>	<i>5,53</i>	<i>5,07</i>	<i>5,06</i>	<i>5,06</i>	<i>1,73</i>	<i>34,2</i>	<i>50,6</i>	<i>31,3</i>
<i>Splátky půjčených prostředků ze zahraničí (z vlád.úvěrů)</i>	<i>0,20</i>	<i>2,34</i>	<i>2,33</i>	<i>2,33</i>	<i>0,07</i>	<i>3,0</i>	<i>8,7</i>	<i>35,0</i>
<i>Splátky půjčených prostředků ze zahraničí (z vlád.úvěrů)</i>	<i>0,57</i>	<i>2,49</i>	<i>2,49</i>	<i>2,49</i>	<i>1,61</i>	<i>64,7</i>	<i>15,6</i>	<i>282,5</i>
Kapitálové příjmy celkem	0,56	0,15	0,15	0,15	0,32	213,3	46,7	57,1
Přijaté dotace	8,17	30,56	30,56	30,56	36,88	120,7	61,5	451,4
PRÍJMY STÁTNÍHO ROZPOČTU CELKEM	358,01	824,83	824,83	804,93	426,25	53,0	48,6	119,1

*) zákon č.675/2004 Sb.

**) rozpočet po změnách k 30.6.2005

Celkové příjmy převyšují polovinu celoročního korigovaného rozpočtu o 23,8 mld. Kč, zatímco ve stejném období roku 2004 byly pod úrovní alikvoty o 10,4 mld. Kč (celoročně však převýšily rozpočet o 15,1 mld. Kč, t.j. o 2,0 %). Z toho **daňové příjmy jsou vyšší o 4,7 mld. Kč** (v roce 2004 byly nižší o 12,7 mld. Kč, přičemž celoročně byly nad jeho úrovní o 2,6 mld. Kč, t.j. o 0,6 %), **nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté dotace celkem převyšují alikvotu o 26,8 mld. Kč** (v roce 2004 byly vyšší o 6,9 mld. Kč a celoročně pak o 11,5 mld. Kč) a naopak **pojistné na SZ je nižší o 7,7 mld. Kč** (v 1. pololetí 2004 bylo nižší o 4,6 mld. Kč, ale celoročně převýšilo rozpočet o 1,0 mld. Kč).

Strukturu celkových příjmů dosažených v prvním pololetí letošního roku ilustruje následující graf:

A. Daňové příjmy

2.1. Vliv ekonomického růstu (růst HDP) na výběr daní

Po vstupu ČR do EU zaznamenává česká ekonomika rychlejší tempa růstu než v dřívějších letech, což se projevuje i na vyšších daňových výnosech. Vazba růstu HDP a výnosu jednotlivých daní však vykazuje různou intenzitu.

Za daň, jejíž výnos je obecně považován za **relativně těsně spjatý s vývojem HDP**, se považuje **daň z příjmů právnických osob**. Na druhou stranu je výnos DPPO značně závislý na konkrétním ekonomickém vývoji jednotlivých firem. Ten se může od obecného trendu významně odchylovat např. v případě uskutečnění velkých investic či realizace mimořádných zisků. Po vstupu do EU je **důvodem výrazně rychlejšího růstu inkasa DPPO než je růst HDP zřejmě úspěšná adaptace českých firem na vstup do EU** spojená s výrazně rychle rostoucími vývozy či pokračující privatizace a restrukturalizace firem.

Spotřební daně závisí na objemu spotřebovaných komodit a kromě daně z minerálních olejů tak **bezprostřední vazbu na růst HDP nemají**. Výrazně rychlejší než očekávaný **růst daně z minerálních olejů souvisí zřejmě s nárůstem tranzitní dopravy** přes území ČR po vstupu do EU. To je spojeno vzhledem k cenovým rozdílům i s větším objemem nakupovaných pohonných hmot na území ČR.

Daň z přidané hodnoty souvisí s vývojem spotřeby domácností a veřejného sektoru. Z hlediska DPH jde o konečné spotřebitele, tzn. tyto sektory nemají nárok na odpočet daně na vstupu. **V delším časovém období se spotřeba vyvíjí stejně jako růst HDP**, avšak mohou existovat výrazné odchylky. V souladu s posledními makroekonomickými predikcemi i s vývojem inkasa DPH nelze výraznější nárůsty domácí spotřeby pozorovat.

Obdobně ani u **daně z příjmů fyzických osob** nedošlo k výraznějším nárůstům. To platí zejména u DPFO ze závislé činnosti. Ta těsně souvisí s objemem mezd a platů a se zaměstnaností. **Vzhledem k progresivní stupnici je růst výnosu DPFO rychlejší než růst objemu mezd a platů**.

Obecně lze tedy říci, že dlouhodobě souvisí hlavní daňové příjmy s růstem HDP, avšak krátkodobě, z hlediska jednotlivých let, může docházet k významným pozitivním i negativním odchylkám. V ČR v současné době pozorujeme výrazné zvýšení ziskovosti firem, které se však plně neprojevuje v růstu mezd a konečné spotřeby.

2.2. Celostátní daňové příjmy

Celostátní inkaso všech daní dosáhlo ke konci června výše **309,8 mld. Kč**, což představuje **49,5 %** celoročně rozpočtovaného objemu (ve stejném období minulého roku to bylo 47,2 % a v roce 2003 49,2 %) a **meziroční růst o 41,6 mld. Kč, t.j. o 15,5 %**. Z toho **nejvyšší absolutní nárůst 15,3 mld. Kč byl u DPH, spotřební daně vzrostly o 15,1 mld. Kč**, přírůstek daní z příjmů právnických osob činil 9,1 mld. Kč a daní z příjmů fyzických osob 3,3 mld. Kč. Majetkové daně naopak byly nižší o 1,1 mld. Kč. Finanční prostředky získané z ostatních daní, t.j. clo, silniční daně, dálniční poplatky, daň z nemovitostí a ostatní daně a poplatky byly ve svém souhrnu proti loňskému 1. pololetí nižší o cca 0,1 mld. Kč.

Ze skutečného celostátního výnosu daní **připadlo na státní rozpočet 72,7 %** (225,4 mld. Kč), což je o 1,3 procentního bodu méně než v loňském 1. pololetí. Podíl **rozpočtů územně samosprávných celků činil 24,0 %** (74,3 mld. Kč), což je o 0,7 procentního bodu více než v roce 2004. Z toho na daňové příjmy **obcí připadlo 58,7 mld. Kč, kraje získaly do svých rozpočtů 15,6 mld. Kč**, tedy ve srovnání s pololetím loňského roku o 10,0 mld. Kč více (vliv zákona č. 1/2005 Sb.). **Státnímu fondu dopravní infrastruktury bylo převedeno 7,4 mld. Kč, t.j. 2,4 %** (podíl SD z minerálních olejů 3,3 mld. Kč, silniční daň 2,2 mld. Kč a dálniční poplatek 1,9 mld. Kč) z celostátního inkasa proti 3,7 % v loňském 1. pololetí (rovněž vliv zákona č. 1/2005 Sb.) a z vybraného cla bylo **do rozpočtu EU převedeno 2,7 mld. Kč (0,9 %)**.

Tabulka č. 4

Meziroční srovnání celostátního inkasa daní

	Celkem r. 2003									Celkem r. 2004									Celkem r. 2005									meziroční přírůstky			meziroční index		
	Rozpočet			sk.			% plnění			Rozpočet			sk.			% plnění			Rozpočet			sk.			% plnění			2003/2002	2004/2003	2005/2004	2003/2002	2004/2003	2005/2004
	k 30.6.	sk.	% plnění	k 30.6.	sk.	% plnění	k 30.6.	sk.	% plnění	k 30.6.	sk.	% plnění	k 30.6.	sk.	% plnění	k 30.6.	sk.	% plnění	k 30.6.	sk.	% plnění	k 30.6.	sk.	% plnění	k 30.6.	sk.	% plnění	k 30.6.	sk.	% plnění			
Daňové příjmy celkem	522,33	256,76	49,2	567,68	268,15	47,2	625,50	309,79	49,5	25,43	11,39	41,64	111,0	104,4	115,5																		
- DPH	158,80	73,96	46,6	174,80	75,30	43,1	218,90	90,63	41,4	4,08	1,34	15,33	105,84	101,81	120,36																		
- spotřební daň	78,20	38,47	49,2	97,00	42,53	43,8	101,10	57,61	57,0	3,01	4,06	15,08	108,49	110,55	135,46																		
- clo	9,60	4,81	50,1	4,40	4,30	97,7	2,80	3,27	116,8	0,14	-0,51	-1,03	103,00	89,40	76,05																		
- daně z příjmů PO (vč. obcí)	113,90	62,48	54,9	117,10	61,07	52,2	121,50	70,20	57,8	13,33	-1,41	9,13	127,12	97,74	114,95																		
- daně z příjmů FO	127,20	59,33	46,6	133,70	64,99	48,6	144,60	68,24	47,2	3,59	5,66	3,25	106,44	109,54	105,00																		
- z kapitálových výnosů	5,90	3,03	51,4	5,90	3,60	61,0	7,70	3,01	39,1	-0,58	0,57	-0,59	83,93	118,81	83,61																		
- ze sam.výděl.činnosti	23,90	12,85	53,8	25,60	14,36	56,1	26,00	14,90	57,3	0,55	1,51	0,54	104,47	111,75	103,76																		
- ze závislé činnosti	97,40	43,45	44,6	102,20	47,03	46,0	110,90	50,31	45,4	3,62	3,58	3,28	109,09	108,24	106,97																		
- silniční daň	5,80	2,47	42,6	5,90	2,44	41,4	5,90	2,22	37,6	0,14	-0,03	-0,22	106,01	98,79	90,98																		
- daň z nemovitosti	4,50	1,55	34,4	4,70	1,66	35,3	4,80	1,71	35,6	-0,41	0,11	0,05	79,08	107,10	103,01																		
- majetkové daně	8,90	4,17	46,9	14,30	5,16	36,1	8,60	4,08	47,4	0,53	0,99	-1,08	114,56	123,74	79,07																		
- dálniční poplatek	1,70	1,26	74,1	1,80	1,72	95,6	2,20	1,93	87,7	-0,10	0,46	0,21	92,65	136,51	112,21																		
- ostatní daně a poplatky	13,73	8,26	60,2	13,98	8,98	64,2	15,10	9,90	65,6	0,44	0,72	0,92	105,63	108,72	110,24																		

pom.: celostátní inkaso vč. DPPO za obce a clo vč. cla náležejícího do rozpočtu EU

Celostátní výnos daně z příjmů fyzických osob dosáhl 68,2 mld. Kč (plnění rozpočtu na 47,2 %) a byl proti stejnému období předchozího roku **vyšší o 3,3 mld. Kč, t.j. o 5,0 %**. Z celkového inkasa státnímu rozpočtu zůstalo **46,1 mld. Kč, do rozpočtu obcí bylo převedeno 17,0 mld. Kč a do rozpočtů krajů 5,1 mld. Kč**.

Rozhodující část této daně tvoří **daň z příjmů ze závislé činnosti a funkčních požitků**. Její **celostátní inkaso** za 1. pololetí letošního roku dosáhlo **50,3 mld. Kč** (45,4 % celoročního rozpočtu) a bylo o 3,3 mld. Kč, t.j. o 7,0 % vyšší než v 1. pololetí předchozího roku. **Z toho 11,3 mld. Kč bylo převedeno do rozpočtu obcí** (rozpočet počítá s celoročním příjmem z této daně ve výši 24,5 mld. Kč), **4,2 mld. Kč do rozpočtu krajů** (korigovaný rozpočet počítá s celoroční participací ve výši 9,9 mld. Kč) a **34,8 mld. Kč do státního rozpočtu** (rozpočet počítá s 76,5 mld. Kč).

Celostátní inkaso daně z kapitálových výnosů představuje 3,0 mld. Kč, t.j. pouze 39,1 % rozpočtu a je o 0,6 mld. Kč (o 16,4 %) nižší než bylo za stejné období v roce 2004. **Státní rozpočet získal na této dani 2,2 mld. Kč, do rozpočtu obcí bylo převedeno 0,6 mld. Kč a do rozpočtu krajů 0,2 mld. Kč**.

Celostátní inkaso daně z příjmů placené na základě daňového přiznání dosáhlo výše 14,9 mld. Kč a naplňuje rozpočtem předpokládanou částku na 57,3 %, při meziročním růstu o 0,5 mld. Kč, t.j. o 3,8 %. Z této částky bylo převedeno do příjmů státního rozpočtu **9,1 mld. Kč, do rozpočtů obcí 5,2 mld. Kč a do příjmů krajů 0,6 mld. Kč**.

Celostátní inkaso daně z příjmů právnických osob (bez DPPO za obce) dosáhlo ke konci 1. pololetí 65,1 mld. Kč, t.j. 56,2 % rozpočtu, při meziročním zvýšení o 9,2 mld. Kč (o 16,4 %). Do rozpočtu obcí bylo za 1. pololetí převedeno 8,5 mld. Kč, do rozpočtů krajů celkem 3,4 mld. Kč.

Celostátní výnos DPH ke konci června dosáhl 90,6 mld. Kč, což je 41,4 % celoročního rozpočtu, ale o 15,3 mld. Kč, t.j. o 20,4 % více než ve stejném období minulého roku (v loňském pololetí byl rozpočet plněn na 43,1 % a meziroční růst představoval 1,8 %). Do příjmů obcí bylo převedeno 19,5 mld. Kč, kraje získaly 7,1 mld. Kč a státní rozpočet 64,0 mld. Kč.

Celostátní výnos spotřebních daní dosáhl 57,6 mld. Kč, t.j. 57,0 % rozpočtu, a je o 15,1 mld. Kč, t.j. o 35,5 %, nad úroveň loňského pololetí. Z této inkasované částky bylo 3,3 mld. Kč převedeno do příjmů SFDI.

2.3. Daňové příjmy státního rozpočtu

Schválený státní rozpočet celkových daňových příjmů počítá s meziročním růstem o 36,6 mld. Kč, t.j. o 8,6 % (měřeno ke skutečnosti r. 2004). Po zohlednění vlivu zákona č. 1/2005 Sb., o rozpočtovém určení daní, činí tento nárůst 16,7 mld. Kč, t.j. 3,9 %. Jejich **skutečné inkaso ke konci června** dosáhlo výše **225,4 mld. Kč**, což představuje 51,1 % korigovaného rozpočtu (v loňském pololetí to bylo 47,0 % rozpočtu).

Vysoký srovnatelný meziroční růst – o 35,6 mld. Kč, t.j. o 18,8 % souvisí s vývojem všech čtyř hlavních daňových příjmů, zejména pak s vývojem spotřebních daní a DPPO. Příjmy státního rozpočtu ze spotřebních daní vykázaly meziroční růst o 14,4 mld. Kč, t.j. o 36,2 %, inkaso DPPO vzrostlo o 11,9 mld. Kč, t.j. o 28,8 %. Další váhově významná daň – DPH je v letošním pololetí vyšší o 11,0 mld. Kč, t.j. o 20,7 % a daně z příjmů fyzických osob vzrostly o 3,0 mld. Kč, t.j. o 6,9 %.

a) Daň z příjmů fyzických osob (DPFO)

Inkaso státního rozpočtu celkem ze všech tří položek daně z příjmů fyzických osob dosáhlo 46,1 mld. Kč, t.j. 48,3 % korigovaného rozpočtu a meziročně vzrostlo o 3,0 mld. Kč, t.j. o 6,9 %. Proti stejnému období minulého roku je plnění rozpočtu o 0,7 procentního bodu horší a meziroční dynamika je o 3,2 procentního bodu nižší, ale odpovídá tendencím z let 2003 a 2002.

Daně z příjmů fyzických osob inkasované státním rozpočtem:

Tabulka č. 5

Ukazatel	skutečnost leden-červen 2004	korigovaná skutečnost 2004	skutečnost leden-červen 2005	% plnění	rozdíl		meziroční index	
					2004/2003	2005/ 2004 korig.	2004/2003	2005/ 2004 korig.
Daň z příjmů fyzických osob	46,63	43,09	46,08	48,3	4,28	2,99	110,1	106,9
v tom:								
DPFO ze závislé činnosti	35,23	32,49	34,83	45,5	2,69	2,34	108,3	107,2
DPFO z kapitálových výnosů	2,77	2,56	2,16	40,0	0,44	-0,40	118,9	84,4
DPFO ze sam.výděl.činnosti	8,63	8,04	9,09	66,8	1,15	1,05	115,4	113,1

Z celostátního inkasa **DPFO ze závislé činnosti připadlo státnímu rozpočtu** za 1. pololetí letošního roku **34,8 mld. Kč**, což představuje 45,5 % rozpočtu a meziroční růst o 2,3 mld. Kč, t.j. o 7,2 % (v roce 2004 činilo plnění rozpočtu 46,1 % a meziroční růst o 8,3 %).

Vývoj inkasa je ovlivněn růstem průměrných mezd, celkovým ekonomickým růstem a s tím souvisejícím růstem počtu nových pracovních míst (vlivem rozšíření dosavadních provozů nebo vznikem nových) a v neposlední řadě i zvýšením minimální mzdy. Nárůst je zaznamenán i přes skutečnost, že daňové subjekty využívají výhod, které jim zákon o daních z příjmů poskytuje. V některých sektorech ovlivňuje tempo růstu inkasa této daně zavedení institutu daňového zvýhodnění na dítě a přiznávání daňových bonusů zaměstnancům.

Na DPFO z kapitálových výnosů inkasoval státní rozpočet 2,2 mld. Kč, což je pouze 40,0 % rozpočtu (v roce 2004 to bylo 61,6 %). Meziroční pokles inkasa této daně o 15,6 % odpovídá trendu vývoje v posledních letech.

Jeho výše je částečně ovlivněna výplatou dividend a podílů na zisku. Pokles výplaty dividend je odrazem stále se snižujícího počtu akcií v držení fyzických osob – zpravidla minoritních akcionářů, ke kterému v minulém roce docházelo zejména v důsledku převodu jmění na hlavního akcionáře. Konečnou výši inkasa této daně však celoročně negativně ovlivňuje klesající úroková míra z vkladů fyzických osob, jakož i zvýšení minimální mzdy (příjmy poplatníků překračující hranici 5 000 Kč, do jejíž výše podléhají příjmy srážkové dani v případě, kdy poplatník u plátce daně nepodepsal prohlášení k dani). Vliv legislativních změn se v této oblasti neprojevil.

Na DPFO ze samostatné výdělečné činnosti se státní rozpočet podílel 9,1 mld. Kč, což představuje **66,8 %** rozpočtu a meziroční růst o 13,1 % (v roce 2004 byla plněna na 60,8 % při meziročním růstu o 15,4 %).

Na příznivý trend inkasa působí růst ekonomiky, a to zejména vliv mírného zvýšení podnikatelské aktivity, který přináší i nárůst příjmů z podnikání, růst obchodu po vstupu České republiky do Evropské unie, jakož i zejména nově zavedený institut minimálního základu daně (§ 7c zákona o daních z příjmů), který má podstatný vliv na pozitivní vývoj inkasa. Naopak negativní dopad do inkasa 1. pololetí roku 2005 má stále se zvyšující počet poplatníků žádajících o vrácení přeplatků na dani, neboť poplatníci stále více využívají výhod, které jim zákonná úprava poskytuje. Jedná se zejména o možnosti snížení základu daně o úroky z úvěrů ze stavebního spoření a hypotečních úvěrů, o příspěvky na penzijní připojištění a soukromé životní pojištění.

b) Daň z příjmů právnických osob (DPPO)

Daň z příjmů právnických osob je tvořena daní z přiznání a daní vybírané srážkou, která představuje zdanění příjmů z dividend právnických osob, které nesplňují podmínku kvalifikované účasti na dceřinné společnosti a zdanění příjmů z nájemného (finanční a operativní leasing) placeného do zahraničí.

DPPO patří do kategorie tzv. sdílených příjmů. Její výnos je rozdělován mezi státní rozpočet a územní rozpočty. Na celostátním výnosu této daně se podle zákona č. 1/2005 Sb. podílí státní rozpočet 70,49 %.

Na **státní rozpočet připadlo 53,2 mld. Kč, což představuje 65,2 % korigovaného rozpočtu a meziroční nárůst o 11,9 mld. Kč, t.j. o 28,8 %** (v 1. pololetí 2004 byl rozpočet plněn na 53,4 % při meziročním poklesu o 1,9 %). Ve srovnání s ideální polovinou korigovaného rozpočtu je to více o 12,4 mld. Kč (v loňském pololetí o 2,8 mld. Kč).

Pololetní inkaso daně z příjmů právnických osob bylo – obdobně jako v roce 2004 – významně ovlivněno platbami od poplatníků, kteří měli povinnost na základě zákona mít účetní závěrku ověřenou auditorem, nebo jejichž přiznání zpracovával a předkládal daňový poradce. V důsledku toho, že značná část těchto poplatníků zcela uhradila svou daňovou povinnost až v poslední den lhůty pro podání daňového přiznání a splatnosti daně, který připadl na 30. červen, byly jejich platby připsány na příslušný rozpočtový účet až počátkem července 2005. Tím došlo k **přesunu části výnosu DPPO do druhého pololetí 2005**. Tento skluz byl však nižší než v minulém roce a celostátně představoval 11,5 mld. Kč (v roce 2004 to bylo 13,4 mld. Kč), u příjmů státního rozpočtu činil tento **posun 4,8 mld. Kč** (proti předchozímu roku je to o 2,8 mld. Kč méně). Po zohlednění tohoto jevu pak inkaso DPPO dosahuje indexu 118,7 %.

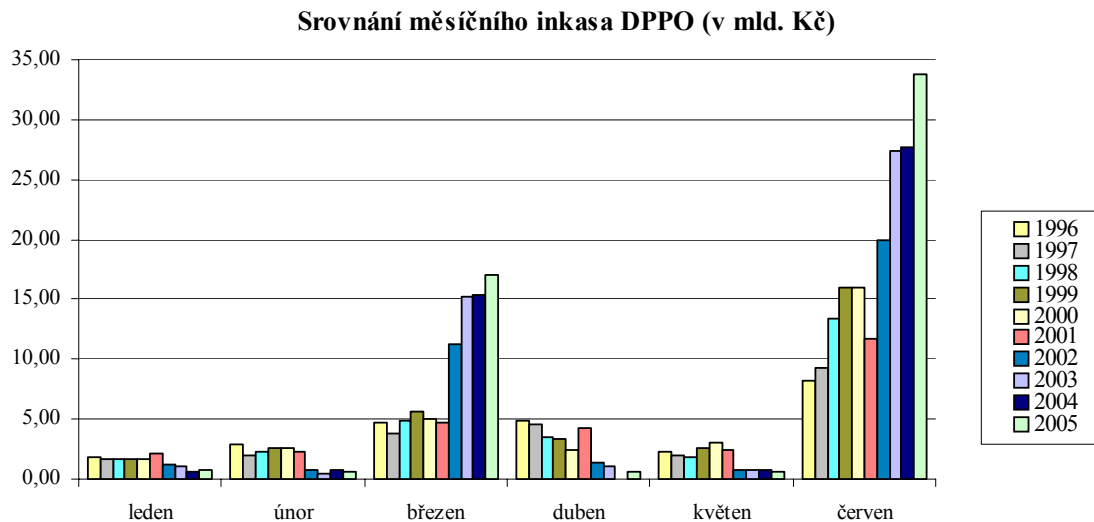
Daně z příjmů právnických osob inkasované v 1. pololetí 2004 a 2005 (bez DPPO za obce):

Tabulka č. 6

v mld. Kč

Ukazatel	skutečnost leden-červen 2003	skutečnost leden-červen 2004	korig. skut. leden-červen 2004	skutečnost leden-červen 2005	% plnění rozpočtu			Index	
					2003	2004	2005 ke korig. SR	2004/2003	2005/2004 sk.korig.
Celostátní inkaso DPPO	57,52	55,91	55,91	70,78	53,7	50,5	61,2	97,2	126,6
k 3.pracovnímu dni července	67,70	69,31	69,31	82,27	63,2	62,5	71,1	102,4	118,7
rozdíl	10,18	13,40	13,40	11,49	x	x	x	x	x
z toho :									
státní rozpočet	46,03	45,15	41,33	53,22	56,3	53,4	65,2	98,1	128,8
k 3.pracovnímu dni července	51,70	52,92	48,88	58,01	63,2	62,5	71,1	102,4	118,7
rozdíl	5,67	7,77	7,55	4,79	x	x	x	x	x

Vliv platebního kalendáře (t.j. zálohové platby a vyrovnání daně v návaznosti na existenci daňového poradce, jakož i změnu v periodicitě placení záloh počínaje rokem 2002) na výběr DPPO v jednotlivých měsících roku ilustruje následující graf:

Z celkového meziročního nárůstu **DPPO z příznání představuje cca 4,4 mld. Kč daň vyplývající z legislativní změny ve zdaňování úrokových výnosů**. Na rozdíl od předchozích let v roce 2004 již z těchto příjmů nebyla při výplatě srážena daň ve výši 15 % (jako záloha na celkové zdanění obecnou sazbou daně), ale poprvé za zdaňovací období počínaje rokem 2004 byly tyto příjmy zahrnuty do základu daně na příznání a právě v 1. pololetí 2005 zdaněny obecnou sazbou 28 %. Standardní režim zdanění úrokových příjmů se pozitivně projeví také ve výši přeplatků na dani, které již nebudou ovlivněny vratkami daně v případech, kdy poplatník celkově vykázal daňovou ztrátu.

Další legislativní změny, které měly vliv na inkaso DPPO z příznání v 1. pololetí letošního roku jsou:

- **zavedení limitu pro vstupní cenu nově pořizovaných automobilů** v roce 2004 ve výši 900 000 Kč (nižší daňové náklady ve formě odpisů),
- **omezení možnosti uplatnění daňové ztráty ve vazbě na existenci podstatné změny ve složení společníků**, která nastala nejdříve v roce 2004 (nižší objem ztrát z minulých let odečítaných od základu daně),

- **zavedení 6. odpisové skupiny pro majetky poplatníka** poprvé zaevidované v roce 2004 (nižší daňové náklady ve formě odpisů),
- **omezení tvorby daňových opravných položek** bez nutnosti zahájit soudní řízení na 20 % neuhrazené rozvahové hodnoty pohledávky (původně bylo 33 %).

Kvalifikovaný odhad dopadu těchto změn patrně nepřevýšil částku 3 mld. Kč.

Za významné legislativní změny, které však působily opačným směrem, je nutné považovat **snížení sazby daně z 31 % v roce 2003 na 28 %** v roce 2004 a dále nově zavedenou tvorbu daňových opravných položek u spořitelních a úvěrových družstev a ostatních finančních institucí působících zejména v oblasti spotřebitelských úvěrů.

Inkaso DPPO vybírané srážkou v 1. pololetí letošního roku kopíruje vývoj 1. pololetí roku 2004.

Z údajů za předchozí roky lze usuzovat, že **vliv legislativních změn**

- **zrušení slevy na dani ve výši poloviny daně srážené z dividendových a jim podobných příjmů,**
- **osvobození dividend vyplácených dceřinou společností** při splnění podmínky kvalifikované účasti (nejméně 25 %),
- **zrušení srážkové daně u úrokových příjmů,** která se od roku 1998 započítávala na celkovou daňovou povinnost,

se projevil již v roce 2004 kdy došlo proti roku 2003 k celoročnímu snížení inkasa o 59 % a to ze 13,5 mld. Kč na 5,5 mld. Kč.

Skutečné celkové **výnosy DPPO dlouhodobě překračují rozpočtovanou částku,** přestože tato částka každoročně stoupá a přijaté legislativní změny naopak směřují k postupnému snižování daňového zatížení poplatníků, což lze připsat na vrub pokračujícího hospodářského růstu.

c) Daň z přidané hodnoty (DPH)

Za 1. pololetí činil příjem státního rozpočtu z této daně 64,0 mld. Kč, což je pouze 41,5 % rozpočtu, ale o 11,0 mld. Kč, t.j. o 20,7 % více než ve stejném období minulého roku (v loňském 1. pololetí činilo inkaso 43,0 % a meziroční růst 0,7 mld. Kč, t.j. o 1,2 %). Schválený rozpočet počítá s celoročním růstem o 26,6 mld. Kč, t.j. o 19,0 % proti skutečnosti 2004, korigovaný rozpočet by měl meziročně růst o 25,1 mld. Kč, t.j. o 19,4 % (měřeno proti korigované skutečnosti roku 2004). Po zohlednění vlivů, které nemohly být zahrnuty ještě do státního rozpočtu na rok 2005 lze říci, že se inkaso DPH vyvíjí v zásadě dle očekávání.

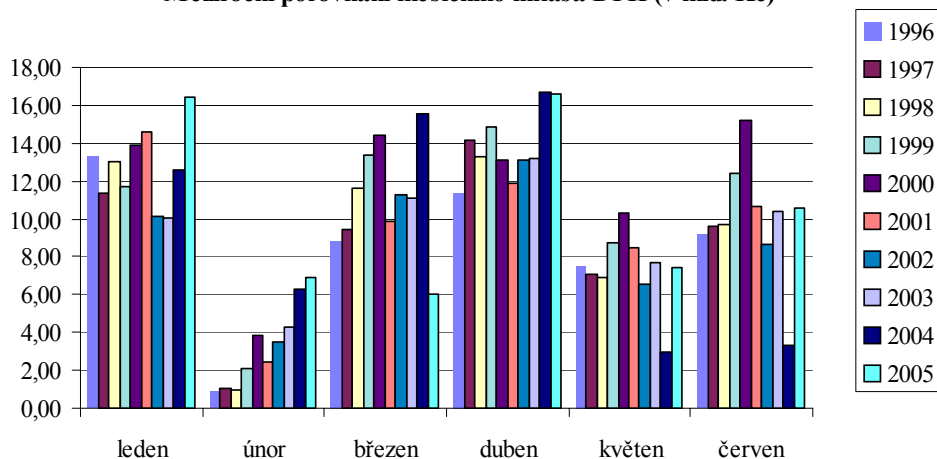
Vzhledem ke změnám, ke kterým došlo v loňském roce, je při meziročním porovnávání použit srovnatelný přepočtený loňských výsledků na podmínky platné v letošním roce.

Na inkaso DPH měl vliv časový posun způsobený změnou ve zdaňování dovozů ze třetích zemí, které se od 1. ledna staly součástí standardního daňového přiznání podávaného příslušnému finančnímu úřadu do 25. dne po skončení zdaňovacího období (celní správa již vybírá DPH pouze ve velmi omezeném počtu případů a za 1. pololetí inkaso celních úřadů představuje necelá 4 % celkového objemu daně). Časový posun vyplývající ze změny zdaňování dovozů (před 1.1.2005 si dovozce zboží z třetích zemí nárokoval odpočet daně u FÚ až s 60 denním zpožděním) způsobil v roce 2005 jednorázový výpadek inkasa o zhruba 5 mld. Kč. Vysoké nadměrné odpočty zaznamenané v prosinci 2004 se promítly v podobě vrátek v únoru 2005.

Další vliv působící na celkové inkaso měl **nový zákon č. 235/2004 Sb., o DPH**, k jehož schválení došlo až po předložení státního rozpočtu. Ponechání ubytovacích služeb ve snížené sazbě a přeřazení dalších služeb do snížené sazby **se odrazí v celoročním inkasu** daňových příjmů v objemu cca 5 mld. Kč.

Tak jako i v předchozích letech se ve vývoji inkasa DPH projevují **sezónní vlivy** s vazbou na konečnou spotřebu a režim placení daně. V únoru došlo k obvyklému výpadku daně, který byl spojen především s **vrácením nadměrných odpočtů** této daně deklarovaných za poslední zdaňovací období roku 2004.

Meziroční porovnání měsíčního inkasa DPH (v mld. Kč)

Daň z přidané hodnoty lze z hlediska techniky výběru **rozložit do tří komponent** – daň z dováženého zboží, daň ze zboží a služeb prodávaných v tuzemsku a nadměrných odpočtů (jde o vratky, které si uplatňují plátcí, jejichž daň na vstupu je vyšší než daň na výstupu).

Finanční úřady a celní úřady se podílely na celostátním inkasu DPH v 1. pololetí 2004 a 2005 takto:

Tabulka č. 7

v mil. Kč

Ukazatel	1. pololetí 2004			1. pololetí 2005			meziroční index		
	Celkem	FÚ	CÚ	Celkem	FÚ	CÚ	Celkem	FÚ	CÚ
Inkaso DPH	213 201	103 309	109 892	180 894	177 603	3 291	84,8	171,9	3,0
Nadměr.odpoč.DPH	-137 888	-137 888	x	-89 962	-89 962	x	65,2	65,2	x
Celkový příjem DPH	75 313	-34 579	109 892	90 932	87 641	3 291	120,7	-253,5	3,0

pozn.: celostátní data bez ohledu na rozpočtové určení výnosů

Letošní absolutní meziroční pokles hrubého inkasa o 15,2 % (v 1. pololetí 2004 meziročně vzrostlo o 13,0 %) souvisí s malým obratem zboží, u něhož daň spravují celní úřady (vliv nových podmínek pro výběr daně). Přesto čisté inkaso vzrostlo o 20,7 % (v 1. pololetí 2004 se čisté inkaso DPH zvýšilo o 1,8 %), a to vlivem poklesu nadměrných odpočtů o 47,9 mld. Kč.

d) Zvláštní daně a poplatky ze zboží a služeb v tuzemsku (spotřební daně)

Spotřební daně zahrnují daň z minerálních olejů, daň z tabákových výrobků, daň z lihu, daň z piva a daň z vína. S výjimkou daně z minerálních olejů je výnos spotřebních daní určen výhradně do státního rozpočtu. Pokud jde o daň z minerálních olejů, podle platného rozpočtového určení daní náleží 90,9 % výnosu daně státnímu rozpočtu a 9,1 % náleží Státnímu fondu dopravní infrastruktury (SFDI).

Za leden až červen 2005 činily **příjmy státního rozpočtu ze spotřebních daní 54,3 mld. Kč, což představuje plnění rozpočtu již na 57,2 %**; proti loňskému pololetí **vzrostly o 14,4 mld. Kč, t.j. o 36,2 %**. Polovinu rozpočtu převyšují o 6,9 mld. Kč (v loňském 1. pololetí naopak zaostávaly o 5,3 mld. Kč, přičemž celoroční rozpočet nebyl naplněn o 1,4 mld. Kč, t.j. o 1,7 %). Schválený rozpočet na letošní rok počítá s růstem o 4,7 mld. Kč, t.j. o 5,7 % (proti skutečnosti 2004). Po zohlednění vlivu nového zákona o rozpočtovém určení daní (snížení procenta převodu spotřebních daní z minerálních olejů do SFDI z 20,0 % na 9,1 %) je nárůst korigovaného rozpočtu proti korigované skutečnosti loňského celoroční 5,2 mld. Kč, t.j. o 5,8 %.

Celkové inkaso váhově nejsilnější položky (63 %) **daně z minerálních olejů ve výši 36,3 mld. Kč se proti 1. pololetí loňského roku zvýšilo o 7,6 mld. Kč, t.j. o 26,6 %**. Z této částky plyne do příjmů státního rozpočtu 90,9 % a 9,1 % výnosu daně je určeno Státnímu fondu dopravní infrastruktury. Jeho příjem z této daně za hodnocené období činil 3,3 mld. Kč. Při meziročním porovnání uvedené komodity **došlo k výraznějšímu nárůstu inkasa, a to u klíčových položek benzínu a nafty**. Působil se zde vliv zvýšené přepravy a tranzitu přes území ČR.

Druhou váhově významnou položkou je spotřební **daň z tabákových výrobků**. Její inkaso ve výši **16,5 mld. Kč** bylo ve srovnání s odpovídající úrovní loňského roku **o téměř 7,0 mld. Kč, t.j. o 73,4 % vyšší**. Toto porovnání je pouze ilustrativní neboť v loňském roce byl vývoj inkasa ovlivněn změnou splatnosti daně z odebraných tabákových nálepek. Ta způsobila, že v červnu došlo k výpadku inkasa a vybralo se zhruba o 1 mld. Kč méně. Celkový vývoj inkasa této daně je však příznivý.

Strukturu spotřebních daní za leden až červen inkasovaných finančními a celními úřady podle skupin výrobků v meziročním srovnání podává následující tabulka:

Tabulka č. 8

	v mil. Kč				
	1. pololetí 2003	1. pololetí 2004	1. pololetí 2005	index 2004/2003	index 2005/2004
Spotřební daně celkem	33 375	36 762	54 306	110,1	147,7
daň z vína	152	113	178	74,3	157,5
daň z minerálních olejů	25 962	28 667	36 284	110,4	126,6
daň z tabákových výrobků	8 019	9 528	16 525	118,8	173,4
daň z piva	1 609	1 633	1 557	101,5	95,3
daň z lihu a lihovin	2 733	2 595	3 062	95,0	118,0

Inkaso ostatních váhově méně významných **položek** (daň z vína, piva a lihu) dosáhlo **v souhrnu hodnoty 4,8 mld. Kč** a proti srovnatelnému období loňského roku je **o 0,5 mld. Kč vyšší, t.j. o 10,5 %**.

U **lihu** dochází k **zastavení nepříznivého vývoje posledních let** (k 1. lednu 2004 došlo ke zvýšení sazeb, za prvních šest měsíců roku 2004 však bylo inkaso dokonce na nižší úrovni než za prvních šest měsíců roku 2003 o 0,1 mld.Kč) a lze předpokládat **návrat k reálnějším výnosům i v souvislosti se zavedením kolkování lihovin** od 1.7.2005. Inkaso k 30.6.2005 ve výši **3,1 mld. Kč** je proti loňské vykázané skutečnosti vyšší o 0,5 mld. Kč.

Spotřební daň inkasovaná **z piva ve výši 1,6 mld. Kč** je v posledních letech stabilní a osciluje kolem této hodnoty. Její mírné snížení oproti loňskému roku je však fiskálně méně významné.

U **vína** došlo k nárůstu inkasa oproti loňskému roku (o 65mil. Kč), který podobně jako u piva je fiskálně nevýznamný. Vzhledem k tomu, že jsou zdaněna jen perlivá a šumivá vína, jsou výkyvy výběru daní ovlivněny předzásobením se a časovým posunem zaplacení daně.

Inkaso vybrané daně je též ovlivněno výší vrácené daně z titulu nároku na vrácení daně u tzv. „zelené nafty“, technických benzinů, u osob požívajících výsady a imunitu a dále u ozbrojených sil cizích států.

e) Daně a poplatky z vybraných činností a služeb

Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí

Poplatky a odvody v oblasti životního prostředí se řídí zákonem č. 185/2001 Sb., o odpadech. Tato položka zahrnuje poplatky představující **povinnou platbu za využívání životního prostředí**. Poplatky zahrnují i příslušenství ukládané v řízení o poplatku, pokud toto není evidováno samostatně. Nepatří sem však pokuty za porušení předpisů a opatření k ochraně životního prostředí.

Jedná se **především o odvody za ukládání radioaktivních odpadů** od původců těchto odpadů (především od ČEZ, a.s.) na tzv. jaderný účet. Vykázaná **skutečnost za 1. pololetí ve výši 0,7 mld. Kč se vyvíjí v souladu s rozpočtem**, který naplnila na 50,8 %.

Správní poplatky

Správní poplatky včetně odpovídající části tržeb za kolky zahrnuté v příjmech státního rozpočtu představovaly za 1. pololetí 2005 částku **1,9 mld. Kč** a naplnily tak celoroční předpoklad na 46,6 %. Proti 1. pololetí loňského roku je to o 0,2 mld. Kč více (index 108,5 %). Z této částky bylo 0,6 mld. Kč zapláceno kolkovou známkou. V údajích není zahrnut výnos ze správních poplatků vybraných územně samosprávnými celky. Jimi vybrané správní poplatky jsou příjmem územních rozpočtů.

f) Clo

Před vstupem ČR do EU příjmy ze cla náležely plně státnímu rozpočtu. Od **1. května 2004** se příjmy ze cla, které byly předepsány celními orgány, staly jedním z tradičních vlastních zdrojů rozpočtu ES a **státnímu rozpočtu ČR náleží pouze 25 %** z předepsaného cla. Tato částka slouží ke krytí nákladů spojených s jeho výběrem. Meziroční srovnání výnosů cla je proto pouze orientační a nemá skutečnou vypovídací hodnotu.

Za první pololetí 2005 byly odvody celních příjmů ve prospěch účtu státního rozpočtu ve výši 0,6 mld. Kč, t.j. 80,9 % rozpočtu.

V loňském 1. pololetí bylo na cle vybráno 4,3 mld. Kč, z toho 4,2 mld. Kč bylo clo z dovozů, které byly uskutečněny před 1. květnem 2004 a 0,1 mld. činil národní podíl na cle, které bylo předepsáno na dovozy uskutečněné po vstupu do EU.

Celkové vybrané clo (vč. části připadající rozpočtu EU) za 1. pololetí 2005 činilo **3,3 mld. Kč**.

g) Daně z majetkových a kapitálových převodů

Ve schváleném státním rozpočtu na rok 2005 byly zapracovány příjmy z majetkových daní, t.j. **daně dědické, darovací a daně z převodu nemovitostí** ve výši 8,6 mld. Kč.

Celkový výnos za šest měsíců letošního roku na uvedených daních činil **4,1 mld. Kč**, což je 47,4 % rozpočtované částky, proti loňskému pololetí je to však o 1,1 mld. Kč méně. Rozdíl v příjmech v podstatě představuje daň z převodu nemovitostí (978 mil. Kč), a to zejména z důvodu snížení sazby u této daně.

Vývoj inkasa majetkových daní a jejich struktura:

Tabulka č. 9

Ukazatel	skutečnost leden-červen 2004	rozpočet 2005		skutečnost leden-červen 2005	% plnění	Index 2005/2004
		schválený	po změnách			
		Daň dědická	50			
Daň darovací	335	800	800	233	29,1	69,6
Daň z převodu nemovitostí	4 779	7 700	7 700	3 801	49,4	79,5
CELKEM	5 164	8 600	8 600	4 080	47,4	79,0

Objemově nepatrný **pokles byl zaznamenán i u příjmů daně dědické a daně darovací** (o 106 mil. Kč, t.j. o 27,5 %), které však s ohledem na vysoké osvobození a nízké sazby daní jsou pouze příjmem doplňkovým.

U **daně dědické** došlo ve sledovaném období oproti roku 2004 k mírnému poklesu příjmů o 4 mil. Kč (index 92,0 %) při plnění rozpočtu na 46,0 %. Výnos této daně je zásadně ovlivněn **osvobozením veškerého bezúplatně nabytého majetku děděním** mezi osobami zařazenými do I. skupiny osob pro účely výpočtu daně dědické (příbuzní v řadě přímé a manželé).

Příjmy z **daně darovací** byly rozpočtovány ve výši 800 mil. Kč. Ve srovnání s 1. pololetí 2004 je jejich výnos nižší o 102 mil. Kč, když dosáhly prozatím **částky**

233 mil. Kč, t.j. pouze 29,1 % rozpočtu. Nižší výnos u daně darovací je způsoben poměrně rozsáhlým osvobozením a nízkými sazbami daně.

Daň z převodu nemovitostí je z majetkových daní nejvýznamnější a představuje cca 93 % z celkového objemu majetkových daní.

Výnos daně z převodu nemovitostí je oproti 1. pololetí roku 2004 nižší o cca 1 mld. Kč, tedy pokles o 21,5 %. Příjem státního rozpočtu z této daně činil za hodnocené období **3,8 mld. Kč**, což je 49,4 % rozpočtu.

Dosažené výsledky již plně odrážejí vliv změněné právní úpravy daně z převodu nemovitostí, ke které došlo od 1. ledna roku 2004, t.j. především **snížení sazby daně z převodu nemovitostí z 5% na 3%** s tím, že již odezněl souběh vyměrování případů vzniklých před účinností novely a současného postupného přechodu na režim nové právní úpravy.

h) Ostatní daňové příjmy

Na **ostatních daňových příjmech** získal státní rozpočet za šest měsíců letošního roku **516,3 mil. Kč**, t.j. plnění 129,1 %.

Hlavní položkou tohoto podseskupení položek rozpočtové skladby jsou **odvody nahrazující plnění povinností zaměstnávat tělesně postižené občany**. Jejich výše, i když je váhově zanedbatelná, byla státním rozpočtem pro rok 2005 stanovena částkou 400,0 mil. Kč. Dosažená skutečnost za 1. pololetí 379,9 mil. Kč a celoroční rozpočet je tak již naplněn z 95,0 %. Vedle této položky jsou zde vykazovány **nerozúčtované, neidentifikované a nezařaditelné daňové příjmy** do jiných položek a příslušenství daní a poplatků. Skutečnost v jejich souhrnu za 1. pololetí letošního roku představuje 136,1 mil. Kč, přičemž tyto příjmy nejsou rozpočtovány.

i) Pojistné na sociální zabezpečení vč. příspěvku na politiku zaměstnanosti

V 1. pololetí 2005 činily příjmy z pojistného na sociální zabezpečení a z příspěvku na státní politiku zaměstnanosti včetně penále, pokut a přírážky k pojistnému na nemocenské pojištění, celkem 149,7 mld. Kč, což představuje plnění schváleného rozpočtu na 47,6 %. Ve srovnání s 1. pololetím roku 2004 se zvýšilo vybrané pojistné o 8,2 mld. Kč, t.j. o 5,8 %, což je nejnižší přírůstek za období posledních tří let. Výběr pojistného za 1. pololetí t. r. byl nepříznivě ovlivněn zrušením dalších platů ve státní správě a chřipkovou epidemií.

Kromě povinného pojistného bylo vybráno na dobrovolném pojistném 415,9 mil. Kč. Z této částky představuje nemocenské pojištění osob samostatně výdělečně činných 394,8 mil. Kč, dobrovolné důchodové pojištění bylo vybráno ve výši 21,1 mil. Kč. Dobrovolné pojistné je součástí nedaňových příjmů státního rozpočtu a je obsaženo v závazném ukazateli rozpočtu kapitoly MPSV „Nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté dotace celkem“. Ve schváleném rozpočtu na rok 2005 bylo zahrnuto dobrovolné pojistné v částce 731,1 mil. Kč, skutečnost za 1. pololetí představuje 56,9 % celoročního rozpočtovaného objemu. Ve srovnání s 1. pololetím předchozího roku bylo na dobrovolném pojistném vybráno více o 8,3 %.

Výsledky výběru povinného pojistného v jednotlivých kapitolách státního rozpočtu jsou uvedeny v následující tabulce. Nejvýznamnější objem pojistného - 96,7 %, byl vybrán Českou správou sociálního zabezpečení na pojistném civilních zaměstnanců.

Tabulka č. 10

Kapitola	1.pololetí 2004	schválený rozpočet 2005	1.pololetí 2005	v mil. Kč	
				% plnění	Index 2004/2003
MPSV	137 113	303 420	144 823	47,7	105,6
Ministerstvo obrany	1 022	2 407	1 107	46,0	108,3
Ministerstvo vnitra	2 788	7 467	3 173	42,5	113,8
Ministerstvo spravedlnosti	281	729	319	43,8	113,5
Ministerstvo financí	321	731	309	42,3	96,3
Celkem	141 525	314 754	149 731	47,6	105,8

Z celkového povinného vybraného pojistného činilo vlastní pojistné 149 706 mil. Kč, příslušenství pojistného činilo 25 mil. Kč.

Sledování stavu výběru pojistného na důchodové pojištění v průběhu roku je z důvodu časového nesouladu spíše orientační (vzhledem k termínům účetní uzávěrky není možné do účetních výkazů zahrnout celé důchodové pojištění za 6 měsíců). K 30. 6. t. r. činilo důchodové pojištění podle výkazů v úhrnu **za všechny kapitoly 103,3 mld. Kč. V této částce není obsaženo** důchodové pojištění vybrané v kapitole 313 MPSV v měsíci červnu ve výši **20,9 mld. Kč**, které je možné, vzhledem k metodice účetnictví, převést na bankovní účet důchodového pojištění až v měsíci červenci. Spolu s touto částkou (a vč. dobrovolného důchodového pojištění) činí skutečně vybrané důchodové pojištění 124,3 mld. Kč, t.j. 47,6 % rozpočtu. Ve srovnání s částkou důchodového pojištění za 1. pololetí r. 2004, rovněž zvýšenou o prostředky určené k převedení na účet důchodového pojištění, vzrostlo důchodové pojištění o 5,9 %, t.j. o 7,0 mld. Kč.

Propočet rozdílu mezi příjmy z důchodového pojištění a výdaji na dávky důchodového pojištění včetně správních výdajů k 30.6.2005 (v kapitole MPSV je zahrnuto důchodové pojištění vč. částky vybrané za červen ve výši 20,9 mld. Kč, která není ještě zahrnuta ve výkazech; naopak výdaje na důchody podle výkazu jsou sníženy o zálohu poštám a do ciziny 6,2 mld. Kč, která zkresluje výdaje 1. pololetí) ukazuje následující tabulka:

Tabulka č. 11

	skutečnost					Celkem ČR skutečnost
	MPSV	MO	MV	Msprav	MF	
Pojistné na důchodové pojištění zákonné 1)	120 212 592	911 933	2 612 802	262 575	254 834	124 254 736
Pojistné na důchodové pojištění dobrovolné	21 120					
1. Pojistné na důchodové pojištění celkem 1)	120 233 712	911 933	2 612 802	262 575	254 834	124 275 856
2. Výdaje na dávky důchodového pojištění 2)	118 308 830	1 577 910	1 330 904	192 742	0	121 410 386
3. Výdaje správní ČSSZ celkem 3)	2 483 206	x	x	x	x	2 483 206
4. Správní výdaje CSSZ k důchodům (propočteno koef. 08642, podle vyhl. 76/2005 Sb.)	2 145 986	x	x	x	x	2 145 986
5. Správní výdaje necivilních správ	x	28 560	24 089	3 489	0,00	56 138
Správní výdaje celkem za všechny kapitoly						2 202 124
6. Výdaje na důchody a správu (2+4+5)	120 454 816	1 606 470	1 354 993	196 231		123 612 510
7. Rozdíl příjmů a výdajů	-221 104	-694 537	1 257 809	66 344	254 834	663 346

1) důch. pojištění - zahrnuta částka 20 952 596 tis. Kč vybraná v kapitole MPSV v červnu, která byla převedena

na účet důch.pojištění až v červenci

2) důchody u MPSV z výkazu 504 U Závazné ukazatele 120 212 592 tis. Kč sníženy o částku 6 199 695 tis. Kč, což je záloha poštám a do ciziny určená na výplatu důchodů na počátku července

3) poměrná část rozpočtu připadající na 1. pololetí (v šachmatkách SR rozpočet ČSSZ 4 966 411 tis. Kč)

Po vyloučení uvedených zkreslujících položek, které propočet rozdílu za 1. pololetí 2005 ovlivňují, činí **přebytek mezi příjmy z důchodového pojištění a výdaji na dávky důchodového pojištění včetně správních výdajů ke konci letošního 1. pololetí 663 mil. Kč.**

Kromě výše popsanych důvodů má propočet rozdílu během roku velmi nízkou vypovídací schopnost i vzhledem k dalším faktorům. V oblasti příjmů z důchodového pojištění závisí na stavu výběru pojistného na sociální zabezpečení v průběhu roku, který je ovlivněn např. vysokou nemocností, výplatou mimořádných částek na platy atd. V závěru roku jsou příjmy z pojistného obvykle vyšší než na počátku roku právě z důvodu výplaty mimořádných odměn. Objem výdajů na důchody hrazených z rozpočtu běžného roku závisí i na tom, jaké zálohové částky poště byly uhrazeny z rozpočtu minulého roku na výplatu důchodů počátkem ledna.

B. Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté dotace

Kromě příjmů z daní a poplatků a pojistného na sociální zabezpečení obsahuje státní rozpočet rovněž **nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté dotace**. Do této kategorie patří především veškeré příjmy z vlastní činnosti organizačních složek státu, příjmy z úroků a realizace finančního majetku, ze splátek dříve půjčených prostředků (úvěrů, návratných finančních výpomocí), příjmy z prodeje dlouhodobého majetku, pronájmu majetku, přijatých pokut, příspěvků, náhrad, vratek dříve poskytnutých transferů a případně též přijaté dotace z jiných veřejných rozpočtů a institucí.

Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté dotace jsou v roce 2005 rozpočtovány ve výši 48,8 mld. Kč a jejich souhrnná výše je tak o 9,1 mld. Kč vyšší, než předpokládal schválený státní rozpočet na rok 2004 (ale o 2,4 mld. Kč pod úrovní loňské skutečnosti). Meziroční růst o 22,9 % je způsoben téměř výhradně přijatými dotacemi, konkrétně očekávanými příjmy z rozpočtu Evropské unie, vyplývajícími z členství České republiky v Evropské unii (o 18,5 mld. Kč). Nedaňové i kapitálové příjmy jsou ve srovnání s loňským rokem rozpočtovány v nižším objemu, což je způsobeno vyšší základnou těchto příjmů v roce 2004, kdy byly plánované i realizované mimořádné úhrady od ČSOB z transakce IPB vyplývající z plnění státní záruky (4,7 mld. Kč) a příjmy ze splátek licencí UMTS od dvou mobilních operátorů (4,8 mld. Kč), jež se letos nevyskytují.

Zákonem schválená výše nedaňových a kapitálových příjmů a přijatých dotací zůstala nezměněná i v rozpočtu po změnách, když došlo pouze k drobným přesunům prostředků mezi jednotlivými položkami. Vykázaná **skutečnost ke konci června 2005** dosáhla **51,2 mld. Kč**, což představuje **104,9 %** rozpočtu. Meziročně se tyto příjmy zvýšily o 91,6 % úrovně stejného období minulého roku, když státní rozpočet počítá s jejich celoročním poklesem o 4,7 % proti skutečnosti roku 2005.

Tabulka č. 12

v mil. Kč

U K A Z A T E L	Skutečnost 1. pololetí 2004	Rozpočet 2005		Skutečnost 1. pololetí 2005	Plnění v % (4:3)	Rozdíl (4-1)	Index v % 2004/2003 (4:1)
		schválený	po změnách				
	1	2	3	4	5	6	7
Nedaňové a ostatní příjmy celkem (A+B+C)	26 694	48 777	48 776	51 154	104,9	24 460	191,6
v tom:							
A. Nedaňové příjmy celkem	17 964	18 072	18 072	13 956	77,2	-4 008	77,7
z toho:							
Příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organ.	7 812	8 767	8 855	7 093	80,1	-719	90,8
Přijaté sankční platby a vratky transferů	2 913	1 877	1 885	3 286	174,3	373	112,8
Příjmy z prodeje nekapital. majetku a ost. nedaň. příjmy	1 709	2 359	2 271	1 845	81,2	136	108,0
Přijaté splátky půjčených p.	5 531	5 069	5 062	1 733	34,2	-3 798	31,3
B. Kapitálové příjmy celkem	561	149	148	318	214,9	-243	56,7
C. Přijaté dotace celkem	8 169	30 556	30 556	36 880	120,7	28 711	451,5

Nedaňové příjmy

Nedaňové příjmy tvoří především příjmy jednotlivých kapitol za služby, které poskytují veřejnosti, přijaté vratky dotací, pokuty a jiné sankční platby, příjmy z prodeje nekapitálového majetku, přijaté splátky půjčených prostředků a ostatní příjmy.

Stanovený **rozpočet** nedaňových příjmů **v celkové výši 18,1 mld. Kč** byl v 1. pololetí **naplněn částkou 14,0 mld. Kč, tj. na 77,2 %**, což je nad úroveň loňského plnění (71,3 %), ale o 22,3 % méně než skutečnost dosažená ve stejném období loňského roku. Z nich nejvíce připadlo na **příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací s přímým vztahem – celkem 7,1 mld. Kč** při plnění rozpočtu na 80,1 % a na **přijaté sankční platby a vratky transferů – 3,3 mld. Kč** se 174,3 % plnění rozpočtu. Meziroční snížení nedaňových příjmů celkem o 4,0 mld. Kč souvisí především s vlivy uvedenými ve druhém odstavci této části zprávy (IPB a splátky licencí mobilních operátorů).

Příjmy z úroků a realizace finančního majetku jsou ve schváleném státním rozpočtu rozpočtovány ve výši 4,2 mld. Kč a jejich pololetní plnění dosáhlo **3,0 mld. Kč**, tj. 69,9 % rozpočtu. Oproti stejnému období roku 2004 jsou tyto příjmy vyšší o cca 1,7 mld Kč. Vykázané plnění je ovlivněno především **nerozpočtovanými příjmy z prémie z emisí SDD ve výši 1,7 mld Kč**, což souvisí s poklesem úrokových sazeb. U příjmů z **dividend ve výši 638,2 mil. Kč** se jednalo o inkasa od a.s. ČEPS a z ČMZRB. **Příjmy z fixního úročení** ve výši 0,5 % mimorozpočtových prostředků organizačních složek státu, včetně zálohovaných a příspěvkových organizací a státních fondů byly realizovány v **objemu 116,3 mil. Kč**. Příjmy z alikvotních **úrokových výnosů z emisí SDD činily pouze 460 mil.Kč**, což představuje plnění rozpočtu na 22,3 % a oproti stejnému období roku 2004 méně o cca 542 mil. Kč (z důvodu příznivého vývoje rozpočtového hospodaření bylo oproti 1. pololetí 2004 realizováno méně emisí na domácím trhu). Výnosy z finančního investování na jaderném účtu SFA, realizované podle atomového zákona č. 18/1997 Sb., dosáhly 75,1 mil. Kč (jde o investování dočasně volných prostředků především do nákupu SPP, v menší míře do pokladničních poukázek ČNB).

Příjmy z vlastní činnosti ve výši **1,8 mld. Kč** byly splněny na **81,3 %** a týkaly se především příjmů organizačních složek státu z poskytování veřejných služeb a výrobků, za které je inkasován určitý poplatek (1,6 mld. Kč), v menší míře z prodeje zboží a ostatních příjmů z vlastní činnosti. Příjmy z vlastní činnosti nejvýrazněji **ovlivnila kapitola Český telekomunikační úřad – objemem 1,1 mld. Kč** plynoucím především ze správy kmitočtového spektra (85,2 % příjmů) a z přidělování čísel (14,7 %) podle nařízení vlády č. 181/2000 Sb. Příznivé plnění rozpočtových příjmů vyplývá především z výběru poplatků v ročním objemu vždy k 15. lednu, jakož i pokračujícím rozšiřováním a rozvojem, resp. zvyšující se přenosovou kapacitou sítí mobilních operátorů, která vyžaduje větší počet kmitočtů, pokračujícím navyšováním přenosové kapacity mikrovlnných spojů a zaváděním širokopásmových připojení a přenosů. U příjmů za přidělená čísla je plnění ovlivněno především zvýšením celkového počtu přidělených čísel a vymáháním pohledávek za těmito poplatky po lhůtě splatnosti.

Příjmy z odvodů přebytků organizací s přímým vztahem dosáhly **1,6 mld. Kč**, tj. 115,6 % rozpočtu a byly výrazně **ovlivněny příjmem ve výši 1,4 mld. Kč z přebytku vzniklého z provozu zákonného pojištění** odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání **za rok 2004**, jež do letošního státního rozpočtu odvedly pojišťovny Kooperativa a Česká pojišťovna dle § 205d) Zákoníku práce.

Vykázaný přebytek 1,4 mld. Kč je o 26 mil. Kč vyšší v porovnání s přebytkem odvedeným v roce 2004, nedosáhl však výše odvodu v roce 2003 za rok 2002 (1,5 mld. Kč), ve kterém byl nejméně ovlivněn vydáním vyhlášky č. 487/2001 Sb., kterou byly od 1.1.2002 zvýšeny sazby pojistného, stanovené vyhláškou č. 125/1993 Sb., kterou se stanoví podmínky a sazby zákonného pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu způsobenou při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání. Tím byl odstraněn jednak předchozí nepříznivý vývoj v poměru mezi přijatým pojistným a vyplacenými náhradami za pracovní úrazy a nemoci z povolání a zejména byl eliminován vliv zvýšení odškodného za bolest a ztížení společenského uplatnění, které bylo upraveno vyhláškou Ministerstva zdravotnictví č. 440/2001 Sb., o odškodnění bolesti a ztížení společenského uplatnění, platné od 1.1.2002 (touto vyhláškou došlo ke zvýšení hodnoty bodu z 30 Kč na 120 Kč při hodnocení zdravotního poškození pracovním úrazem nebo nemocí z povolání a navýšení počtu bodů dle jednotlivých poškození zdraví; kladný vliv mělo i snížení správního režimu pojišťoven z 25 % na 13,5 % z přijatého pojistného). I přes podstatné navýšení přebytků v posledních dvou letech v důsledku uvedených změn, které ovlivnily jak přijaté pojistné, tak vyplacená pojistná plnění, je pravděpodobné, že i v následujících letech bude docházet k jejich poklesu.

Na soudních poplatcích získal státní rozpočet v 1. pololetí **437 mil. Kč**, což představuje plnění rozpočtu na 72,8 % a meziroční pokles na 94,5 %.

Příjmy z pronájmu majetku dosáhly 327 mil. Kč (71,0 % rozpočtu) a týkaly se především příjmů z pronájmu budov nebo jejich částí (nebytových i bytových prostor), v menší míře příjmů z pronájmu pozemků a movitých věcí.

Přijaté sankční platby a vratky transferů dosáhly **3,3 mld. Kč** a překročily tak celoroční rozpočet o 74,3 %. Zásluhu na tom mají zejména příjmy z finančního vypořádání vztahů se státním rozpočtem za předchozí rok 2004, které se nerozpočtují. Jde o odvody nevyčerpaných dotací příjemců dotací a odvody vyplývající z finančního vypořádání vztahů příspěvkových organizací (finanční vypořádání vztahů se státním rozpočtem je upraveno zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, a podrobněji vyhláškou č. 551/2004 Sb., kterou se stanoví zásady a termíny finančního vypořádání vztahů se státním rozpočtem a vyhláškou č. 40/2001 Sb., o účasti státního rozpočtu na financování programů reprodukce majetku). Celkový objem prostředků odvedených do státního rozpočtu v rámci finančního **vypořádání vztahů se státním rozpočtem za rok 2004 dosáhl 1,7 mld. Kč**, což je o 54,5 % více než v 1. pololetí 2004. Převážná většina prostředků byla odvedena na vypořádací účet státního rozpočtu (98,0 %), jen malá část na účet kapitoly Operace státních finančních aktiv (17 mil. Kč),

resp. na účty finančních úřadů (16 mil. Kč). Rozpočtová pravidla nedovolují použití nerozpočtovaných příjmů získaných z odvodů v rámci finančního vypořádání na krytí nerozpočtovaných výdajů. **Z finančního vypořádání vztahů hlavního města Prahy, krajů a obcí** se státním rozpočtem za rok 2004 vyloučena potřeba úhrady výdajů vyplacených těmito subjekty v souladu se zákony č. 118/1995 Sb., o státní sociální podpoře a č. 579/2002 Sb., a to na sociální dávky, domovy důchodců a ústavy sociální péče a na další tituly v objemu převyšujícím dotace poskytnuté ze státního rozpočtu v roce 2004 na tyto účely o částku 7,7 mil. Kč. Finanční prostředky na úhradu těchto výdajů byly příslušným subjektům uvolněny z prostředků rozpočtově zajištěných v rámci rozpočtu kapitoly Všeobecná pokladní správa. Další příjmy představují **sankce** za porušení obecně závazných předpisů, jež dosáhly výše **1,1 mld. Kč**, tj. 87,9 % rozpočtu a meziroční pokles o 16,1 % .

Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaňové příjmy dosáhly **1,8 mld. Kč**, tj. 81,2 % rozpočtu. Kromě různých „ostatních nedaňových příjmů“ ve výši 1,3 mld. Kč sem patří např. dobrovolné pojistné na důchodové a nemocenské pojištění vybírané orgány správy sociálního zabezpečení (416 mil. Kč), příjmy z poplatků za využívání výhradních práv k přírodním zdrojům (74 mil. Kč), příjmy z prodeje krátkodobého a drobného dlouhodobého majetku (12 mil. Kč) a některé další příjmy.

V rámci ***přijatých splátek půjčených prostředků*** bylo do státního rozpočtu odvedeno **1,7 mld. Kč**, což představuje 34,2 % celoročně rozpočtovaného objemu a pouze jednu třetinu loňské úrovně. Nízké plnění ovlivňují splátky půjček podnikatelských subjektů (plnění na 2,8 %), konkrétně splátky VIA, rozpočtované ve výši 1,8 mld. Kč, jež nebudou patrně ani v letošním roce naplněny. Meziroční pokles ovlivnila především vyšší základna roku 2004, kdy byla provedena mimořádná rozpočtovaná **úhrada od ČSOB ve výši 4,7 mld. Kč z transakce IPB**, vyplývající z plnění státní záruky. Téměř celá letos inkasovaná částka – 1,6 mld. Kč - připadá na **splátky půjčených prostředků ze zahraničí**, což je 64,7 % rozpočtu a o 180,5 % více než ke konci 1. pololetí 2004. Vysoký meziroční nárůst je ovlivněn splátkami z deblokací Ruské federace ve výši 1,4 mld. Kč. V rámci splátek pohledávek převzatých od ČSOB bylo dosaženo inkasa v objemu 72,8 mil. Kč, které se celé týkalo Alžírsko. Splátky vládních pohledávek činily 173,4 mil. Kč, z toho Alžírsko činí 132,1 mil. Kč a Barma 38,9 mil. Kč.

Kapitálové příjmy

Do kapitálových příjmů patří hlavně příjmy z prodeje dlouhodobého hmotného i nehmotného majetku (kromě drobného). **Částka 148 mil. Kč, rozpočtovaná na rok 2005**, je o 1,1 mld. Kč nižší než v roce 2004 (tehdy byly rozpočtovány podstatně vyšší odprodeje státního majetku především v působnosti Ministerstva obrany - 533 mil. Kč a Ministerstva dopravy - 500 mil. Kč podle zákona č. 77/1997 Sb., o státním podniku a zákona č. 77/2002 Sb., o akciové společnosti České dráhy, státní organizaci Správa železniční dopravní cesty a o změně zákona č. 266/1994 Sb., o dráhách). Ke konci června letošního roku byly **tyto příjmy naplněny na 213,9 % ročního předpokladu, absolutně to představuje 318 mil. Kč**. Z jednotlivých kapitol státního rozpočtu nejvíce prostředků z odprodeje majetku vykázalo Ministerstvo financí – 141 mil. Kč, následované Ministerstvem vnitra, na které připadlo 69 mil. Kč.

Přijaté dotace

Schválený rozpočet přijatých dotací ve výši 30,6 mld. Kč byl ke konci června 2005 **naplněn v celkovém objemu 36,9 mld. Kč, tj. na 120,7 %** při meziročním růstu o 351,5 %. Několikanásobný meziroční nárůst přijatých dotací v letošním roce souvisí jak s **převody prostředků z vlastních fondů** organizačních složek státu do příjmů ve výši **22,6 mld. Kč** (o 19,2 mld. Kč vyššími než v loňském pololetí), tak s **dotacemi přijatými z rozpočtu Evropské unie v částce 8,7 mld. Kč** (jež ve stejném období minulého roku nebyly inkasovány), jakož i s **kompensačními platbami plynoucími z rozpočtu EU v realizované výši 5,3 mld. Kč** (v loňském roce činily 4,0 mld. Kč), které zabezpečují, aby u nových členů EU nedošlo ke zhoršení jejich čisté finanční pozice vůči Unii. V uvedené částce 5,3 mld. Kč kompenzačních plateb je zahrnuta rovněž platba týkající se července 2005 ve výši 744 mil. Kč, kterou ČR obdržela dne 27. června 2005; po jejím odpočtu činí inkaso týkající se prvního pololetí 4,5 mld. Kč a plnění rozpočtu na 47,7 %. Nižší částka plnění kompenzačních plateb v Kč za sledované pololetní období je důsledkem vyššího zhodnocování devizového kursu Kč vůči Euru, neboť měsíční splátky jsou z rozpočtu EU hrazeny v Eurech a přepočteny aktuálním devizovým kursem na Kč.

Jak již bylo zmíněno, do příjmů státního rozpočtu byly **převezeny prostředky ve výši 22,6 mld. Kč z vlastních fondů** organizačních složek státu (především rezervních

fondů), určené k jejich použití např. jako doplňkového zdroje na financování programů reprodukce majetku (v souladu s § 47 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech). Převody prostředků z fondů organizačních složek státu na příjmové účty zpravidla nejsou rozpočtovány, neboť výše jejich použití a částečně i tvorby (v případě rezervních fondů) není známá v období sestavování rozpočtu na následující rok. Ze souhrnné částky 22,6 mld. Kč převodů z vlastních fondů připadá **3,9 mld. Kč** na **převody z fondu státních záruk**, tvořeného podle § 73 zákona o rozpočtových pravidlech v kapitole Všeobecná pokladní správa.

Z celkového objemu přijatých dotací realizovaných v 1. pololetí roku ve výši 36,9 mld. Kč se podstatná část týkala neinvestičních přijatých dotací (36,5 mld Kč), na investiční přijaté dotace připadla menší částka (0,4 mld Kč).

3. Výdaje státního rozpočtu

Celkové výdaje schválené zákonem č. 675/2004 Sb., o státním rozpočtu České republiky na rok 2005, představují částku **908,4 mld. Kč** a jsou proti schválenému rozpočtu o 39,3 mld. Kč (o 4,5 %), resp. proti skutečnosti předchozího roku o 45,5 mld. Kč (o 5,3 %) vyšší. Ve výdajích státního rozpočtu na rok 2005 není obsažena úhrada ztráty České konsolidační agentury /ČKA/, která je realizována mimo státní rozpočet (v roce 2004 byla ve výdajích rozpočtována ve výši 19,0 mld. Kč a z rozpočtu kapitoly Všeobecná pokladní správa uhrazena ve výši 18,2 mld. Kč).

Z celku je na běžné výdaje rozpočtováno 837,7 mld. Kč s předpokládaným meziročním růstem o 34,5 mld. Kč (o 4,3 %), resp. o 41,5 mld. Kč (o 5,2 %) proti skutečnosti 2004; na kapitálové výdaje pak 70,7 mld. Kč při meziročním navýšení 4,9 mld. Kč (7,4 %), resp. 4,0 mld. Kč (6,0 %).

Z celkového rozpočtovaného růstu běžných výdajů připadá na dávky důchodového zabezpečení 13,5 mld. Kč (14,7 mld. Kč proti skutečnosti roku 2004), na úroky a ostatní finanční výdaje 6,9 mld. Kč (resp. 6,6 mld. Kč), na nákup služeb 5,6 mld. Kč (resp. 6,6 mld. Kč), na neinvestiční dotace státním fondům 17,6 mld. Kč (resp. 11,9 mld. Kč), na výdaje na platy, ostatní platby za provedenou práci a pojistné placené zaměstnavatelem 8,5 mld. Kč (resp. 8,8 mld. Kč) na odvody vlastních zdrojů ES do rozpočtu Evropské unie 10,5 mld. Kč (resp. 11,3 mld. Kč). Na druhé straně (zejména vzhledem k tomu, že úhrada ztráty ČKA není v roce 2005 hrazena z prostředků státního rozpočtu) dochází ke snížení rozpočtovaných neinvestičních dotací podnikatelským subjektům o 42,9 mld. Kč proti schválenému rozpočtu roku 2004, resp. o 26,9 mld. Kč proti skutečnosti roku 2004. U kapitálových výdajů připadá nejvyšší růst rozpočtovaných výdajů na investiční dotace příspěvkovým organizacím, a to o 7,0 mld. Kč (resp. o 13,7 mld. Kč), ke snížení naopak dochází u výdajů na pořízení dlouhodobého hmotného majetku (o 1,3 mld. Kč, resp. o 1,7 mld. Kč) a na nákup akcií a majetkových podílů (o 1,4 mld. Kč – jak proti schválenému rozpočtu, tak proti skutečnosti roku 2004).

Vzhledem k tomu, že při projednávání zákona o státním rozpočtu na rok 2005 a novely zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní (zákon č. 1/2005 Sb. ze dne 26.12.2004 s účinností od 3.1.2005) došlo k časovému nesouladu, byl státní rozpočet sestaven podle platného rozpočtového určení daní pro rok 2004. Proto bylo nezbytné provést rozpočtová opatření, která sladila stav státního rozpočtu 2005 s platnou legislativou. **Vlivem uvedené novely zákona o rozpočtovém určení daní** se příjmy státního rozpočtu roku 2005 snižují o 19,9 mld. Kč; **výdaje jsou** pak ve stejné výši podle § 23 písm. c) zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, ve státním rozpočtu **vázány, a to v následujících ukazatelích:**

- finanční vztahy k rozpočtům krajů (příloha č. 6 zákona o státním rozpočtu)	14 230 mil. Kč
- další prostředky pro územně samosprávné celky (dotace na úhradu ztráty vzniklé dopravcům spojené s poskytováním žakovského jízdného)	715 mil. Kč
- ostatní výdaje (prostředky kapitol odpovídající daňovým výnosům krajů)	4 107 mil. Kč
- ostatní výdaje (snížení vládní rozpočtové rezervy)	849 mil. Kč

K 30. červnu 2005 bylo provedeno celkem 343 rozpočtových opatření, tj. o 6 méně než ve stejném období předchozího roku. Z nich se nejvíce týkalo **přesunů mezi jednotlivými kapitolami** (38,2 %), ty byly vyvolány především skutečností, že gestorem určitého programu je jeden správce kapitoly, v rámci jehož rozpočtu výdajů jsou prostředky v celkovém objemu rozpočtovány a který na základě soutěží a schválených projektů rozhoduje o jejich rozdělování. Další početně silná skupina rozpočtových opatření se týkala **uvolňování prostředků z kapitoly Všeobecná pokladní správa do rozpočtů příslušných kapitol** (33,3 %). Třetí skupinu přijatých rozpočtových opatření představují **přesuny v rámci příslušné kapitoly na krytí rozpočtově nezajištěných potřeb** (24,2 %). Nejméně rozpočtových opatření se týkalo **uvolňování prostředků jednotlivým kapitolám státního rozpočtu z kapitoly Operace státních finančních aktiv** (4,4 %).

Čerpání výdajů státního rozpočtu za prvních šest měsíců roku 2005 ve srovnání se stejným obdobím předchozího roku ukazuje následující tabulka.

Tabulka č. 13

VÝDAJE STÁTNÍHO ROZPOČTU	mil. Kč					
	Skutečnost leden-červen 2004	Rozpočet 2005		Skutečnost leden-červen 2005	% plnění	Index 2005/2004
		schválený	po změnách			
	1	2	3	4	5=4:3	6=4:1
BĚŽNÉ VÝDAJE*)	397 505	837 693	836 426	402 040	48,1	101,1
Výdaje na platy, ostatní platby za provedenou práci a pojistné	31 219	89 195	89 417	34 157	38,2	109,4
v tom: Platby	21 744	62 129	62 287	23 734	38,1	109,2
Ostatní platby za provedenou práci	1 512	4 201	4 228	1 685	39,9	111,4
Povinné pojistné placené zaměstnavatelem	7 963	22 865	22 902	8 737	38,1	109,7
Neinvestiční nákupy a související výdaje	53 269	95 888	96 000	46 375	48,3	87,1
z toho: nákup materiálu	2 973	10 311	10 217	3 054	29,9	102,7
úroky a ostatní finanční výdaje	15 472	35 207	35 180	15 194	43,2	98,2
nákup vody, paliv a energie	2 284	5 951	5 452	2 579	47,3	112,9
nákup služeb	8 933	28 425	28 781	11 467	39,8	128,4
ostatní nákupy	3 249	8 382	9 060	2 698	29,8	83,0
poskytnuté zálohy, jistiny, záruky a vládní úvěry	17 687	246	249	8 455	3 395,6	47,8
výdaje související s neinv. nákupy, příspěvky, náhrady a věcné dary	2 671	7 366	7 061	2 928	41,5	109,6
Neinvestiční transfery podnikatelským subjektům a neziskovým organizacím	27 550	28 347	30 687	14 642	47,7	53,1
z toho: neinv. dotace podnikatelským subjektům	24 282	22 295	23 318	11 256	48,3	46,4
neinv. dotace neziskovým apod. org.	2 958	5 392	6 707	3 139	46,8	106,1
z toho: občanským sdružením	1 328	2 132	2 554	1 194	46,8	89,9
Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně	24 024	59 273	59 179	27 724	46,8	115,4
z toho: státním fondům	4 415	25 163	25 063	7 919	31,6	179,4
fondům soc. a zdrav. veřejného pojištění	19 569	33 384	33 984	19 753	58,1	100,9
Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně*)	60 345	80 269	110 371	56 479	51,2	93,6
z toho: obcím	14 151	24 468	24 540	13 783	56,2	97,4
krajům*)	46 190	55 800	85 812	42 689	49,7	92,4
Neinvestiční transfery příspěvkovým apod. org.	20 319	38 841	39 807	22 526	56,6	110,9
Převody vlastním fondům	511	23 485	23 490	4 505	19,2	881,6
Neinvestiční transfery obyvatelstvu	173 512	344 391	345 022	180 125	52,2	103,8
z toho: sociální dávky	156 759	325 205	325 067	162 517	50,0	103,7
Neinvestiční transfery do zahraničí	4 846	30 912	30 343	14 047	46,3	289,9
z toho: odvodů vlastních zdrojů ES do rozpočtu EU	3 947	27 329	27 329	13 062	47,8	330,9
Neinvestiční půjčené prostředky	589	2 672	1 843	23	1,2	3,9
Ostatní neinvestiční výdaje**)	1 321	44 420	10 268	1 437	14,0	108,8
KAPITÁLOVÉ VÝDAJE*)	18 833	70 722	71 990	20 450	28,4	108,6
z toho: inv. transfery veřejným rozpočtům územní úrovně*)	6 340	14 197	14 447	2 771	19,2	43,7
VÝDAJE CELKEM*)	416 338	908 416	908 416	422 490	46,5	101,5

*) sloupce schválený rozpočet a rozpočet po změnách nejsou korigovány o vliv zákona č. 1/2005 Sb. (nové rozpočtové určení daní) - viz text

**) včetně neinvestičních prostředků jiným veřejným rozpočtům a neinvestičních převodů Národnímu fondu

Výdaje státního rozpočtu byly v 1. pololetí čerpány ve výši 422,5 mld. Kč, tj. na 46,5 % schváleného i upraveného rozpočtu. Běžné výdaje ve výši 402,0 mld. Kč byly plněny na 48,1 % (v minulém roce na 49,5 %), tradičně nízké bylo čerpání kapitálových výdajů, a to pouze na 28,4 % (v loňském prvním pololetí na 28,1 %). Na meziročním růstu celkových výdajů téměř o 6,2 mld. Kč (o 1,5 %) se podílelo jak zvýšení běžných výdajů (o 4,5 mld. Kč, tj. o 1,1 %), tak výdajů kapitálových, které zaznamenaly meziroční růst více než o 1,6 mld. Kč, tj. o 8,6 %, a jejichž podíl na celkových výdajích se zvýšil z 4,5 % na 5,1 %. Proti polovině upraveného rozpočtu

bylo zatím čerpáno celkem o 31,7 mld. Kč méně. **Po zohlednění vlivu zákona č. 1/2005 Sb. na upravený rozpočet (888,5 mld. Kč) dosáhlo plnění celkových výdajů 47,6 %**, plnění běžných výdajů při korigovaném rozpočtu 822,4 mld. Kč pak 48,9 %, kapitálové výdaje při korigovaném rozpočtu 67,0 mld. Kč byly čerpány na 30,5 %.

Největší objem v rámci neinvestičních výdajů je trvale vynakládán na sociální oblast. **Neinvestiční transfery obyvatelstvu** dosáhly celkové výše **180,1 mld. Kč** při stejném plnění upraveného rozpočtu jako v 1. pololetí předchozího roku, tj. na 52,2 %. Meziročně vzrostlo o 6,6 mld. Kč, tj. o 3,8 %, zatímco v loňském 1. pololetí činil růst 8,4 mld. Kč, tj. o 5,1 % (vliv v červnu předchozího roku jednorázově vyplacených prostředků v souvislosti s přijatými sociálními opatřeními na zmírnění dopadů změn přijatých v rámci novely zákona o DPH).

Výdaje na platy, ostatní platby za provedenou práci a pojistné dosáhly 34,2 mld. Kč, tj. 38,2 % rozpočtu a meziročně vzrostly o 2,9 mld. Kč, tj. o 9,4 %, přičemž schválený rozpočet předpokládá proti skutečnosti roku 2004 růst o 10,9 % a upravený rozpočet o 11,2 %.

Odvody vlastních zdrojů ES do rozpočtu EU dosáhly ke konci června téměř **13,1 mld. Kč**, tj. o 9,1 mld. Kč více než ve stejném období předchozího roku (členství ČR v EU se datuje až od 1.5.2004).

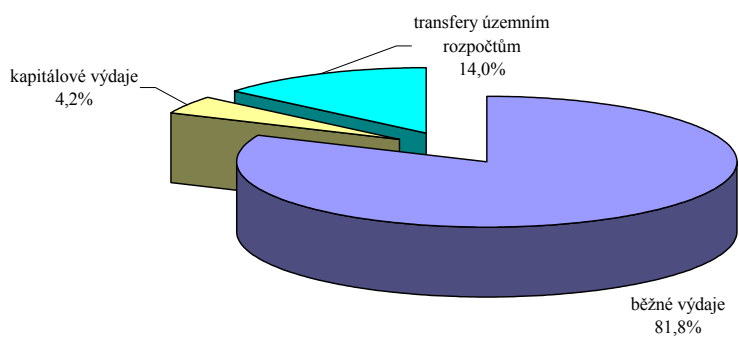
Vysoký meziroční pokles zaznamenaly **neinvestiční nákupy a související výdaje**, a to téměř o 6,9 mld. Kč (o 12,9 %) při dosažené částce **46,4 mld. Kč**. K největšímu meziročnímu snížení došlo u podseskupení položek poskytnuté zálohy, jistiny, záruky a vládní úvěry (o 9,2 mld. Kč, tj. o 52,2 % - nižší čerpání v 1. pololetí 2005 vychází z faktu, že v roce 2004 bylo plně splaceno 7 úvěrových případů, z toho nejvyšší realizovaná částka 5 547 mil. Kč se týkala revolvingového úvěru a.s. Aero Vodochody). Z celkové částky 8,5 mld. Kč připadlo 6,2 mld. Kč na zálohu České poště na výplatu důchodů na počátku července a 1,9 mld. Kč na realizaci státních záruk a na úhradu závazku státní organizace Správa železniční dopravní cesty. Naopak ke zvýšení o 2,5 mld. Kč (o 28,4 %) došlo u nákupu služeb.

K meziročnímu snížení čerpání došlo také u **neinvestičních dotací podnikatelským subjektům**, a to o 13,0 mld. Kč, tj. o 53,6 %, když bylo čerpáno **11,3 mld. Kč**, tj. 48,3 % upraveného rozpočtu (ve stejném období předchozího roku bylo čerpáno 24,3 mld. Kč, což představovalo 39,5 % rozpočtu při meziročním poklesu o 2,3 mld. Kč). Pokles byl **ovlivněn jednak úhradou ztráty ČKA mimo výdaje státního rozpočtu a mj. i změnou kompetencí Státního zemědělského intervenčního fondu**, kdy Ministerstvo zemědělství neposkytuje část dotací podnikatelům přímo, ale prostřednictvím tohoto fondu.

Objem **neinvestičních transferů** státního rozpočtu **veřejným rozpočtům územní úrovně** dosáhl **56,5 mld. Kč**, tj. 51,2 % upraveného rozpočtu a meziročně byl o 3,9 mld. Kč (o 6,4 %) nižší. Zde se projevil **vliv vázání výdajů ve výši 9,9 mld. Kč** souvisejícího s novelou zákona o rozpočtovém určení daní (zákon č. 1/2005 Sb.). Rozpočet po změnách korigovaný o tento vliv (100,4 mld. Kč) byl plněn na 56,2 %. **Investiční transfery územním rozpočtům dosáhly 2,8 mld. Kč, tj. 19,2 %** upraveného rozpočtu a meziročně poklesly o 3,6 mld. Kč, tj. o 56,3 %. I zde byly **vázány finanční prostředky** v souvislosti s novým rozpočtovým určením daní, a to **ve výši 5,0 mld. Kč; korigovaný rozpočet po změnách (9,4 mld. Kč) byl plněn na 29,4 %**.

Podrobnější komentáře k jednotlivým výdajům státního rozpočtu za 1. pololetí 2005 jsou uvedeny v dalších částech této zprávy.

Strukturu výdajů státního rozpočtu ke konci 1. pololetí 2005 ukazuje následující graf (kapitálové a běžné výdaje bez transferů územním samosprávným celkům):

K rozhodujícím vlivům vymezujícím vládní rozpočtovou strategii patří charakter a struktura výdajů státního rozpočtu z hlediska jejich předurčenosti a závaznosti. **Mandatorní výdaje**, které je vláda povinna uhradit ze zákona, jiných právních norem či smluvních závazků státu, **představují ve schváleném rozpočtu 481,3 mld. Kč, tj. 53,0 % celkových rozpočtovaných výdajů**. Z toho na sociální transfery (vč. ochrany zaměstnanců a sociálních mandatorních dotací) a na platbu státu do systému všeobecného zdravotního pojištění za vybrané skupiny obyvatel připadá 376,1 mld. Kč, tj 41,4 % všech výdajů.

Celkový objem mandatorních výdajů ke konci června 2005 dosáhl 247,2 mld. Kč, tj. 51,3 % rozpočtu upraveného o rozpočtová opatření. Meziročně se zvýšil o 2,4 mld. Kč, tj. o 1,0 %, což je výrazně nižší růst než v předchozím roce, kdy

(po očištění od úhrady závazku vůči CME v r. 2003) činil 13,0 %. **Podíl mandatorních výdajů na celkových výdajích státního rozpočtu za sledované období dosáhl 58,5 %** (o 0,3 procentních bodů méně než v roce 2004).

Čerpání mandatorních výdajů ukazuje následující tabulka:

Tabulka č. 14

MANDATORNÍ VÝDAJE	Skutečnost leden-červen 2004	Rozpočet 2005		Skutečnost leden-červen 2005	% plnění	Index 2005/2004
		schválený	po změnách			
	1	2	3	4	5=4:3	6=4:1
Výdaje celkem	416 338	908 416	908 416	422 490	46,5	101,5
z toho: mandatorní výdaje	244 865	481 255	481 873	247 247	51,3	101,0
v tom:						
- vyplývající ze zákona	228 453	431 251	431 869	230 885	53,5	101,1
- vyplývající z jiných právních norem	267	449	449	214	47,7	80,1
- vyplývající ze smluvních závazků	16 145	49 555	49 555	16 148	32,6	100,0

Podstatnou část zákonných mandatorních výdajů představují **sociální transfery**, vč. ochrany zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatelů, které ve sledovaném období **dosáhly téměř 178,0 mld. Kč**, při meziročním růstu o 5,7 mld. Kč, tj. o 3,3 % (podrobněji viz tab. č. 3 – tabulková část). Pokud skutečnost 1. pololetí roku 2004 očištíme o mimořádně vyplacené prostředky (téměř 6,5 mld. Kč), které měly u sociálně slabších občanů zmírnit dopady změn přijatých k zákonu o DPH, dosáhlo meziroční navýšení mandatorních sociálních transferů 12,2 mld. Kč (o 7,3 %).

Jednotlivé mandatorní výdaje jsou hodnoceny v příslušné části zprávy týkající se výdajů v druhovém členění rozpočtové skladby.

Výdaje na výzkum, vývoj a vysoké školy jsou jednou z rozpočtových priorit vlády České republiky, obsaženou ve státním rozpočtu na rok 2005. Ve schváleném rozpočtu na rok 2005 (zákon č. 675/2004 Sb.) jsou na oblast výzkumu a vývoje zahrnuty výdaje v celkovém objemu 16,5 mld. Kč, což oproti skutečnosti roku 2004 představuje nárůst o 2,3 mld. Kč, tj. o 16,2 %. V 1. polovině letošního roku bylo vyčerpáno 12 532 mil. Kč; což představuje 76,1 % rozpočtu a meziroční růst o 37,4 % (ve stejném období roku 2004 činil nárůst 13,6 %).

Z celkových výdajů na výzkum a vývoj vynaložilo nejvíce prostředků ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (5,5 mld. Kč), Akademie věd ČR (2,4 mld. Kč) a Grantová agentura ČR (1,3 mld. Kč). Z celkových výdajů na výzkum a vývoj připadlo na **projekty realizované vysokými školami přes 4,1 mld. Kč**.

Na výzkum a vývoj tak bylo v letošním 1. pololetí vynaloženo 3,0 % celkových výdajů státního rozpočtu proti 2,2 % ve stejném období roku 2004.

A. Běžné výdaje

Běžné (neinvestiční) výdaje státního rozpočtu byly v prvním pololetí 2005 čerpány v celkové výši **402,0 mld. Kč, tj. na 48,1 % rozpočtu po změnách, resp. na 48,9 % korigovaného rozpočtu** (tj. rozpočtu očištěného od vlivu zákona č. 1/2005 Sb. o novém rozpočtovém určení daní), při meziročním růstu o 4,5 mld. Kč, tj. o 1,1 %.

Vývoj podle jednotlivých skupin výdajů je následující:

Neinvestiční transfery obyvatelstvu představují objemově nejvýznamnější výdaj státního rozpočtu; jejich podíl na celkových běžných výdajích za první pololetí roku 2005 činil 44,8 % a zvýšil se tak proti stejnému období předchozího roku o 1,1 procentního bodu. **Celkem bylo do této oblasti poskytnuto 180,1 mld. Kč, tj. 52,2 % upraveného rozpočtu, při meziročním růstu o 6,6 mld. Kč, tj. o 3,8 %** (v 1. pololetí předchozího roku byly čerpány rovněž na 52,2 % při meziročním růstu o 8,4 mld. Kč, tj. o 5,1 %). Schválený rozpočet počítá s meziročním růstem proti rozpočtu roku 2004 (stejně jako proti skutečnosti 2004) o 3,5 %. Meziroční srovnání výdajů je však ovlivněno v červnu 2004 jednorázově vyplacenými prostředky (kompenzacemi) sociálně slabším občanům na zmírnění dopadů změn přijatých v rámci novely zákona o DPH (zákon č. 237/2004 Sb.) ve výši 6,5 mld. Kč.

Nejvýznamnější součástí transferů obyvatelstvu jsou **sociální dávky**, které zahrnují výdaje státního rozpočtu na výplatu důchodů, ostatních sociálních dávek*), dávek státní sociální podpory**) a výdaje na pasivní část státní politiky zaměstnanosti (tj. podpory v nezaměstnanosti). **Čerpání výdajů na sociální dávky dosáhlo v 1. pololetí sledovaného roku celkem 168,7 mld. Kč (51,9 % rozpočtu po změnách) při meziročním zvýšení o 5,8 mld. Kč, tj. o 3,6 %, když schválený rozpočet počítá s meziročním růstem proti rozpočtu roku 2004 o 3,9 %, resp. o 3,8 % proti skutečnosti roku 2004.**

Čerpání výdajů na sociální dávky a na státní politiku zaměstnanosti, vč. jejich srovnání s rokem 2004, ukazuje následující tabulka:

*) zahrnují dávky nemocenského pojištění (nemocenské, podpora při ošetřování člena rodiny, peněžitou pomoc v mateřství, vyrovnávací příspěvek v těhotenství a mateřství), dále zvýšení důchodu pro bezmocnost, výdaje na zvláštní sociální dávky příslušníkům ozbrojených sil při skončení služebního poměru a další.

**) zahrnují přídavek na dítě, sociální příplatek, příspěvek na bydlení, rodičovský příspěvek, zaopatřovací příspěvek, dávky péčovské péče, porodné, pohřebné a další sociální příspěvky

Tabulka č. 15

SOCIÁLNÍ DÁVKY A STÁTNÍ POLITIKA ZAMĚSTNANOSTI	mil. Kč					
	Skutečnost leden-červen 2004	Rozpočet 2005		Skutečnost leden-červen 2005	% plnění	Index 2005/2004
		schválený	po změnách			
	1	2	3	4	5=4:3	6=4:1
Sociální dávky***)	162 920	325 205	325 105	168 734	51,9	103,6
v tom:						
- důchody**)	117 109	245 583	245 583	127 610	52,0	109,0
z toho: starobní	80 123	177 495	177 495	88 055	49,6	109,9
- ostatní dávky***)	25 662	37 103	37 053	20 787	56,1	81,0
z toho: dávky nemocenského pojištění	16 084	29 274	29 370	17 497	59,6	108,8
z toho: nemocenské	13 689	24 051	24 140	14 794	61,3	108,1
- dávky státní sociální podpory	16 388	35 020	34 969	16 649	47,6	101,6
- státní politika zaměstnanosti - pasivní	3 760	7 500	7 500	3 687	49,2	98,1
Státní politika zaměstnanosti - aktivní	1 425	5 833	5 833	1 824	31,3	128,0
Ochrana zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele	64	250	250	85	34,0	132,8
Zaměstnávání zdravotně postižených občanů	308	660	660	246	37,3	79,9
Příspěvky na sociální důsledky restrukturalizace	1 158	2 651	2 651	1 241	46,8	107,2

*) vč. dávek vyplácených do ciziny; dále ve sloupci skutečnost vč. zálohy České pošty - odlišné od souhrnné tabulky o výdajích SR

**) vč. zálohy České pošty na důchody 6 141 mil. Kč v roce 2004 a 6 200 mil. Kč v roce 2005

***) ve sloupci skutečnost 2004 včetně jednorázových příspěvků důchodci a dítěti ve výši 6 483 mil. Kč

V uvedených výdajích převažovaly **výdaje na důchody**, které dosáhly celkem **127 610 mil. Kč**, tj. 52,0 % celoročního rozpočtu. Proti stejnému období minulého roku vzrostly o 10,5 mld. Kč, tj. o 9,0 % (v 1. pololetí 2004 činil meziroční růst 4,8 mld. Kč, tj. o 4,3 %), zatímco schválený rozpočet sledovaného roku předpokládá proti rozpočtu 2004 navýšení o 5,8 %, proti skutečnosti roku 2004 pak o 6,4 %. **Na výši vyplacených důchodů měla vliv jejich valorizace**, kdy u důchodů přiznaných před 1.1.2005 se základní výměra důchodů zvýšila o 90,- Kč na 1 400,- Kč a procentní výměra důchodu o 5,4 % a (nařízení vlády č. 565/2004 Sb.). Záloha České pošty čerpaná koncem roku 2004 na výplatu důchodů v prvních dnech ledna 2005 ve výši 3 287 mil. Kč byla téměř o 1,7 mld. Kč nižší než záloha České pošty v prosinci 2003 na výplatu důchodů na počátku roku 2004, což mělo vliv na meziroční růst. Záloha České pošty na výplatu důchodů na počátku července činila 6 200 mil. Kč a byla o 59 mil. Kč vyšší než v červnu předchozího roku. Ke konci roku 2005 se očekává překročení výdajů na důchody cca o 4,5 – 5,0 mld. Kč.

Výdaje na důchody obsahují veškeré prostředky na výplatu důchodů včetně výplat důchodů do ciziny, nejsou zde však zahrnuty výdaje na zvýšení důchodů pro bezmocnost, které jsou součástí ukazatele ostatní sociální dávky. Nejvyšší částka **88 055 mil. Kč** byla poskytnuta na **důchody starobní**, což představuje 49,6 rozpočtu a meziroční růst o 7,9 mld. Kč, tj. navýšení o 9,9 %. Dále byly vyplaceny **důchody invalidní** (plné a částečné) ve výši **22 285 mil. Kč** (o 1 917 mil. Kč více než v roce

2004) a **důchody pozůstalostní** (vdovské, vdovecké a sirotčí) ve výši **11 062 mil. Kč** (o 595 mil. Kč více než v roce 2004).

Na **ostatní dávky** bylo vynaloženo celkem **20 787 mil. Kč** (56,1 % rozpočtu po změnách), tj. o 4 875 mil. Kč (o 19,0 %) méně než v minulém roce. Meziroční srovnání však ovlivnilo mimořádné uvolnění prostředků vyplacených v červnu 2004 v celkové výši 6,5 mld Kč v souvislosti s přijatými sociálními opatřeními ve vztahu ke změnám sazeb DPH (jednorázový příspěvek 2 000,- Kč dítěti, kterému náležel přídavek na dítě za měsíc květen 2004 a jednorázový příspěvek důchodci 1 000,- Kč). Po odečtení těchto mimořádných výdajů se ostatní dávky celkem zvýšily o 1 608 mil. Kč, tj. o 8,4 %

Velký objem prostředků tak jako každý rok byl vynaložen na **dávky nemocenského pojištění**, a to celkem **17 497 mil. Kč** při meziročním růstu o 1 413 mil. Kč (o 8,8 %). Z toho **13 689 mil. Kč** připadlo na **nemocenské**, které se meziročně zvýšilo o 1 104 mil. Kč (o 8,7 %). Výši dávek nemocenského a dalších dávek závisících na mzdě ovlivnila dynamika mezd, včetně zvýšení měsíční minimální mzdy od 1.1.2005 z 6 700 Kč na 7 185 Kč, resp. hodinové minimální mzdy z 39,60 Kč na 42,50 Kč (nařízení vlády č. 699/2004 Sb.). Zvýšení výdajů na nemocenské ovlivnila rovněž chřipková epidemie v první polovině roku 2005. Na **peněžitou pomoc v mateřství** bylo ze státního rozpočtu vynaloženo **2 191 mil. Kč** (loni 1 961 mil. Kč), na **podporu při ošetřování člena rodiny** pak necelých **510 mil. Kč** (v loňském 1. pololetí 430 mil. Kč). Celoročně lze očekávat překročení na dávky nemocenského pojištění proti schválenému rozpočtu cca o 2 mld. Kč.

Výdaje na **zvýšení důchodů pro bezmocnost**, které představují specifickou dávku pro poživatele starobního důchodu, dosáhly **850 mil. Kč** a byly o 22,5 mil. Kč (o 2,7 %) vyšší než 1. pololetí minulého roku.

Zvláštní sociální dávky příslušníků ozbrojených sil vyplácené při skončení služebního poměru byly čerpány ve výši 2 430 mil. Kč a meziročně se zvýšily o 70,8 mil. Kč (o 3,0 %).

Dávky státní sociální podpory představují adresnou pomoc zejména rodinám s dětmi ve stanovených sociálních situacích a jsou poskytovány ze státního rozpočtu podle zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů. Podle novely tohoto zákona (zákon č. 453/2003 Sb.) došlo s účinností od 1.4.2004 k převodu kompetencí ve výkonu agendy státní sociální podpory, včetně výplaty dávek, ze samosprávy na úřady práce (mimo hl.m. Prahy). V 1. pololetí 2005 bylo na dávky státní sociální podpory **vyplaceno celkem 16 649 mil. Kč**, tj. 47,6 % rozpočtu po změnách a o 261 mil. Kč (o 1,6 %) více než ve stejném období předchozího roku, kdy byly plněny na 52,7 % upraveného rozpočtu. Z toho připadlo na **přídavky na**

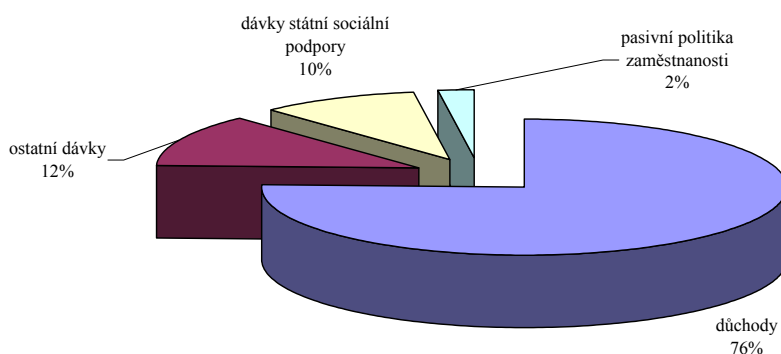
děti 5 620 mil. Kč (o 413 mil. Kč méně než ve stejném období minulého roku), **na sociální příplatky 2 471 mil. Kč** (o 306 mil. Kč méně), **na rodičovský příspěvek 6 322 mil. Kč** (o 1 894 mil. Kč více) a **na příspěvek na bydlení 1 275 mil. Kč** (o 74 mil. Kč méně). Výši čerpaných dávek ovlivnilo **zvýšení rodičovského příspěvku** o 1 021,- Kč (z 2 252,- Kč na 3 573,- Kč) od května 2004 i zrušení příspěvku na dopravu od července 2004 (tento byl nahrazen tzv. žakovským jízdným a je v roce 2005 hrazen z prostředků krajů; vlivem novely zákona o rozpočtovém určení daní jsou prostředky ve výši 715 mil. Kč vázány ve státním rozpočtu). I když výše životního minima byla k 1.1.2005 upravena (nařízení vlády č. 664/2004 Sb.), meziroční pokles souvisel rovněž s růstem nominálních příjmů rodin s nezaopatřenými dětmi. Ke konci roku 2005 se předpokládá úspora výdajů na dávky státní sociální podpory ve výši cca 5,6 mld. Kč.

Pro úplnost uvádíme i **dávky sociální péče, vyplácené územními rozpočty**, které v sociální oblasti hrají významnou roli. Rozhodování o jednotlivých dávkách je svěřeno obecním úřadům, pověřeným obecním úřadům a úřadům obcí s rozšířenou působností v rámci výkonu státní správy v přenesené působnosti – **prostředky** na jejich výplatu **jsou poskytovány ze státního rozpočtu** (uvolňovány jsou z kapitoly Všeobecná pokladní správa) a vypláceny příslušnými obecními úřady. Formou dávek sociální péče je státem poskytována pomoc, pokud příjmy domácností nedosahují životního minima a není možné je vlastním přičiněním zvýšit vzhledem k věku, zdravotnímu stavu nebo z jiných vážných důvodů; zpravidla nedostatečný příjem domácností do výše životního minima doplňují. V 1. pololetí 2005 bylo čerpáno na dávky sociální péče celkem **7 676 mil. Kč**, tj. již 57,6 % rozpočtu. Proti stejnému období předchozího roku se snížily o 137 mil. Kč, tj. o 1,8 % (plnění rozpočtu roku 2004 bylo však na 52,4 %). V relativně vysokém čerpání se promítla situace na trhu práce – přetrvávající vysoká míra nezaměstnanosti a nízký počet míst, která bylo možno nabídnout uchazečům o zaměstnání. Kromě toho má na výši těchto výdajů vliv i přístup žadatelů o dávky, kteří preferují pobírání sociálních dávek před hledáním zaměstnání. Nejvyšší částka, 2 810 mil. Kč, byla na dávky sociální péče vyplacena v kraji Moravskoslezském, následoval kraj Ústecký s 1 970 mil. Kč a kraj Jihomoravský s výdaji ve výši 1 674 mil. Kč. Nejnižší částka, 410 mil. Kč, byla vyplacena v kraji Karlovarském. Ke konci roku se předpokládá vyšší čerpání výdajů na dávky sociální péče cca o 1,6 mld. Kč, než stanovuje rozpočet.

Na **pasivní politiku zaměstnanosti** bylo za prvních 6 měsíců vynaloženo **3 687 mil. Kč**, což představuje 49,2 % celoročního rozpočtu a meziroční pokles o 73 mil. Kč, tj. o 1,9 % (v 1. pololetí minulého roku se tyto výdaje meziročně zvýšily o 233 mil. Kč, tj. o 6,6 %, při plnění celoročního rozpočtu na 47,6 %). Došlo

k meziročnímu snížení dosažitelných uchazečů o zaměstnání*) a míry registrované nezaměstnanosti vypočtené podle nové metodiky, tj. z dosažitelných uchazečů o zaměstnání. Průměrná míra nezaměstnanosti se v červnu 2005 meziročně snížila z 8,9 % na 8,6 %, tj. o 0,3 procentního bodu, když dynamika české ekonomiky zůstává vysoká a pokračuje trend tvorby nových pracovních míst. Míra registrované nezaměstnanosti žen byla 10,4 % a mužů 7,2 %. Z regionálního pohledu nejvyšší míru nezaměstnanosti vykázaly okresy Most (21,9 %), Karviná (19,0 %), Chomutov (15,8 %), Bruntál (15,4 %), Ostrava-město a Teplice (shodně 15,2 %), Jeseník (15,0 %). Vysoká míra nezaměstnanosti souvisí mj. s tím, že nabídka na trhu práce neodpovídá poptávce, tj. požadavkům podniků na kvalifikaci. Nejnižší míru nezaměstnanosti zaznamenaly okresy Praha-západ (2,5 %), Praha-východ (2,9 %), Praha (3,3 %), Mladá Boleslav (3,7 %) a České Budějovice (4,0 %). Ke konci roku 2005 se předpokládá, že výdaje na pasivní politiku zaměstnanosti zůstanou na úrovni rozpočtované částky, případně budou o cca 0,2 mld. Kč nižší.

Podíl jednotlivých druhů výdajů na sociální dávky je následující:

Aktivní politika zaměstnanosti je zaměřená na podporu zřizování nových pracovních míst poskytováním příspěvků potenciálním zaměstnavatelům i uchazečům o zaměstnání, na udržení a zvýšení zaměstnanosti ohrožených skupin zaměstnanců a specifických skupin, na změnu kvalifikace a zvýšení motivace k přijetí zaměstnání a tím i na snížení sociálního napětí v regionech s nejvyšší mírou nezaměstnanosti.

*) uchazeči o zaměstnání, kteří mohou bezprostředně nastoupit při nabídce vhodného pracovního místa (za dosažitelné se nepovažují ženy na mateřské dovolené, absolventi na vojně, uchazeči v pracovní neschopnosti, lidi ve vazbě nebo výkonu trestu, uchazeči, kteří jsou zařazeni na rekvalifikaci nebo vykonávají krátkodobé zaměstnání)

Výdaje na aktivní politiku zaměstnanosti^{*)} dosáhly v prvním pololetí 2005 výše 1 824 mil. Kč a byly proti stejnému období minulého roku vyšší o 399 mil. Kč, tj. o 28,0 %; čerpáno bylo 31,3 % rozpočtu (o 1,2 procentního bodu méně než v roce 2004).

Na vlastní nástroje aktivní politiky zaměstnanosti bylo vyplaceno přes 1 381 mil. Kč, z toho výdaje na rekvalifikace činily 205 mil. Kč, výdaje na veřejně prospěšné práce 307 mil. Kč, na účelná pracovní místa 589 mil. Kč, na odbornou praxi absolventů škol 112 mil. Kč a výdaje na podporu zaměstnanosti občanů se změněnou pracovní schopností více než 168 mil. Kč. Součástí celkových výdajů na aktivní politiku zaměstnanosti jsou i výdaje na investiční pobídky poskytované podle zákona č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách. Ty byly k 30.6.2005 čerpány ve výši 300 mil. Kč (v 1. pololetí 2004 pouze 142 mil. Kč). Investiční pobídky v oblasti zaměstnanosti poskytované kapitolou Ministerstvo práce a sociálních věcí mají formu rekvalifikací a školení zaměstnanců a poskytování podpory na zřizování nových pracovních míst. Ke konci roku 2005 se předpokládá překročení rozpočtované částky výdajů na aktivní politiku zaměstnanosti cca o 0,2 mld. Kč.

Výdaje na ochranu zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatelů poskytované podle zákona č. 118/2000 Sb. představují specifický druh plateb vyplácených prostřednictvím úřadů práce na úhradu mezd zaměstnanců ze státního rozpočtu místo zaměstnavatele při jeho platební neschopnosti a na úhradu pojistného na sociální zabezpečení, zdravotní pojištění a úhradu daně z příjmů. Ve sledovaném období dosáhly **85,0 mil. Kč** (34,0 % rozpočtu) při meziročním růstu téměř o 21 mil. Kč, tj. o 32,4 % (v loňském 1. pololetí byl rozpočet plněn na 19,8 %).

Na základě § 78 zákona č. 435/2004 Sb. vyplatily úřady práce **zaměstnavatelům zaměstnávajícím více než 50% občanů se změněnou pracovní schopností** příspěvky na částečnou kompenzaci nákladů souvisejících s jejich zaměstnáváním ve výši **246,2 mil. Kč**, tj. 37,3 % celoročního rozpočtu (v 1. pololetí 2004 byly plněny na 55,4 % rozpočtu) při meziročním poklesu o 62 mil. Kč, tj. o 20,2 %.

Příspěvky na sociální důsledky restrukturalizace (tj. příspěvky vyplácené zaměstnancům prostřednictvím zaměstnavatelů v souvislosti s restrukturalizací ocelářského a hnědouhelného průmyslu a dopravy) **dosáhly 1 241 mil. Kč**. Z toho **Ministerstvo průmyslu a obchodu poskytlo celkem 898 mil. Kč** (v tom činí:

^{*)} rekvalifikace, veřejně prospěšné práce, odborná praxe absolventů, podpora zaměstnanosti zdravotně postižených občanů, ost. programy podpory zaměstnanosti, investiční pobídky

horníci - obligatorní sociálně zdravotní dávky podle zákona č. 154/2002 Sb. 818 mil. Kč a sociální důsledky restrukturalizace a útlumu hnědouhelného hornictví 13 mil. Kč podle nařízení vlády č. 287/2001 Sb. ve znění nařízení vlády č. 397/2004 Sb.; oceláři - příspěvky podle nařízení vlády č. 181/2002 Sb., ve znění nařízení vlády č. 47/2003 Sb. a č. 50/2004 Sb., celkem 67 mil. Kč). **Ministerstvo dopravy** uvolnilo finanční prostředky v rámci Doprovodného sociálního programu pro ČD ve výši **343 mil. Kč** na poskytnutí příspěvku uvolněným zaměstnancům bývalých Českých drah, a to pouze Českým drahám. K výplatě druhé části příspěvku mimo režim nařízení vlády č. 322/2002 Sb. pro s. o. Správa železniční dopravní cesty na základě stanoviska Ministerstva financí nedošlo.

Ostatní neinvestiční transfery obyvatelstvu představují 5,4 % celkových výdajů rozpočtovaných v položce "neinvestiční transfery obyvatelstvu". V prvním pololetí 2005 **dosáhly 17 358 mil. Kč**, tj. 90,5 % rozpočtu po změnách a meziročně vzrostl o 814 mil. Kč, tj. o 4,9 %. Jedná se zejména o příspěvky státu na stavební spoření (15 419 mil. Kč), kdy je téměř celá částka čerpána v 1. pololetí roku, a penzijní připojištění (1 720 mil. Kč), které jsou vypláceny čtvrtletně, z kapitoly Všeobecná pokladní správa a jsou komentovány samostatně.

V souboru **ostatních náhrad placených obyvatelstvu**, které svým charakterem patří do sociálních peněžních transferů, neboť mají povahu zákonem daných náhrad, odškodnění a zvláštních sociálních dávek, byly sledovány **výdaje na jednorázová odškodnění**:

- podle zákona č. 39/2000 Sb., o poskytnutí jednorázové peněžní částky **příslušníkům čs. zahraničních armád a spojeneckých armád v letech 1939 až 1945**, které jsou již vypláceny v minimálním rozsahu. Za 1. pololetí 2005 bylo **vyplaceno pouze 444 tis. Kč** kapitolou Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV) na 5 žádostí (za toto období byla podána jedna žádost, zamítnuto bylo 42 žádostí; k 30. červnu 2005 zbývalo rozhodnout 23 žádostí, na soudní rozhodnutí se čeká u 7 případů);
- podle zákona č. 261/2001 Sb., **účastníkům národního boje za osvobození, politickým vězňům** a osobám z rasových nebo náboženských důvodů soustředěným do vojenských pracovních táborů, bylo **vyplaceno celkem 3 912 tis. Kč**, z toho MPSV 2 526 tis. Kč na 32 žádostí (zde bylo za 1. pololetí podáno 14 nových žádostí,

zamítnuto bylo 1 303 žádostí; ke konci 1. pololetí zbývalo rozhodnout 3 905 žádostí, na soudní rozhodnutí se čeká u 93 případů);

- podle zákona č. 172/2002 Sb., **osobám odvečeným do SSSR nebo do táborů**, které SSSR zřídil v jiných státech, bylo v 1. pololetí vyplaceno **1 308 tis. Kč** na 4 žádosti (nebyla podána ani zamítnuta žádná žádost a k 30. 6. zbývalo rozhodnout 3 žádosti; na soudní rozhodnutí se čeká u 4 případů).

Nově byly v roce 2005 ze státního rozpočtu **vypláceny příplatky k důchodu podle nařízení vlády č. 622/2004 Sb.**, o poskytování příplatku k důchodu ke **zmírnění některých křivd způsobených komunistickým režimem v oblasti sociální**. Tyto příplatky nejsou jednorázové, ale budou vypláceny osobám stanoveným v nařízení vlády pravidelně každý měsíc. Celkem bylo za 1. pololetí 2005 vyplaceno **77,3 mil. Kč**, největší objem, 76,5 mil. Kč, byl vyplacen Ministerstvem práce a sociálních věcí. Prostředky na výplatu příplatků byly na základě usnesení vlády č. 1155/2004 uvolněny do rozpočtu vyplácejících kapitol z vládní rozpočtové rezervy. Česká správa sociálního zabezpečení evidovala ke konci června t. r. 8 792 žádostí o příplatek, z nich bylo vyřízeno 7 222 žádostí kladně, 456 žádostí bylo zamítnuto. Na soudní rozhodnutí se čeká u 137 případů. Ministerstvo obrany vyplatilo 50 tis. Kč 5 osobám, Ministerstvo vnitra 743 tis. Kč na 34 žádosti.

Výdaje na platy, ostatní platby za provedenou práci a pojistné dosáhly ke konci června **34,2 mld. Kč**, tj. 38,2 % upraveného rozpočtu, z toho na platy bylo vynaloženo **23,7 mld. Kč**, tj. 38,1 % rozpočtu. Meziročně vzrostly o 2,9 mld. Kč, tj. 9,4 % a toto zvýšení bylo ovlivněno zejména tím, že po odložení účinnosti zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, byla ponechána významná část objemu prostředků na platy, původně určená na realizaci tohoto zákona, dotčeným kapitolám k dispozici pro platovou preferenci příslušníků bezpečnostních sborů již v roce 2005.

Povinné pojistné placené zaměstnavatelem tvoří pojistné na sociální zabezpečení, příspěvek na státní politiku zaměstnanosti a pojistné na zdravotní pojištění. Objem pojistného ve sledovaném období činil **8,7 mld. Kč** a meziročně se zvýšil o 775 mil. Kč, tj. o 9,7 %.

Nízké plnění výdajů na platy, ostatní platby a pojistné – na 38,2 % souvisí s posunem účtování (lednové platy jsou zaúčtovány až v únoru atd.).

Tabulka č. 16

v mil. Kč

VÝDAJE NA PLATY, OSTATNÍ PLATBY ZA PROVEDENOU PRÁCI A POJISTNÉ	Skutečnost leden-červen 2004	Rozpočet 2005		Skutečnost leden-červen 2005	Plnění v %	Index 2005/2004
		schválený	po změnách			
Výdaje na platy, ostatní platby za provedenou práci a pojištění celkem	31 219	89 195	89 417	34 157	38,2	109,4
v tom:						
* platy	21 744	62 129	62 287	23 734	38,1	109,2
* ostatní platby za provedenou práci	1 512	4 201	4 228	1 685	39,9	111,4
* povinné pojistné placené zaměstnavatelem	7 962	22 865	22 902	8 737	38,1	109,7

Neinvestiční nákupy a související výdaje zahrnují výdaje na nákup materiálu, vody, paliv a energie, na nákup služeb a ostatní související výdaje. Podle platné rozpočtové skladby jsou zde zahrnuty také úroky a ostatní finanční výdaje, poskytnuté zálohy, jistiny, záruky, vládní úvěry, výdaje související s neinvestičními nákupy, příspěvky, náhrady a věcné dary.

Za prvních šest měsíců roku 2005 dosáhly neinvestiční nákupy a související výdaje 46,4 mld. Kč, tj. 48,3 % rozpočtu po změnách, při meziročním poklesu o 23,7 %, tj. o 14,4 mld. Kč.

Čerpání jednotlivých podseskupení položek je zřejmé z následující tabulky:

Tabulka č. 17

v mil. Kč

NEINVESTIČNÍ NÁKUPY A SOUVISEJÍCÍ VÝDAJE	Skutečnost leden-červen 2004	Rozpočet 2005		Skutečnost leden- červen 2005	Plnění v %	Index 2005/2004
		schválený	po změnách			
Neinvestiční nákupy a související výdaje	60 774	95 888	96 000	46 375	48,3	76,3
v tom:						
* nákup materiálu	2 973	10 311	10 217	3 054	29,9	102,7
* úroky a ostatní finanční výdaje	15 471	35 207	35 180	15 194	43,2	98,2
* nákup vody, paliv a energie	2 284	5 951	5 452	2 579	47,3	112,9
* nákup služeb	8 933	28 425	28 781	11 467	39,8	128,4
* ostatní nákupy	3 249	8 382	9 060	2 698	29,8	83,0
z toho:						
opravy a údržba	1 766	5 451	6 292	1 647	26,2	93,3
cestovné (tuzemské i zahraniční)	675	1 559	1 551	676	43,6	100,1
* poskytnuté zálohy, jistiny, záruky a vládní úvěry	17 687	246	249	8 455	3 395,6	47,8
* ostatní	2 671	7 366	7 061	2 928	41,5	109,6

Výdaje na poskytnuté zálohy, jistiny, záruky a vládní úvěry dosáhly celkové výše 8,5 mld. Kč a meziročně se snížily o 9,2 mld. Kč, tj. o 52,2 %. V 1. polovině roku 2005 byly čerpány především výdaje na ostatní poskytované zálohy a jistiny ve výši 6,2 mld. Kč (jde o zálohu České poště na červencové důchody) a výdaje na realizaci záruk v částce 1,9 mld. Kč; z toho rozhodují část

1,8 mld. Kč představují splatné částky státem garantovaných úvěrů poskytnutých v minulosti s.o. České dráhy a na základě zákona č.77/2002 Sb. převedených na Správu železniční dopravní cesty, s.o.

Výdaje na **nákup služeb byly realizovány ve výši 11,5 mld. Kč, tj. 39,8 %** rozpočtu po změnách. Z hlediska funkčního směřování nejvíce z nich bylo čerpáno v oddílech obrana (3,2 mld. Kč), státní moc, státní správa, samospráva a politické strany (1,7 mld. Kč), sociální péče a pomoc (1,1 mld. Kč) a bezpečnost a veřejný pořádek (1,0 mld. Kč). Z hlediska druhu šlo o služby telekomunikací a radiokomunikací, výdaje na nájemné, služby pošt a peněžních ústavů, školení apod.

Nízké plnění a dynamika výdajů na úroky a ostatní finanční výdaje (43,2 % rozpočtu a 98,2 % meziroční index) souvisí s výdaji **na dluhovou službu**, jež jsou komentovány samostatně.

Čerpání **neinvestičních dotací podnikatelským subjektům** za 1. pololetí 2005 a jejich srovnání se stejným obdobím roku 2004 ukazuje následující tabulka:

Tabulka č. 18

v mil. Kč

NEINVESTIČNÍ DOTACE PODNIKATELSKÝM SUBJEKTŮM	Skutečnost leden-červen 2004	Rozpočet 2005		Skutečnost leden-červen 2005	% plnění	Index 2005/2004
		schválený	po změnách			
Neinvestiční dotace podnikatelským subjektům celkem	24 282	22 295	23 318	11 256	48,27	46,36
z toho:						
Ministerstvo dopravy	2 907	3 243	3 335	1 704	51,09	58,62
Ministerstvo průmyslu a obchodu	3 429	7 653	7 414	4 072	54,92	118,75
Ministerstvo zemědělství	6 355	4 024	4 233	729	17,22	11,47
Ministerstvo práce a sociálních věcí	685	1 663	2 607	1 253	48,06	182,92
Operace státních finančních aktiv	0	796	365	0	x	x
Všeobecná pokladní správa	9 961	4 509	4 157	2 570	61,82	25,80

Schválený státní rozpočet na rok 2005 představuje 22,3 mld. Kč, což je pokles o 65,8 % proti předchozímu roku, kdy rozpočet činil 65,2 mld. Kč. Hlavním důvodem snížení rozpočtu výdajů na neinvestiční dotace podnikatelským subjektům je úhrada ztráty ČKA mimo státní rozpočet (v roce 2004 rozpočtovaná ve výši 19,0 mld. Kč) a dále metodická změna ve způsobu poskytování dotací u Ministerstva zemědělství (viz dále).

Ke konci června dosáhly dotace a půjčky podnikatelským subjektům **11,3 mld. Kč**, což je 48,3 % rozpočtu po změnách. Nejvíce prostředků podnikatelským subjektům poskytlo **Ministerstvo průmyslu a obchodu**, a to **4 074 mil. Kč**, což představuje 54,9 % upraveného rozpočtu, vč. půjček ve výši téměř 2 mil. Kč. V porovnání s minulým rokem se dotace této kapitoly zvýšily o 643 mil. Kč, tj. o 4,2 %. Nejvíce směřovaly na útlum hornictví včetně sanace těžby uranu

(1 662 mil. Kč). Další dotace byly využity zejména na podporu výzkumu a vývoje (celkem 1 511 mil. Kč včetně půjček), když byl vykázán jejich vysoký nárůst o 109,9 % oproti stejnému období minulého roku.

Schválený rozpočet neinvestičních dotací poskytovaných **z kapitoly Ministerstvo dopravy** ve výši 3 243 mil. Kč byl v průběhu prvního pololetí 2005 upraven na 3 335 mil. Kč, tj. zvýšen o 92,4 mil. Kč. Ve skutečnosti **bylo poukázáno 1 704 mil. Kč**, a to na následující tituly: V rámci úhrady závazků veřejné služby ve veřejné osobní drážní dopravě bylo Českým drahám, a. s. uhrazeno žakovské jízdné ve výši 41 816 tis. Kč. V rámci Doprovodného sociálního programu ČD byly Ministerstvem dopravy uvolněny finanční prostředky na poskytnutí příspěvku uvolněným zaměstnancům bývalých Českých drah ve výši 342 961 tis. Kč, a to zatím pouze Českým drahám, a.s. Z kapitoly Ministerstvo dopravy jsou rovněž poskytovány příspěvky na činnost zbytkových státních podniků. Za 1. pololetí byly poskytnuty příspěvky pěti zbytkovým státním podnikům v celkové částce 1 347 tis. Kč.

V kapitole Všeobecná pokladní správa byly čerpány prostředky ve výši 2 570 mil. Kč. Z toho připadlo 1 527 mil. Kč na realizaci státních záruk za úvěry přijaté KoB a ČMZRB na financování infrastruktury, 452 mil. Kč na výstavbu dálnic, 348 mil. Kč na úhradu majetkové újmy peněžních ústavů (komentováno samostatně) a 175 mil. Kč na investiční pobídky – dotace na daňovou povinnost.

Ministerstvo práce a sociálních věcí vynaložilo na neinvestiční dotace podnikatelským subjektům **1 253 mil. Kč.** Dotace poskytované v této kapitole mají specifický charakter, jelikož jsou převážně poskytovány na podporu zaměstnávání uchazečů o zaměstnání, včetně zdravotně postižených a snižování nezaměstnanosti v rámci výdajů na aktivní politiku zaměstnanosti. Na aktivní politiku zaměstnanosti bylo v 1. pololetí vynaloženo formou dotací podnikatelským subjektům 1 216 mil. Kč, z toho bylo nejvíce - 526 mil. Kč - vydáno na účelná pracovní místa.

Ministerstvo zemědělství poskytlo ve sledovaném období podnikatelským subjektům dotace ve výši **729,5 mil. Kč**, což představuje 17,2 % rozpočtu a meziroční pokles o 88,5 %. Důvodem značného snížení objemu oproti roku 2004 je skutečnost, že část dotací (připadajících na Evropský agrární orientační a záruční fond – EAGGF) je v roce 2005 poskytována jako dotace Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu, nikoli přímo podnikatelům.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy uvolnilo na dotacích **432 mil. Kč**, což je již 99,5 % rozpočtu. Prostředky byly vynaloženy hlavně na projekty vývoje a výzkumu.

Ministerstvo životního prostředí poskytlo neinvestiční dotace podnikatelským subjektům v částce **108,4 mil. Kč**, tj. 80,6 % plnění rozpočtu. Dotace byly poskytnuty především na výzkum a vývoj a na sociálně zdravotní dávky pracovníkům v hornictví.

Dotace **Ministerstva zdravotnictví** podnikatelským subjektům dosáhly v 1. pololetí 2005 částky **12 mil. Kč**, tj. 78,6 % rozpočtu po změnách, a plynuly na protidrogovou politiku, prevenci HIV/AIDS, pomoc zdravotně postiženým, zdravotnické programy, výzkum a vývoj a na rozvojovou zahraniční pomoc.

Neinvestiční dotace neziskovým a podobným organizacím byly čerpány ve výši **3 139 mil. Kč**, tj. na 46,8 % rozpočtu po změnách, při meziročním růstu o 181 mil. Kč, tj. o 6,1 % (upravený rozpočet předchozího roku byl čerpán na 48,3 %). Schválený rozpočet 2005 počítá s meziročním poklesem o 7,7 % proti rozpočtu 2004, resp. o 11,0 % proti skutečnosti. V průběhu 1. pololetí byl však rozpočet navýšen (o 1 315 mil. Kč) a výdaje na tuto oblast by měly být obdobné jako v předchozím roce.

Čerpání těchto výdajů ve srovnání s minulým rokem se vyvíjelo následovně:

Tabulka č. 19

NEINVESTIČNÍ DOTACE NEZISKOVÝM A PODOBNÝM ORGANIZACÍM	Skutečnost leden-červen 2004	Rozpočet 2005		Skutečnost leden-červen 2005	% plnění	Index 2005/2004
		schválený	po změnách			
		1	2			
Neinvestiční dotace neziskovým a podobným organizacím celkem	2 958	5 392	6 707	3 139	46,8	106,1
z toho:						
- dotace obecně prospěšným organizacím	128	658	593	285	48,1	222,7
- dotace občanským sdružením	1 328	2 132	2 554	1 194	46,8	89,9
- dotace církvím a církevním organizacím	1 156	1 885	2 375	1 122	47,2	97,1
- dotace politickým stranám a hnutím	235	497	497	237	47,7	100,9

Největší podíl neinvestičních dotací neziskovým a podobným organizacím připadl na dotace občanským sdružením a dotace církvím a církevním organizacím (v souhrnu 2 316 mil. Kč, tj. 73,8 % výdajů této skupiny).

Z celkové částky neinvestičních **dotací občanským sdružením 1 194 mil. Kč** bylo nejvíce čerpáno v kapitole **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy**

(594 mil. Kč), a to především na podporu sportovních a tělovýchovných aktivit dětí, mládeže a tělesně postižených. Dotace **Ministerstva práce a sociálních věcí** ve výši **249 mil. Kč** byly uvolněny zejména na zajišťování sociálních služeb, protidrogové a sociální prevence a prevence kriminality. Kapitola **Ministerstvo zdravotnictví** poskytla téměř **74 mil. Kč** na protidrogovou politiku, na prevenci HIV/AIDS, na pomoc zdravotně postiženým, zdravotnické programy atd.

Neinvestiční dotace církvím a náboženským společnostem dosáhly ke konci června 2005 celkové výše **1 122 mil Kč**. **Ministerstvo kultury** uvolnilo **523 mil. Kč** (z nich výdaje na činnost registrovaných církví a náboženských společností dosáhly 487 mil. Kč a byly použity na platy a pojistné duchovních a administrativy, na běžnou údržbu církevního majetku a ostatní věcné náklady). **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy** vyplatilo **424 mil. Kč** zejména církevním školám, předškolním a školským zařízením. **Ministerstvo práce a sociálních věcí** na služby zdravotně postiženým a na provoz ústavů sociální péče, na nichž se církve a církevní organizace podílejí (včetně dotace pro Českou katolickou charitu – Domovy duchovních a řeholnic), čerpalo téměř **159 mil. Kč**.

Příspěvky na činnost politických stran, vyplácené podle zákona č. 424/1991 Sb., o sdružování v politických stranách a politických hnutích, ve znění pozdějších předpisů, byly v 1. pololetí 2005 uvolněny z kapitoly Všeobecná pokladní správa ve výši **237 mil. Kč**, tj. 47,6 % rozpočtu po změnách, a byly čerpány v přibližně stejné výši jako v minulém roce. **Dotace obecně prospěšným organizacím** byly poskytnuty ve výši **285 mil. Kč** (v předchozím roce to bylo 128 mil. Kč a v roce 2003 pouze 78 mil. Kč).

Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně představují transfery státním fondům a fondům sociálního a zdravotního pojištění.

Tabulka č. 20

NEINVESTIČNÍ TRANSFERY VEŘEJNÝM ROZPOČTŮM ÚTŘEDNÍ ÚROVNĚ	Skutečnost leden-červen 2004	Rozpočet 2005		Skutečnost leden-červen 2005	% plnění	Index 2005/2004
		schválený	po změnách			
	1	2	3	4	5=4:3	6=4:1
Transfery veřejným rozpočtům centrální úrovně celkem	24 024	59 273	59 179	27 724	46,8	115,4
z toho:						
- transfery státním fondům	4 415	25 163	25 063	7 919	31,6	179,4
- transfery fondům soc. a zdrav. pojištění	19 569	33 984	33 984	19 753	58,1	100,9

Formou **transferů státním fondům** byly v 1. pololetí sledovaného roku, tak jako ve stejném období roku předchozího, poskytnuty neinvestiční dotace **Státnímu zemědělskému intervenčnímu fondu (SZIF)**. **Po vstupu České republiky do Evropské unie** byly pro SZIF stanoveny kompetence k realizaci a financování Společné zemědělské politiky a fond začal být **dotován z rozpočtu kapitoly Ministerstvo zemědělství** (předtím to bylo z kapitoly Všeobecná pokladní správa). **Úhrada nákladů spojených se společnou zemědělskou politikou**, vč. správních výdajů fondu (416 mil. Kč), za prvních šest měsíců roku **dosáhla celkem 8 019 mil. Kč, z toho neinvestiční transfery 7 919 mil. Kč** (31,6 % upraveného rozpočtu). Z celku představovaly přímé platby - předfinancování ze státního rozpočtu 3 447 mil. Kč, Horizontální plán rozvoje - ze státního rozpočtu 633 mil. Kč a z rozpočtu EU 2 530 mil. Kč a společná organizace trhu - z rozpočtu EU 993 mil. Kč. Vzhledem k rozšířené činnosti SZIF nelze uvedené výdaje meziročně srovnávat.

Transfery fondům sociálního a zdravotního pojištění představují především **platby státu na všeobecné zdravotní pojištění** za vybrané skupiny obyvatel, poukazované Všeobecné zdravotní pojišťovně. Ze státního rozpočtu bylo na tento účel **v 1. pololetí poskytnuto 19 747 mil. Kč**, tj. 58,1 % rozpočtu. V čerpání je zahrnuta **předsunutá platba ve výši 2,8 mld. Kč**, která byla odečtena při platbách státu v červenci ve výši 1,4 mld. Kč, stejná částka bude pak odečtena v prosinci t.r. (v loňském roce předsunutá platba ve stejné výši byla vyrovnána v listopadu a prosinci téhož roku). Meziročně se uvedené výdaje zvýšily pouze o 184 mil. Kč, tj. o necelé 1,0 %, když od 1.1.2005 došlo ke zvýšení měsíční sazby státu za jednoho pojištěnce ze 476,- Kč na 481,- Kč. V rámci této skupiny výdajů jsou v bilanci příjmů a výdajů státního rozpočtu zahrnuty i prostředky poskytované z rozpočtu **Ministerstva obrany** Vojenské zdravotní pojišťovně. Dvěma fondům této pojišťovny (fondu zprostředkování úhrady zdravotní péče a fondu pro úhradu preventivní péče), zřízeným podle vyhlášky č. 41/2000 Sb., byly z celoročně rozpočtovaných 15 mil. Kč do konce června převedeny finanční prostředky ve výši **6 mil. Kč** (stejně jako v loňském prvním pololetí).

Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně jsou v roce 2005 ovlivněny přijetím novely zákona o rozpočtovém určení daní (zákon č. 1/2005 Sb.), kterou byly krajům nejen navýšeny daňové příjmy (novela nemá přímý vliv na daňové příjmy obcí), ale rovněž rozšířeny oblasti, ve kterých kraje rozhodují v samostatné působnosti. Vzhledem k současnému projednávání zákona o státním rozpočtu na rok 2005 a uvedené novely o rozpočtovém určení daní byl státní rozpočet sestaven v souladu s metodikou financování krajů v roce 2004. Bylo proto nezbytné provést

následující rozpočtová opatření, která sladila stav státního rozpočtu 2005 s platnou legislativou:

- vázání části finančních vztahů státního rozpočtu k rozpočtům krajů ve výši 14 230 mil. Kč (z původní rozpočtované výše 20 163 mil. Kč mohou kraje v roce 2005 čerpat pouze dotace na sociální služby a část příspěvku na výkon státní správy ve výši 5 934 mil. Kč);
- vázání finančních prostředků na úhradu ztráty dopravců s poskytováním žakovského jízdného ve výši 715 mil. Kč ve státním rozpočtu;
- snížení rozpočtovaných prostředků ve výši 29 759 mil. Kč u kapitoly Všeobecná pokladní správa (ukazatel Ostatní výdaje) ve prospěch kapitoly Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (ukazatel Výdaje regionálního školství), z toho 28 027 mil. Kč představovaly prostředky odpovídající daňovým výnosům krajů v případě schválení zákona č. 1/2005 Sb.

Následující tabulka ukazuje rozpočet a čerpání neinvestičních a pro úplnost i investičních dotací ze státního rozpočtu určených krajům za 1. pololetí 2005:

Tabulka č. 21

TRANSFERY VEŘEJNÝM ROZPOČTŮM ÚZEMNÍ ÚROVNĚ	Skutečnost leden-červen 2004	Rozpočet 2005			Skutečnost leden-červen 2005	% plnění 6=5:4	Index 2005/2004 7=5:1
		schválený	po změnách	korigovaný*)			
		1	2	3			
Neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně celkem	60 345	80 269	110 371	100 435	56 479	56,2	93,6
z toho:							
- neinvestiční dotace krajům	38 760	40 645	70 657	69 942	39 723	56,8	102,5
- neinvestiční dotace krajům v rámci souhrnného dotačního vztahu	7 430	15 155	15 155	5 934	2 967	50,0	39,9
Investiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně celkem	6 340	14 197	14 447	9 439	2 771	29,4	43,7
z toho:							
- investiční dotace krajům	3 098	853	1 296	1 296	607	46,8	19,6
- investiční dotace krajům v rámci souhrnného dotačního vztahu	832	5 008	5 008	0	0		

*) rozpočet po změnách korigovaný o vázání finančních prostředků ve SR v souvislosti s přijetím zákona č. 1/2005 Sb. (novela zákona o rozpočtovém určení daní)

Schválený státní rozpočet **neinvestičních transferů veřejným rozpočtům územní úrovně** se na celkových běžných výdajích schváleného rozpočtu 2005 podílí 9,6 %, rozpočet po změnách, tj. upravený zejména o prostředky na regionální školství, 13,2 %. Rozpočet korigovaný o vázané prostředky v souvislosti s novým rozpočtovým určením daní pak představuje 12,2 % korigovaného rozpočtu běžných

výdajů. Ke konci června bylo **uvolněno celkem 56 479 mil. Kč**, tj. 56,2 % korigovaného rozpočtu a 14,0 % celkových běžných výdajů sledovaného období. Meziroční dynamika zejména neinvestičních dotací krajům v rámci souhrnného dotačního vztahu (39,9 %) je ovlivněna výše uvedenými metodickými změnami.

Z celkového objemu uvolněných prostředků představovaly **15 950 mil. Kč** dotace poskytované **obcím a krajům v rámci souhrnného vztahu** návazně na přílohy 6, 7 a 8 k zákonu o státním rozpočtu na rok 2005 (prostředky byly uvolňovány z kapitoly Všeobecná pokladní správa). Z toho bylo uvolněno **12 984 mil. Kč obcím** (56,3 % rozpočtu), tj. přibližně na úrovni předchozího roku, kdy však bylo plnění rozpočtu o 3,4 procentního bodu nižší. Největší objem z těchto prostředků představovaly **dávky sociální péče**, na něž bylo poskytnuto **7 676 mil. Kč** a které byly uvolňovány obcím s rozšířenou působností, pověřeným a ostatním obcím. Kromě toho byly finanční prostředky poskytovány obcím na výkon státní správy v obcích, na školství, na vybraná zdravotnická zařízení, ústavy sociální péče, domovy důchodců atd. Jak již bylo uvedeno s novým rozpočtovým určením daní, dochází **k rozšíření oblastí, ve kterých kraje rozhodují v samostatné působnosti** – ve finančních vztazích státního rozpočtu k rozpočtům krajů čerpají tyto v roce 2005 pouze dotace na sociální služby (4 976 mil. Kč) a část příspěvku na výkon státní správy, vč. příspěvku pro jednotky sborů dobrovolných hasičů obcí (957 mil. Kč) – celkem téměř 5 934 mil. Kč. Zbývající **prostředky ve výši 9 221 mil. Kč jsou součástí převodů do daňových příjmů krajů a jsou proto vázány ve státním rozpočtu** (např. příspěvek na dopravní obslužnost v autobusové i drážní dopravě). **V rámci souhrnného dotačního vztahu bylo krajům v 1. pololetí 2005 vyplaceno 2 967 mil. Kč** (50,0 % korigovaného rozpočtu).

Formou neinvestičních transferů **mimo rámec souhrnného dotačního vztahu** (tzv. účelové dotace) bylo **vynaloženo 40 522 mil. Kč**, tj. 56,2 % upraveného rozpočtu a o 645 mil. Kč (o 1,6 %) více než v předchozím roce. Z toho obce obdržely 799 mil. Kč, tj. 53,4 % upraveného rozpočtu, a o 318 mil. Kč (o 28,5 %) méně než v loňském pololetí, **krajům bylo uvolněno 39 723 mil. Kč**, při meziročním růstu o 963 mil. Kč (o 2,5 %); při korekci rozpočtu po změnách o 715 mil. Kč vázaných ve státním rozpočtu na úhradu ztráty dopravců z poskytování žakovského jízdného dosáhlo jeho plnění 56,8 %.

Největší objem prostředků v rámci neinvestičních účelových dotací územním rozpočtům (95,6 %) byl poskytnut kapitolou **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy – 38 750 mil. Kč**, především jako transfery na přímé náklady škol, předškolních a školských zařízení zřizovaných obcemi a kraji. V průběhu projednávání novely zákona o rozpočtovém určením výnosů některých daní územním

samosprávným celkům bylo z textu vypuštěno převedení přímých nákladů na krajské školství do výnosů krajů - prostředky schváleným rozpočtem zabezpečené v kapitole Všeobecná pokladní správa byly přesunuty do kapitoly MŠMT ve výši téměř 29 759 mil. Kč. Vyšší čerpání rozpočtu (56,7 %) ovlivnilo poskytnutí prostředků i pro prázdninové měsíce. Z kapitoly **Všeobecná pokladní správa** bylo uvolněno **470 mil. Kč**, z toho téměř 348mil. Kč činil příspěvek na výkon státní správy obcím s rozšířenou působností, krajům a statutárním městům Brno, Plzeň a Ostrava, 75 mil. Kč na strategii prevence kriminality na místní úrovni a 45 mil. Kč na financování provozu ochranných systémů podzemních vod. Prostředky z kapitoly **Ministerstvo práce a sociálních věcí** ve výši **990 mil. Kč** směřovaly do obcí a krajů převážně formou výdajů na aktivní politiku zaměstnanosti. **Ministerstvo pro místní rozvoj** uvolnilo **133 mil. Kč** na program podpory venkova a na podporu hypotečního úvěrování apod. Částku **113 mil. Kč** vyplatilo **Ministerstvo kultury** na plnění jednotlivých kulturních programů, na podporu divadel, knihoven a galerií a na podporu památkové péče. **Ministerstvo zdravotnictví** poskytlo celkem **27 mil. Kč** zdravotnickým organizacím řízeným kraji a obcemi.

Neinvestiční transfery příspěvkovým a podobným organizacím byly v 1. pololetí 2005 uvolněny v celkové výši **22,5 mld. Kč**, tj. 56,8 % rozpočtu po změnách a meziročně vzrostly o 10,9 mld. Kč, tj. o 10,9 %.

Následující tabulka uvádí vývoj čerpání transferů příspěvkovým a podobným organizacím v souhrnu za státní rozpočet celkem a podle vybraných rozpočtových kapitol.

Tabulka č. 22

v mil. Kč

NEINVESTIČNÍ TRANSFERY PŘÍSPĚVKOVÝM A PODOBNÝM ORGANIZACÍM	Skutečnost leden-červen 2004	Rozpočet 2005		Skutečnost leden-červen 2005	Plnění v %	Index 2005/2004
		schválený	po změnách			
Neinvestiční transfery příspěvkovým apod. organizacím celkem	20 319	38 698	39 673	22 526	56,8	110,9
z toho:						
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	11 986	24 550	23 199	13 412	57,8	111,9
Ministerstvo kultury	1 399	3 248	3 352	1 409	42,0	100,7
Ministerstvo zemědělství	542	777	880	484	55,0	89,3
Ministerstvo zdravotnictví	1 036	2 026	2 016	1 176	58,3	113,5
Akademie věd	1 763	3 751	3 686	2 055	55,8	116,6
Ministerstvo životního prostředí	666	872	1 341	735	54,8	110,4
Ministerstvo obrany	654	1 097	1 169	668	57,1	102,1
Grantová agentura České republiky	1 105		1 193	1 192	99,9	107,9
Ministerstvo průmyslu a obchodu	272	721	755	348	46,1	127,9
Ministerstvo dopravy	166	173	239	95	39,7	57,2
Ministerstvo vnitra	278	535	652	312	47,9	112,2
Z celku:						
* příspěvky zřízeným příspěv. org.	7 911	21 333	17 412	8 458	48,6	106,9
* transfery vysokým školám	11 579	17 493	21 438	13 070	61,0	112,9
* příspěvky ostatním příspěv. org.	828	15	957	998	104,3	120,5

Nejvyšší objem transferů byl realizován kapitolou **Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy**, a to ve výši **13 412 mil. Kč**, což představuje 57,8 % rozpočtu po změnách a meziroční růst o 1 426 mil. Kč (o 11,9 %); z toho transfery veřejným vysokým školám podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, dosáhly 11 883 mil. Kč (o 1 204 mil. Kč, tj. o 11,3 % více než v předchozím roce). **Akademie věd** poskytla na výzkum a vývoj částku **2 055 mil. Kč**, tj. 55,8 % upraveného rozpočtu a o 292 mil. Kč (16,6 %) více než v předchozím roce. Příspěvky **Ministerstva kultury** ve výši **1 409 mil. Kč** byly poskytnuty na provoz divadel, muzeí, galerií, knihoven, restaurování kulturních památek a jiné kulturní aktivity a programy (ve stejném období minulého roku to bylo 1 399 mil. Kč). **Grantová agentura ČR** uvolnila **1 192 mil. Kč** oproti loňským 1 105 mil. Kč. **Ministerstvo zdravotnictví** poskytlo **1 176 mil. Kč**, z toho na výzkum a vývoj ve zdravotnictví připadlo 525 mil. Kč, na hygienickou službu a ochranu veřejného zdraví 433 mil. Kč a na ústavní péči 107 mil. Kč. Příspěvkové organizace **Ministerstva obrany** čerpaly **668 mil. Kč** na zdravotnická zařízení, vojenské technické ústavy, sportovní a ostatní zařízení (v 1. pololetí 2004 to bylo 654 mil. Kč). **Ministerstvo zemědělství** vynaložilo celkem **484 mil. Kč**, z toho na výzkum a vývoj připadlo 239 mil. Kč.

Z celkové výše poskytnutých příspěvků 22,5 mld. Kč bylo uvolněno pro zřízené příspěvkové organizace, 8,5 mld. Kč pro vysoké školy 13,1 mld. Kč a pro ostatní příspěvkové organizace 1,0 mld. Kč.

Dále je hodnoceno čerpání některých **neinvestičních výdajů zahrnutých v kapitole Všeobecná pokladní správa**, které nejsou komentovány v jiných částech zprávy.

- **Státní podpora stavebního spoření** je poskytována podle zákona č. 96/1993 Sb., o stavebním spoření a státní podpoře stavebního spoření, ve znění pozdějších předpisů. V 1. pololetí 2005 podaly stavební spořitelny žádosti o roční zálohy státní podpory za rok 2004, které jim byly v zákonné lhůtě dvou měsíců vyplaceny, a to ve výši **15 419 mil. Kč**, tj. o 4,2 % více než předpokládal schválený rozpočet (zálohy za předchozí rok jsou uvolňovány převážně v průběhu 2. čtvrtletí běžného roku). Meziročně tak došlo ke zvýšení o 638 mil. Kč, tj. o 4,3 %. Vzhledem k intenzivní prezentaci novely zákona o stavebním spoření, která nabyla účinnosti od 1.1.2004 a měla přinést úsporu v mandatorních výdajích, vzrostl koncem roku 2003 zájem občanů o stavební spoření a počet platných smluv se meziročně zvýšil o cca 1,4 mil., takže úspory se projeví až v dalších letech. Navíc jedním z důsledků změny podmínek stavebního spoření je i to, že účastníci smlouvy neukončují a stavební spoření zůstává i nadále nejvýhodnějším spořicíím produktem.

- **Státní příspěvek na penzijní připojištění** převedený v 1. pololetí penzijním fondům činil **1 720 mil. Kč** (52,9 % rozpočtu) při meziročním růstu o 202 mil. Kč, tj. o 13,3 %. Počet účastníků pojištění se neustále zvyšuje (např. v 1. čtvrtletí 2005 vzrostl o 198 tis. osob), a to zejména v důsledku stabilizace trhu penzijního připojištění, vstupu velkých zahraničních investorů bank a pojišťoven, aktivní politiky penzijních fondů, vstupu zaměstnavatelů (vč. daňového odpočtu), ale i zvýšené důvěry obyvatelstva vč. podílu mladší generace na systému penzijního připojištění.

- Výdaje spojené s **financováním vládních a obdobných úvěrů poskytnutých do zahraničí** byly v 1. pololetí 2005 realizovány ve výši 11,5 mil. Kč, tj. na 19,2 % rozpočtu. Týkaly se pouze správních poplatků za vedení účtů vládních pohledávek rozpočtovaných v objemu 60 mil. Kč a byly v souladu s uzavřenými smlouvami s ČNB a ČSOB.

- Na základě novely zákona o rozpočtových pravidlech zřídilo Ministerstvo financí k 1.1.2005 **fond státních záruk (FSZ)**, prostřednictvím kterého hradí výdaje na realizaci státních záruk tak, že částku, kterou má věřiteli zaplatit, převede z fondu státních záruk do příjmů státního rozpočtu a překročí tak o ni rozpočet příjmů i výdajů. Převod do fondu státních záruk na rok 2005 je rozpočtován v kapitole

Všeobecná pokladní správa ve výši 22 200 mil. Kč. V 1. pololetí bylo z FSZ na realizaci státních záruk převedeno celkem 3 930 mil. Kč, **skutečně použito** téměř **3 918 mil. Kč**. Z celku na vlastní **realizaci státních záruk** bylo čerpáno **1 563 mil. Kč**, z toho pro s.o. Správa železniční dopravní cesty (SŽDC) na I. a II. železniční tranzitní koridor, revitalizaci vozů a na obnovu vozového parku přes 1 462 mil. Kč; u nestandardních státních záruk došlo ve sledovaném období k úhradě úroků ve výši 74,4 mil. Kč ze závazku ČR, kterým byla kryta pohledávka ČSOB vůči Slovenské inkasní, a částkou 26 mil. Kč byla ze státního rozpočtu refundována vyplacená záloha odškodnění ČSOB za 1. čtvrtletí t.r. (záruka vydaná ve prospěch ČNB k pokrytí ztrát vzniklých v souvislosti se Smlouvou a slibem odškodnění strategického investora IPB). Dále byly ze státního rozpočtu formou realizace státní záruky **uhrazeny závazky SŽDC**, s.o., za něž stát ručí na základě zákona č. 77/2002 Sb., a to ve výši **354 mil. Kč**. Podle zvláštního režimu byly hrazeny splatné části jistin a příslušenství úvěrů, poskytnutých na rozvojové projekty v minulých letech Evropskou investiční bankou, kde jako finanční manažer a současně jako formální dlužník vystupuje **ČMZRB**, a to ve výši **1 574 mil. Kč** (bez odměn bankám ve výši 90 mil. Kč). Z toho připadlo na splátky úvěrů na výstavbu dálnic 740 mil. Kč, na opravy silnic 162 mil. Kč, na zlepšení stavu mezinárodních silnic 143 mil. Kč, na program E-roads 139 mil. Kč, na odstranění povodňových škod 365 mil. Kč a na podporu vodohospodářských investic (25 mil. Kč). Obdobným způsobem byly v rámci nestandardních záruk uhrazeny splátky jistiny a příslušenství z úvěru přijatého **KoB** (jejímž nástupcem je ČKA) na financování integrovaného záchranného systému MATRA ve výši **426 mil. Kč**.

- **Půjčky a návratné finanční výpomoci** byly z kapitoly VPS uvolněny ve výši téměř **20,7 mil. Kč Úřadu pro dohled nad družstevními záložnami** v souladu se zákonem č. 87/1995 Sb., o spořitelních a úvěrních družstvech, ve znění pozdějších předpisů. Zajišťovacímu fondu družstevních záložen byly na výplaty náhrad pojištěných vkladů poskytnuty návratné finanční výpomoci ve výši 8 mld. Kč, které také byly oprávněným osobám vyplaceny (k 31.12.2004). V současné době podle poslední novely výše uvedeného zákona platí, že v případě nedostatku peněžních prostředků na výplaty náhrad je fond povinen obstarat si potřebné prostředky na finančním trhu sám.

- **Úhrada majetkové újmy peněžních ústavů**, která jim vzniká v souvislosti s dříve poskytnutými sociálními úvěry za státem stanovené zvýhodněné úrokové sazby a která je hrazena ze státního rozpočtu v souladu s § 45 zákona č. 21/1992 Sb., o bankách (v případě České konsolidační agentury také v návaznosti na § 19, zejména odstavce 4 a 5 zákona č. 239/2001 Sb., o České konsolidační agentuře), dosáhla **ke konci června celkem 348 mil. Kč**, tj. 58,6 % rozpočtu. Z toho bylo uvolněno 111 mil. Kč v souvislosti s úvěry na individuální bytovou výstavbu, 198 mil. Kč s úvěry na družstevní bytovou výstavbu (vč. 39,4 mil. Kč doplatku vyplývajícího z vyúčtování roku 2004) a téměř 39 mil. Kč v souvislosti s půjčkami mladým manželům. **Na úhradu majetkové újmy pojišťoven** z provozování zákonného pojištění odpovědnosti zaměstnavatele za škodu při pracovním úrazu a nemoci z povolání do konce června **nebyly poskytnuty žádné prostředky**.

- **Odvody vlastních zdrojů Evropských společenství do rozpočtu Evropské unie** (EU) byly do výdajů státního rozpočtu zařazeny poprvé v roce 2004 v souvislosti se vstupem České republiky do EU v květnu téhož roku. Ve státním rozpočtu na rok 2005 je na tyto odvody **rozpočtováno celkem 27 327 mil. Kč** (souhrn měsíčních plateb, finančních vypořádání a vyrovnání a rezervy - celková výše se stanoví pro ČR v rozpočtu EU na příslušný rok). **Ke konci června byly odvedeny prostředky ve výši 13 062 mil. Kč**, tj. 47,8 % rozpočtu. Z toho odvod vlastních zdrojů ES do rozpočtu EU **podle daně z přidané hodnoty představoval 2 115 mil. Kč** a odvod **podle hrubého národního produktu 9 808 mil. Kč**, korekce **Velké Británii** pak činila dalších téměř **1 139 mil. Kč**.

Ve schváleném rozpočtu (v kapitole Operace státních finančních aktiv) jsou zahrnuty **výdaje související s projekty financovanými z úvěrů** přijatých na základě příslušných zákonů **od Evropské investiční banky**, a to ve výši **11 033 mil. Kč**. Prostředky z přijatých úvěrů spravuje Českomoravská záruční a rozvojová banka (ČMZRB).

V průběhu 1. pololetí byla část těchto rozpočtovaných výdajů ve výši **2 925 mil. Kč** uvolněna kapitolou OSFA pro čerpání v kapitolách, které jednotlivé projekty realizují (Ministerstvo dopravy, Ministerstvo pro místní rozvoj, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo zemědělství) a použita následovně:

- odstraňování povodňových škod z roku 2002 477 mil. Kč (rozpočet 2 318 mil. Kč)
- program „Rozvoj MTZ Masarykovy univerzity v Brně“ 169 mil. Kč (rozpočet 678 mil. Kč)
- prevence před povodněmi 147 mil. Kč (rozpočet 630 mil. Kč)
- provádění projektu českých dálnic B tj. D 8 a D 11 17 mil. Kč (rozpočet 2 505 mil. Kč)
- dálniční obchvat Plzně a související silniční přivaděče 316 mil. Kč (rozpočet 105 mil. Kč)
- D 8 Trmice – státní hranice ČR/SRN 2 347 mil. Kč (rozpočet 4 210 mil. Kč)

Rozpočtem předpokládané výdaje tak byly čerpány zatím pouze na 26,5 %.

B. Kapitálové výdaje

Schválený rozpočet na letošní rok počítá s celkovým objemem **kapitálových výdajů ve výši 70,7 mld. Kč**, což představuje 7,8 % celkových výdajů (v roce 2004 to bylo 7,6 %) a meziroční růst o 4,0 mld. Kč, tj. 6,0 % (proti skutečnosti roku 2004).

Schválený rozpočet byl **v průběhu 1. pololetí rozpočtovými opatřeními zvýšen o 1,3 mld. Kč** na 72,0 mld. Kč. Zvýšení rozpočtu se týkalo zejména investičních transferů – o 1,3 mld. Kč (především podnikatelským subjektům, ale též neziskovým a podobným organizacím) a „ostatních kapitálových výdajů“ – o 0,2 mld. Kč. Na druhé straně byly sníženy výdaje na investiční nákupy a související výdaje – o 0,3 mld. Kč (vztahující se k pořízení dlouhodobého hmotného majetku). Zvýšení kapitálových výdajů bylo provedeno přesunem z běžných výdajů kapitol, tj. bez dopadu na schválené celkové saldo státního rozpočtu.

K nejvyššímu **zvýšení schváleného rozpočtu kapitálových výdajů došlo u Ministerstva dopravy – o 2,8 mld. Kč**, kterému byly převedeny finanční prostředky z kapitoly OSFA převážně na zajištění projektu výstavba dálnice D8 Trmice-st. hranice ČR/SRN, dále pak na zajištění projektu dálničního obchvatu Plzně a souvisejících přívaděčů a na projekt českých dálnic B (D8 Lovosice – Řehlovice, a D11 Praha – Hradec Králové – st. hranice ČR/Polsko), a v neposlední řadě na odstraňování povodňových škod z roku 2002. **Zvýšení o 1,7 mld. Kč u Ministerstva zemědělství** představuje z větší části (téměř 1,4 mld. Kč) převod prostředků z kapitoly OSFA na odstraňování povodňových škod z roku 2002, financovaných z rámcového úvěru od EIB, dále byly převedeny prostředky na odkup pozemků vodního díla Nové Mlýny II. Naopak největší **snížení rozpočtu o 5,7 mld. Kč bylo realizováno u kapitoly OSFA** a souviselo především s transfery prostředků do jiných kapitol s účelovým určením na projekty financované z úvěrů od EIB, na výdaje vyvolané zánikem věcných břemen na restituovaném majetku a další výdaje.

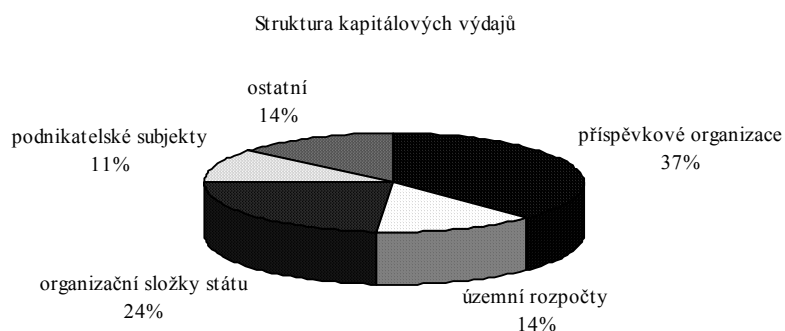
Vývoj a plnění kapitálových výdajů státního rozpočtu ukazuje následující přehled:

Tabulka č. 23

	Skutečnost leden-červen 2004	Rozpočet 2005		Skutečnost leden-červen 2005	% plnění	Index 2005/2004
		schválený	po změnách			
Kapitálové výdaje celkem	18 833	70 722	71 990	20 450	28,4	108,6
v tom:						
Investiční nákupy a související výdaje	7 022	20 282	19 954	4 850	24,3	69,1
Nákup akcií a majetkových podílů	60	1 416	1 416	1 416	100,0	2360,0
Investiční dotace podnikatelským subjektům	1 104	5 589	6 251	2 243	35,9	203,2
Investiční dotace nezisk. a pod. organizacím	55	629	820	128	15,6	232,7
Investiční transfery veřejným rozpočtům ústřední úrovně	27	45	1 277	1 246	97,6	4614,8
Investiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně	6 340	14 197	14 447	2 771	19,2	43,7
v tom: obcím	2 409	8 335	8 112	2 151	26,5	89,3
krajům	3 930	5 861	6 335	621	9,8	15,8
Investiční dotace příspěvkovým organizacím	4 040	27 396	26 425	7 725	29,2	191,2
Investiční půjčené prostředky	219		40	40	100,0	18,3
Investiční převody Národnímu fondu		69	69	52	75,4	x
Ostatní kapitálové výdaje	- 35	1 099	1 289	- 22	x	x

Skutečné **čerpání kapitálových výdajů** za 1. pololetí letošního roku představovalo celkem **20,4 mld. Kč, tj. 28,4 % celoročního rozpočtu** upraveného o provedená rozpočtová opatření. Proti polovině rozpočtu jsou dosavadní výdaje nižší o 15,6 mld. Kč, když v roce 2004 zaostávalo plnění rozpočtu o 14,7 mld. Kč (celoročně byl rozpočet splněn na 98,7 %). Výše čerpání těchto výdajů se tak ve srovnání s dřívějšími lety poněkud stabilizovala. Zatímco v letech 1996 až 2003 se plnění pohybovalo v rozmezí 49,8-22,7 % (průměrně 32,3 %), v loňském a letošním pololetí vykazuje stabilnější hodnoty (28,1 % v r. 2004 a 28,4 % v r. 2005), což souvisí s možností převést nepoužité prostředky do rezervních fondů k využití v následujících letech.

Je třeba zmínit, že v rámci kapitálových výdajů je v letošním státním rozpočtu **vázána částka 5,01 mld. Kč, a to v návaznosti na zákon č. 1/2005 Sb.**, kterým se zvýšil podíl krajů na celostátních daňových příjmech (na úkor příjmů státního rozpočtu). Vázání, které se opticky neprojevuje jako snížení rozpočtu, avšak prostředky nelze čerpat, se plně vztahuje na investiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně s konkrétním určením **na investiční dotace krajům**. Kdybychom rozpočet celkových kapitálových výdajů o uvedenou částku snížili, jejich plnění za 1. pololetí by bylo vyšší – představovalo by 30,5 %.

Pokud jde o hospodářsko-právní formu subjektů, jímž jsou rozpočtové prostředky poskytovány, **největší podíl na čerpání kapitálových výdajů připadlo na příspěvkové organizace**. K zabezpečení jejich potřeb bylo ze státního rozpočtu vynaloženo **7,7 mld. Kč (37 % podíl z celku)**. Organizačními složkami státu bylo čerpáno 4,8 mld. Kč (24 %) a investiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně

činily 2,8 mld. Kč (14 %). Podnikatelským subjektům bylo uvolněno 2,2 mld. Kč (11 %). Na ostatní subjekty připadlo 2,9 mld. Kč (14 %).

V následujícím přehledu je uvedeno čerpání kapitálových výdajů podle jednotlivých kapitol státního rozpočtu:

Tabulka č. 24

	v mil. Kč					
	Skutečnost leden-červen 2004	Rozpočet 2005		Skutečnost leden-červen 2005	% plnění	Index 2005/2004
		schválený	po změnách			
Kapitálové výdaje celkem	18 833	70 722	71 990	20 450	28,4	108,6
z toho:						
- Ministerstvo obrany	4 075	9 505	9 659	2 058	21,3	50,5
- Ministerstvo financí	279	1 480	1 532	319	20,8	114,3
- Ministerstvo práce a sociálních věcí	535	1 719	1 851	270	14,6	50,5
- Ministerstvo vnitra	856	2 868	3 058	479	15,7	56,0
- Ministerstvo pro místní rozvoj	664	1 732	2 197	1 070	48,7	161,1
- Ministerstvo průmyslu a obchodu	499	2 972	3 020	786	26,0	157,5
- Ministerstvo dopravy	1 422	10 486	13 306	5 532	41,6	389,0
- Ministerstvo zemědělství	1 582	1 865	3 615	1 925	53,3	121,7
- Ministerstvo školství, mládeže a tělov.	1 962	5 607	5 932	2 109	35,6	107,5
- Ministerstvo zdravotnictví	1 168	3 402	3 490	637	18,3	54,5
- Ministerstvo spravedlnosti	447	1 646	1 636	778	47,6	174,0
- Operace státních finančních aktiv	92	13 071	7 403	1 460	19,7	1587,0
- Všeobecná pokladní správa	3 344	9 740	10 327	1 529	14,8	45,7

Nejvíce prostředků ze všech kapitol státního rozpočtu - celkem **5,5 mld. Kč** (27,1 % všech kapitálových výdajů), což je 41,6 % upraveného rozpočtu, bylo čerpáno u **Ministerstva dopravy**. Z nich největší objem – **4,7 mld. Kč** - byl vynaložen **na výstavbu dálnic** včetně činností spojených s jejich správou, údržbou, opravami a technickou obnovou. Na činnosti spojené s výstavbou, technickou obnovou, opravami, řízením a správou železničních drah, včetně drážních staveb – mostů apod., bylo vynaloženo 461 mil. Kč.

Ministerstvo obrany vynaložilo na kapitálové výdaje **2,1 mld. Kč**, čím byl upravený rozpočet splněn na 21,3 %. Prostředky byly vynakládány na realizaci vládou schválené *Koncepce výstavby profesionální Armády České republiky a mobilizace ozbrojených sil ČR*.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy čerpalo kapitálové výdaje ve výši **2,1 mld. Kč**, tj. 35,5 % upraveného rozpočtu. Prostředky byly použity zejména na **rozvoj a obnovu materiálně technické základny** různých druhů škol, především vysokých a na výzkum a vývoj na vysokých školách.

Ministerstvo zemědělství z celkové částky investičních výdajů v objemu **1,9 mld. Kč** (53,3 % rozpočtu) poskytlo největší část - ve výši 616 mil. Kč - pro financování činností souvisejících se zásobováním pitnou vodou, další prostředky pak

na protierozní, protipožární a protilavinovou ochranu (265 mil. Kč), na úpravu do hospodářsky významných a vodárenských toků (273 mil. Kč) apod. Upravený celoroční rozpočet je čerpán na 47,8 %.

Kapitola **Operace státních finančních aktiv** vynaložila prostředky v celkové výši **1,5 mld. Kč**, což představuje čerpání na 19,7 % upraveného rozpočtu. Prostředky byly uvolněny téměř výlučně na 1. splátku za **nákup akcií akciové společnosti ČEPS od ČEZ, a.s.**, realizovaný na základě usnesení vlády ze dne 28. 7. 2004 č. 748 k záměru nabytí 34 % podílu na základním kapitálu společnosti ČEPS, a.s. státem.

Z kapitoly **Všeobecná pokladní správa** bylo v 1. pololetí čerpáno **1,5 mld. Kč**, tj. 14,8 % upraveného rozpočtu. Prostředky byly použity jako **dotace Státnímu fondu dopravní infrastruktury (1,1 mld. Kč) k jejich použití na výstavbu a údržbu dálnic**, a dále formou transferů obcím na programy podporující rozvoj a obnovu materiálně technické základny regionálního školství (400 mil. Kč).

V kapitole **Ministerstvo pro místní rozvoj** byly prostředky v celkové výši **1,1 mld. Kč** čerpány na 48,7 % upraveného rozpočtu a směřovaly především **na rozvoj bydlení a bytové hospodářství** a na další činnosti v oblasti bydlení, komunálních služeb a územního rozvoje.

Podstatná část kapitálových výdajů státního rozpočtu je vynakládána **v rámci programů systému ISPROFIN** (Informační systém programového financování). Podle předpokladu resortů by mělo být z účtů vedených v České spořitelně, a.s. uvolněno v letošním roce pro obce, města, právnické a fyzické osoby celkem cca 17 mld. Kč – v souladu s platebním kalendářem odsouhlaseným s resorty pro zaslání zálohových plateb do ČS, a.s., s tím, že platby by měly odpovídat skutečnému postupu čerpání prostředků státního rozpočtu. **K 30. červnu resorty uvolnily pro příjemce dotací limity ve výši 6,9 mld. Kč; skutečné čerpání** vyjádřené v objemu uhrazených prostředků z účtů vedených ČS bylo pouze **3,0 mld. Kč**. Koncem roku lze předpokládat, že (podobně jako v minulém roce) zůstane velký objem rozpočtovaných prostředků nevyčerpaných a resorty je budou převádět do svých rezervních fondů.

4. Čerpání vládní rozpočtové rezervy

Ve schváleném rozpočtu na rok 2005 jsou zahrnuty výdaje vládní rozpočtové rezervy v celkové částce 3 800 mil. Kč, po změnách pak 2 947 mil. Kč. Objem této položky byl stanoven v souladu s § 27 rozpočtových pravidel, podle něhož se tvoří nejméně ve výši 0,3 % výdajů státního rozpočtu na příslušný rozpočtový rok.

K 30. červnu byly z vládní rozpočtové rezervy uvolněny rozpočtové prostředky v celkové výši 1 865 mil. Kč na tyto účely:

titul	v tis. Kč
Ministerstvo spravedlnosti – rozsudky Evropského soudu proti ČR (Laštůvka, Mrázek, Koliha, Dostál, Veselský, Houflová)	828
Úřad vlády – prostředky na činnost spojené s přípravnou podkladů pro rozhodnutí o důchodové reformě v ČR (usn. vl. č. 656/2004)	5 830
Ministerstvo vnitra – prostředky na příplatky k důchodům ke zmírnění křivd způsobených komunistickým režimem podle nařízení vlády 622/2004 Sb. (usn. vl. č. 1155/2004)	2 520
Ministerstvo spravedlnosti – rozsudky Evropského soudu proti ČR (Paterová, Pflieger)	368
Úřad vlády – prostředky na činnost Hospodářské rady vlády a na přípravu Strategie hospodářského růstu	3 000
Ministerstvo obrany – prostředky na příplatky k důchodům ke zmírnění křivd způsobených komunistickým režimem podle nařízení vlády 622/2004 Sb. (usn. vl. č. 1155/2004)	3 000
Bezpečnostní a informační služba – činnosti pro civilní letectví – usn. vl. č. 1237/2004	8 300
Ministerstvo kultury – prostředky na rekonstrukci Moravského divadla v Olomouci	20 000
Ministerstvo kultury – prostředky na další etapu rekonstrukce Sv. Kopečku u Olomouce	10 000
Úřad vlády – prostředky na odstranění povodňových škod na Lichtenštejském paláci	23 383

Ministerstvo práce a soc. věcí – prostředky na příplatky k důchodům ke zmírnění křivd způsobených komunistickým režimem podle nařízení vlády 622/2004 Sb. (usn. vl. č. 1155/2004)	144 368
Ministerstvo zahraničních věcí – humanitární pomoc pro oblasti Asie postiženými živelnými pohromami - usn. vl. č. 93/2005	12 500
Ministerstvo zdravotnictví – nákup antivirového přípravku proti chřipce - usn. vl. č. 259/2005	292 000
Ministerstvo zahraničních věcí – humanitární pomoc pro oblasti Asie postiženými živelnými pohromami - usn. vl. č. 93/2005	12 500
Ministerstvo kultury – vybudování expozice v rekonstruovaném Letohrádku Kinských	9 770
Ministerstvo spravedlnosti – rozsudky Evropského soudu proti ČR (Netolická, Netolický, Šoller, Jahnová, Holubová, a ostatní , Jírů, Fackelmann ČR s. r. o., Pištorová)	958
Všeobecná pokladní správa – zvýšení prostředků na pol. „Dotace 45. MFF Karlovy vary“	5 000
Ministerstvo vnitra – Podpora realizace benchmarkgového projektu podle usn. Vl. č. 824/2004 ke Strategii podpory dostupnosti a kvality veřejných služeb	1 000
Ministerstvo financí – prostředky pro GŘC na povinné značení lihu	37 440
Ministerstvo spravedlnosti – rozsudky Evropského soudu proti ČR (Filipp, Vrána, Kos, Karasová, Bečvářovi, Škodáková, Centraum stav. inž. a. s.)	1 068
Ministerstvo vnitra – zvýšení počtu příslušníků HZS Kolín Ovčáry v souvislosti s uvedením do provozu automobilky TPCA (usn. vl. č. 954/2004)	8 036
Úhrada členského příspěvku ČR do EIPA na rok 2005 – usn. vl. č. 16/2005	528
Ministerstvo život. prostředí – realizace opatření vyplývajících ze Závěrů melkského procesu - usn. vl. č. 366/2005	700
Národní bezp. úřad – navýšení počtu pracovníků v souvislosti s činnostmi pro civilní letectví - usn. vl. č. 1237/2004	15 025

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy - dofinancování platů regionálního školství (usn. vl. č. 467/2005)	312 000
Ministerstvo spravedlnosti – rozsudky Evropského soudu proti ČR (Konečný, Vitásek)	456
Státní úřad pro jadernou bezp. – realizace opatření vyplývajících ze Závěrů melkského procesu - usn. vl. č. 366/2005	950
Ministerstvo kultury – prostředky na zakoupení Dalimilovy kroniky – usn. vl. č. 291/2005	12 440
Ministerstvo život. prostředí – proplacení DPH z humanitární sbírky prostředn. SMS TATRY – usn. vl. č. 496/2005	1 562
Ministerstvo zahraničních věcí – proplacení DPH z humanitární sbírky prostředn. SMS ASIE – usn. vl. č. 496/2005	9 198
Kancelář prezidenta republiky – zvýšení paušálních náhrad spojených s výkonem prezidenta – z. č. 626/2005	159
Ministerstvo zahraničních věcí – financování úkolů souvisejících s implementací schengenských aquis – usn. vl. č. 458/2005	20 000
Všeobecná pokladní správa – řešení dopadu z. č. 1/2005 Sb. o rozpočtovém určení daní do státního rozpočtu na rok 2005	848 566
Dotace společnosti Juniorcentrum a. s.	2 500
Dotace firmě Toyota, Peugeot, Citroen Automobile Czech, s. r. o.	1 749
Ministerstvo kultury – prostředky na posílení Programu státní podpory profesionálních divadel, synfon. Orchestrů a pěveckých souborů	25 000
Ministerstvo vnitra – zvýšení výdajů v souvislosti se zvýšením počtu pracovníků kapitoly – usn. vl. č. 1237/2004	3 500
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy – prostředky na rekonstrukci majetku převzatého z Fondu dětí a mládeže	8 000
Ministerstvo spravedlnosti – rozsudky Evropského soudu proti ČR (Hradecký, Havelka)	371
Ostatní	599
C e l k e m	1 865 172

Čerpání tak dosáhlo 63,3 % upraveného objemu vládní rozpočtové rezervy na letošní rok.

5. Výdaje státního rozpočtu na financování společných programů Evropské unie a České republiky

Výdaje státního rozpočtu určené na spolufinancování společných programů EU a ČR jsou v roce 2005 sledovány v rámci rozpočtového ukazatele Výdaje na financování společných programů EU a ČR, který je dále členěn na výdaje spojené s realizací programů zahájených v rámci přípravy ČR na vstup do EU a výdaje související s naplňováním strukturálních programů po vstupu do EU. Výdaje související s realizací strukturálních programů jsou dále členěny na výdaje ze státního rozpočtu a z rozpočtu EU.

Výdaje na financování společných programů EU a ČR byly zákonem č. 675/2004 Sb., o státním rozpočtu ČR na rok 2005, **stanoveny, včetně prostředků z rozpočtu EU, v objemu 9,4 mld. Kč** (předvstupní programy 661 mil. Kč a programy strukturálních fondů EU 8,8 mld. Kč). Kromě toho byla v kapitole Všeobecná pokladní správa vytvořena položka ve výši 153,5 mil. Kč pro případnou potřebu spolufinancování programů, které v době schvalování státního rozpočtu na rok 2005 nebylo přesně vyčísleno. Tento objem byl v průběhu I. pololetí vyčerpán ze 45 % - ve prospěch Ministerstva pro místní rozvoj na navýšení finančních prostředků na program SAPARD podle usnesení vlády č. 386/2005.

V prvním pololetí 2005 bylo v rámci položky **výdaje na spolufinancování programů EU celkem** vyplaceno pouze **1,4 mld. Kč**, což je 15,0 % upraveného rozpočtu těchto výdajů. Resorty čerpaly rozpočtem stanovené výdaje hluboko pod hodnoty odpovídající alikvótnímu podílu časového fondu na ročním rozpočtu. **Nízké čerpání souvisí s určitým zpožděním přípravy projektů, ale i s problémy financování na straně předkladatelů.** Výjimku představují kapitoly Ministerstvo spravedlnosti (čerpání na 100 % prostředků rozpočtovaných na program Probační a mediační služba, který bude ve 3. čtvrtletí 2005 ukončen) a Ministerstvo vnitra (na realizaci programů zaměřených na zlepšení ochrany státních hranic, všeobecný vzdělávací systém pro pracovníky ÚSC a na II. fázi Schengenského akčního plánu a informačního systému zapojilo téměř 12 mil. Kč nevyčerpaných na tyto akce v roce 2004 a převedených do rezervního fondu - celoroční objem prostředků byl překročen o 50 %; z prostředků rozpočtovaných na rok 2005 ve výši 8,0 mil. Kč však vyčerpalo

pouze necelých 201 tis. Kč). Následující nejvyšší úroveň čerpání uvádí kapitoly Ministerstvo pro místní rozvoj - 29,8 % a Ministerstvo životního prostředí - 27,6 %.

U předvstupních nástrojů (**PHARE, ISPA, SAPARD, Transition Facility**) je celková **čerpaná částka 332 mil. Kč** v souladu s předpokládaným vývojem a představuje čerpání 50,7 % objemu prostředků rozpočtovaných na rok 2005. Nad rámec rozpočtovaných částek čerpalo Ministerstvo vnitra (150 %) a Ministerstvo práce a sociálních věcí (135 %), které zapojily prostředky z rezervního fondu. Naopak nečerpání výdajů na předvstupní programy souvisí s avizovaným přesunem čerpání do druhého pololetí (např. MMR, MPO).

Na spolufinancování **strukturálních fondů a Fondu soudržnosti** bylo v upraveném státním rozpočtu vyčleněno celkem 3 390 mil. Kč národních prostředků, ze kterých **resorty vyčerpaly pouze 463 mil. Kč** (14 %). Převažujícími důvody tohoto stavu je kromě odsunutí realizace projektů na další rok, opožděné vyhlášení výzev k předkládání projektů (např. MPSV, MMR), nedostatečná kvalita předkládané dokumentace programů a projektů (např. MD, MPSV), obtíže a průtahy se schvalováním předložených projektů (např. u hl.m.Prahy), nepředkládání projektů nebo předložení jejich nevyhovujících zaměření (např. MD) a případně avizovaný posun čerpání do druhé poloviny roku (např. MŠMT, MPSV).

Přehled o rozpočtovaných a čerpaných objemech prostředků státního rozpočtu na spolufinancování společných programů EU a ČR podle jednotlivých kapitol je uveden v následující tabulce.

Tabulka č. 25

Přehled o čerpání prostředků státního rozpočtu na spolufinancování programů EU v 1. pololetí 2005						
Kapitola číslo	název	Ukazatel	Rozpočet 2005		Skutečnost	tis. Kč %
			schválený	po změnách		
312	MF	Výdaje ze státního rozpočtu na financování společných programů EU a ČR celkem	54 414,00	48 974,00	5 402,60	11,03
		v tom:				
		Výdaje související s finanč. nástroji pro období před vstupem ČR do EU celkem	54 414,00	48 974,00	5 402,60	11,03
		v tom: PHARE	54 414,00	48 974,00	5 402,60	11,03
313	MFSV	Výdaje ze státního rozpočtu na financování společných programů EU a ČR celkem	3 136 450,00	3 136 450,00	394 111,71	12,57
		v tom:				
		a) Výdaje související s finanč. nástroji pro období před vstupem ČR do EU celkem	69 150,00	69 150,00	93 599,78	135,36
		v tom: PHARE	69 150,00	69 150,00	93 599,78	135,36
		b) Výdaje související se strukturálními fondy a Fondem soudržnosti celkem	3 067 300,00	3 067 300,00	300 511,93	9,797
		v tom: ESF	3 067 300,00	3 067 300,00	300 511,93	9,797
		v tom: ze státního rozpočtu	867 778,00	867 778,00	79 110,82	9,116
		z rozpočtu EU	2 199 522,00	2 199 522,00	221 401,11	10,066
314	MV	Výdaje ze státního rozpočtu na financování společných programů EU a ČR celkem	8 048,00	8 048,00	12 108,27	150,43
		v tom:				
		Výdaje související s finanč. nástroji pro období před vstupem ČR do EU celkem	8 048,00	8 048,00	12 108,27	150,43
		v tom: PHARE	8 048,00	8 048,00	12 108,27	150,43
315	MŽP	Výdaje ze státního rozpočtu na financování společných programů EU a ČR celkem	184 014,00	184 014,00	50 861,96	27,64
		v tom:				
		a) Výdaje související s finanč. nástroji pro období před vstupem ČR do EU celkem	66 158,00	66 158,00	38 211,00	57,91
		v tom: ISPA	66 158,00	66 158,00	38 211,00	57,91
		b) Výdaje související se strukturálními fondy a Fondem soudržnosti celkem	117 856,00	117 856,00	12 550,96	10,65
		v tom: ERDP	45 000,00	45 000,00	528,87	1,23
		v tom: ze státního rozpočtu	12 000,00	12 000,00	132,22	1,10
		z rozpočtu EU	31 000,00	31 000,00	396,65	1,28
		ESF	53 728,00	53 728,00	5 993,33	11,15
		v tom: ze státního rozpočtu	9 544,00	9 544,00	1 489,33	15,70
		z rozpočtu EU	44 184,00	44 184,00	4 493,00	10,17
		Fond soudržnosti	21 128,00	21 128,00	6 028,76	28,53
		v tom: ze státního rozpočtu	5 782,00	5 782,00	1 507,19	26,07
		z rozpočtu EU	15 346,00	15 346,00	4 521,57	29,46
317	MMR	Výdaje ze státního rozpočtu na financování společných programů EU a ČR celkem	892 055,00	892 055,00	259 365,63	29,08
		v tom:				
		a) Výdaje související s finanč. nástroji pro období před vstupem ČR do EU celkem	182 996,00	182 996,00	112 506,00	61,48
		v tom: PHARE	150 490,00	150 490,00	0,00	0,00
		SAPARD	32 506,00	32 506,00	112 506,00	346,11
		b) Výdaje související se strukturálními fondy a Fondem soudržnosti celkem	709 059,00	709 059,00	146 859,63	20,71
		v tom: ERDP	709 059,00	709 059,00	146 859,63	20,71
		v tom: ze státního rozpočtu	598 237,00	598 237,00	139 234,72	23,27
		z rozpočtu EU	110 822,00	110 822,00	7 624,91	6,88
322	MPO	Výdaje ze státního rozpočtu na financování společných programů EU a ČR celkem	2 913 800,00	2 913 800,00	420 089,54	14,42
		v tom:				
		a) Výdaje související s finanč. nástroji pro období před vstupem ČR do EU celkem	53 800,00	53 800,00	7 539,22	14,01
		v tom: PHARE	53 800,00	53 800,00	7 539,22	14,01
		b) Výdaje související se strukturálními fondy a Fondem soudržnosti celkem	2 860 000,00	2 860 000,00	412 550,32	14,42
		v tom: ERDP	2 800 000,00	2 800 000,00	412 074,15	14,72
		v tom: ze státního rozpočtu	700 000,00	700 000,00	103 018,54	14,72
		z rozpočtu EU	2 100 000,00	2 100 000,00	309 055,61	14,72
		ESF	60 000,00	60 000,00	476,17	0,79
		v tom: ze státního rozpočtu	15 000,00	15 000,00	119,04	0,79
		z rozpočtu EU	45 000,00	45 000,00	357,13	0,79
327	MD	Výdaje ze státního rozpočtu na financování společných programů EU a ČR celkem	98 644,00	98 644,00	1 688,34	1,71
		v tom:				
		Výdaje související se strukturálními fondy a Fondem soudržnosti celkem	98 644,00	98 644,00	1 688,34	1,71
		v tom: ERDP	98 644,00	98 644,00	1 688,34	1,71
		v tom: ze státního rozpočtu	63 992,00	63 992,00	422,08	0,66
		z rozpočtu EU	34 652,00	34 652,00	1 266,26	3,65
329	MZe	Výdaje ze státního rozpočtu na financování společných programů EU a ČR celkem	1 724 211,00	1 724 211,00	176 370,86	10,23
		v tom:				
		a) Výdaje související s finanč. nástroji pro období před vstupem ČR do EU celkem	211 211,00	211 211,00	60 700,93	28,74
		v tom: PHARE	10 011,00	10 011,00	0,00	0,00
		SAPARD	191 600,00	191 600,00	60 700,93	31,68
		Transition Facility	9 600,00	9 600,00	0,00	0,00
		b) Výdaje související se strukturálními fondy a Fondem soudržnosti celkem	1 513 000,00	1 513 000,00	115 669,93	7,63
		EAGGF (orientační sekce)	1 513 000,00	1 513 000,00	115 669,93	7,63
		v tom: ze státního rozpočtu	1 024 000,00	1 024 000,00	115 617,17	11,29
		z rozpočtu EU	489 000,00	489 000,00	52,76	0,01
333	MŠMT	Výdaje ze státního rozpočtu na financování společných programů EU a ČR celkem	375 936,00	375 936,00	88 337,27	23,50
		v tom:				
		Výdaje související se strukturálními fondy a Fondem soudržnosti celkem	375 936,00	375 936,00	88 337,27	23,50
		v tom: ESF	375 936,00	375 936,00	88 337,27	23,50
		v tom: ze státního rozpočtu	93 984,00	93 984,00	22 309,91	23,74
		z rozpočtu EU	281 952,00	281 952,00	66 047,36	23,43
336	MS	Výdaje ze státního rozpočtu na financování společných programů EU a ČR celkem	1 320,00	1 320,00	1 320,00	100,00
		v tom:				
		Výdaje související s finanč. nástroji pro období před vstupem ČR do EU celkem	1 320,00	1 320,00	1 320,00	100,00
		v tom: Transition Facility	1 320,00	1 320,00	1 320,00	100,00
345	ČSÚ	Výdaje ze státního rozpočtu na financování společných programů EU a ČR celkem	11 851,00	11 851,00	781,30	6,59
		v tom:				
		Výdaje související s finanč. nástroji pro období před vstupem ČR do EU celkem	11 851,00	11 851,00	781,30	6,59
		v tom: PHARE	11 213,00	11 213,00	781,30	6,97
		Transition Facility	638,00	638,00	0,00	0,00
349	ERÚ	Výdaje ze státního rozpočtu na financování společných programů EU a ČR celkem	2 000,00	2 000,00	0,00	0,00
		v tom:				
		Výdaje související s finanč. nástroji pro období před vstupem ČR do EU celkem	2 000,00	2 000,00	0,00	0,00
		v tom: PHARE	2 000,00	2 000,00	0,00	0,00
Celkem ČR		Výdaje ze státního rozpočtu na financování společných programů EU a ČR celkem	9 402 743,00	9 397 303,00	1 409 137,48	15,00
		v tom:				
		a) Výdaje související s finanč. nástroji pro období před vstupem ČR do EU celkem	660 948,00	655 508,00	330 949,10	50,49
		v tom: PHARE	339 126,00	333 686,00	119 431,17	35,77
		ISPA	66 158,00	66 158,00	38 311,00	57,91
		SAPARD	224 106,00	224 106,00	173 206,93	77,29
		Transition Facility	11 558,00	11 558,00	1 320,00	11,42
		b) Výdaje související se strukturálními fondy a Fondem soudržnosti celkem	8 741 795,00	8 741 795,00	1 078 188,38	12,33
		v tom ze státního rozpočtu	3 390 317,00	3 390 317,00	462 970,02	13,66
		z rozpočtu EU	5 351 478,00	5 351 478,00	615 218,36	11,50
		v tom: ERDP	3 650 703,00	3 650 703,00	561 150,99	15,37
		v tom: ze státního rozpočtu	1 374 229,00	1 374 229,00	242 807,56	17,67
		z rozpočtu EU	2 276 474,00	2 276 474,00	318 343,43	13,98
		ESF	1 697 014,00	3 556 964,00	395 338,70	11,11
		v tom: ze státního rozpočtu	986 306,00	986 306,00	103 038,10	10,43
		z rozpočtu EU	2 570 658,00	2 570 658,00	292 300,60	11,37
		EAGGF (orientační sekce)	1 513 000,00	1 513 000,00	115 669,93	7,63
		v tom: ze státního rozpočtu	1 024 000,00	1 024 000,00	115 617,17	11,29
		z rozpočtu EU	489 000,00	489 000,00	52,76	0,01
		Fond soudržnosti	21 128,00	21 128,00	6 028,76	28,53
		v tom: ze státního rozpočtu	5 782,00	5 782,00	1 507,19	26,07
		z rozpočtu EU	15 346,00	15 346,00	4 521,57	29,46

Čistá pozice České republiky vůči rozpočtu Evropské unie

Pro úplnost uvádíme tzv. **čistou pozici České republiky vůči rozpočtu Evropské unie** – tj. srovnání reálných finančních toků mezi rozpočtem EU a ČR. Nejedná se o tok pouze mezi rozpočtem EU a státním rozpočtem ČR, protože velká část prostředků, které ČR získává, není příjmem státního rozpočtu. Také není bráno v úvahu reálné využití prostředků – reálný tok konečným příjemcům, které může být odlišné. Jde o zjednodušený nástroj pro zachycení výhodnosti členství v Evropské unii.

Za 1. pololetí letošního roku **Česká republika získala z rozpočtu EU téměř 17,9 mld. Kč a odvedla do něj cca 15,2 mld. Kč, tzn. že čistá finanční pozice je v tomto období téměř 2,7 mld. Kč ve prospěch ČR** (v tom navíc nejsou započítány údaje za čerpání komunitárních programů, které nejsou ve sledovaném období k dispozici). **Vůči státnímu rozpočtu ČR je čistá pozice kladná ve výši cca 823 mil. Kč** - vzhledem k tomu, že strukturální fondy nejsou z většiny distribuovány prostřednictvím státního rozpočtu.

Za první rok členství v Evropské unii získala ČR celkově o 6,8 mld. Kč více, než zaplatila. Od 1. května 2004 do konce dubna 2005 ČR vyčerpala z rozpočtu EU přes 35,9 mld. Kč a na odvodech vlastních zdrojů do rozpočtu EU zaplatila 29,1 mld. Kč.

Podrobnější údaje o příjmech z rozpočtu EU a platbách do rozpočtu EU jsou patrné z následující tabulky:

Tabulka č. 26

Čistá pozice ČR vůči EU	květen 04 - duben 05		květen 04 - červen 05		z toho leden 05 - červen 05	
	mil. EUR	mil. Kč	mil. EUR	mil. Kč	mil. EUR	mil. Kč
Příjmy z rozpočtu EU celkem	1 159,9	35 950,3	1 347,1	41 678,1	594,8	17 859,9
Převstupní nástroje	132,1	4 239,2	139,5	4 461,1	13,0	390,4
Phare	82,1	2 649,7	83,7	2 699,2	4,0	120,1
Ispa	13,2	423,6	13,3	423,6		
Sapard	36,8	1 165,9	42,5	1 338,3	9,0	270,3
Zemědělství	299,4	9 010,0	377,3	11 417,3	286,5	8 603,7
Tržní operace	17,7	532,2	25,7	778,0	21,0	630,7
Přímé platby	195,7	5 811,4	208,4	6 254,7	208,3	6 254,8
Rozvoj venkova	86,0	2 666,4	143,2	4 384,6	57,2	1 718,2
Strukturální akce	286,8	8 942,9	313,7	9 782,7	120,3	3 612,0
strukturální fondy*)	250,8	7 804,0	270,2	8 416,3	108,6	3 259,7
Fond soudržnosti	36,0	1 138,9	43,5	1 366,4	11,7	352,3
Vnitřní politiky	9,3	296,7	9,3	296,7		
Transition Facility						
komunitární programy**)	9,3	296,7	9,3	296,7		
Kompenzační platby	432,3	13 461,5	507,3	15 720,3	175,0	5 253,8
Platby do rozpočtu EU celkem	920,0	29 101,2	1 052,8	33 152,8	498,6	15 189,6
tradiční vlastní zdroje (cla+dávky z cukru)	103,0	3 251,1	128,7	4 037,5	69,8	2 127,4
odvody ES do rozpočtu EU	817,0	25 850,1	924,1	29 115,3	428,8	13 062,2
- podle DPH	130,5	4 128,5	148,0	4 664,1	69,4	2 115,3
- podle HND (vč. rezerv)	608,0	19 232,2	688,1	21 673,5	322,0	9 808,2
- korekce VB	78,5	2 489,4	88,0	2 777,7	37,4	1 138,7
Čistá pozice vůči rozpočtu EU	239,9	6 849,1	294,3	8 525,3	96,2	2 670,3

*) za leden až červen 2005 představovaly zálohové platby 104,2 mil. EUR (3 259,8 mil. Kč) a průběžné platby 4,4 mil. EUR (130,7 mil. Kč)

**) údaje zahrnují pouze část programů zejména v oblasti vzdělávání a mládeže za rok 2004 - prostředky na komunitární programy neplynou do ČR centrálně, ale většinou až konečným příjemcům

6. Pokladní plnění státního rozpočtu ČR za leden až srpen 2005

Podle údajů na účtech státního rozpočtu vedených v ČNB **dosáhly ke konci srpna celkové příjmy** státního rozpočtu **558,1 mld. Kč**, **výdaje** byly čerpány v objemu **548,1 mld. Kč** a **saldo dosáhlo kladné hodnoty +10,0 mld. Kč**, což je proti stejnému období minulého roku lepší výsledek o 60,7 mld. Kč. Ve srovnání s výsledky za 1. pololetí tak došlo ke zlepšení rozpočtového hospodaření, což se projevilo **zvýšením přebytku z 3,8 mld. Kč, vykázaného ke konci června, o 6,2 mld. Kč**. Tohoto příznivého výsledku bylo dosaženo jak vlivem vyššího plnění příjmů státního rozpočtu, tak současně výrazně nižšího čerpání výdajů.

Plnění příjmů a výdajů jejich meziroční porovnání ukazuje následující přehled:

Tabulka č. 27

Rok	Skutečnost leden až srpen 2004	Skutečnost leden - srpen 2004 korigovaná ^{*)}	2005					
			Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Rozpočet po změnách korigovaný ^{**)}	Skutečnost leden - srpen	% plnění ke korig. rozp.	Index 2005/2004 korig.
Příjmy celkem	485,81	475,46	824,83	824,83	804,93	558,07	69,3	117,4
Výdaje celkem	536,50	526,15	908,41	908,41	888,51	548,06	61,7	104,2
Saldo	-50,69	-50,69	-83,58	-83,58	-83,58	10,01	x	x

^{*)} upraveno na podmínky roku 2005 (dle zákona č. 1/2005 Sb.)

^{**)} schválený rozpočet upravený o vliv zákona č. 1/2005 Sb. a o rozpočtová opatření k 30.6.2005

V lednu až srpnu letošního roku inkasoval státní rozpočet **celkové příjmy ve výši 558,1 mld. Kč**, t.j. 69,3 % korigovaného rozpočtu. V porovnání s výsledky ke konci června vzrostly příjmy o 131,8 mld. Kč a plnění rozpočtu se zvýšilo o 16,3 procentního bodu. Meziroční dynamika dosáhla 117,4 %. **Výdaje** byly čerpány **ve výši 548,1 mld. Kč** a proti konci června vzrostly o 125,6 mld. Kč; čerpání rozpočtu se zvýšilo na 61,7 %. Předstih plnění příjmů oproti plnění výdajů, který ke konci 1. pololetí činil 5,4 procentního bodu, se ke konci srpna zvýšil na 7,6 procentního bodu.

Dosažené saldo státního rozpočtu je **nejlepší srpnový výsledek za posledních 10 let**. Lepšího výsledku v tomto období bylo naposledy dosaženo v roce 1995 (+11,3 mld. Kč) a naopak nejvyšší zaznamenaný schodek v hospodaření státního rozpočtu byl v roce 2003 (-71,9 mld. Kč).

Plnění rozhodujících položek příjmů státního rozpočtu uvádí tabulka:

Tabulka č. 28

Ukazatel	v mld Kč							
	2004	2005				%	% plnění SR	Index
	Skutečnost leden - srpen korigovaná ^{*)}	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Korigovaný rozpočet po změnách ^{**)}	Skutečnost leden - srpen	plnění korig.rozp.	leden - srpen 2004	skutečnost 2005/2004 korig.
1	2	3	4	5	5:4	6	5:1	
Příjmy celkem	475,46	824,83	824,83	804,93	558,07	69,3	64,4	117,4
v tom:								
Daňové příjmy celkem	439,85	776,05	776,05	756,15	497,25	65,8	63,0	113,0
Daňové příjmy (bez pojistného SZ)	249,19	461,30	461,30	441,40	295,10	66,9	61,5	118,4
z toho:								
- DPH	75,96	167,00	167,00	154,30	90,39	58,6	61,6	119,0
- spotřební daň	55,93	87,50	87,50	94,90	76,76	80,9	61,1	137,2
- daně z příjmů PO	46,32	88,30	88,30	81,60	57,80	70,8	59,3	124,8
- daně z příjmů FO	56,66	103,40	103,40	95,50	61,02	63,9	64,4	107,7
z kapitálových výnosů	3,24	5,90	5,90	5,40	2,96	54,8	78,0	91,4
ze závislé činnosti	44,75	83,00	83,00	76,50	48,28	63,1	63,4	107,9
z přiznání	8,67	14,50	14,50	13,60	9,78	71,9	65,1	112,8
- správní poplatky	2,36	4,10	4,10	4,10	2,52	61,5	54,9	106,8
- majetkové daně	6,90	8,60	8,60	8,60	5,32	61,9	48,3	77,1
- clo	4,48	0,70	0,70	0,70	0,76	108,6	101,8	17,0
- ostatní daňové příjmy*)	0,58	1,70	1,70	1,70	0,53	31,2	39,3	91,6
Pojistné SZ	190,66	314,75	314,75	314,75	202,15	64,2	65,2	106,0
z toho: na důchody	157,01	260,87	260,87	260,87	166,48	63,8	64,8	106,0
Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté dotace	35,61	48,78	48,78	48,78	60,82	124,7	89,7	170,8
v tom:								
- kapitoly	14,30	26,07	26,07	26,07	34,66	132,9	115,0	242,4
z toho: neinvestiční dotace přijaté od EU	0,00	19,82	19,82	19,82	9,36	47,2	x	x
- kapitola Operace SFA	2,98	3,81	3,81	3,81	3,02	79,3	146,8	101,3
- VPS	18,33	18,90	18,90	18,90	23,14	122,4	72,7	126,2
v tom:								
- příjmy z úroků a real.fin.majet.	0,10	0,48	0,48	0,48	1,70	354,2	27,8	1700,0
- splátky půjček ze zahraničí	0,79	2,49	2,49	2,49	4,12	165,5	21,6	521,5
- příjmy za realizaci záruk	4,99	0,00	0,00	0,00	4,16	x	106,2	83,4
- přijaté kompenzační platby z rozpočtu EU	6,57	9,45	9,45	9,45	6,74	71,3	65,3	102,6
- soudní poplatky vč. kolků	0,60	0,60	0,60	0,60	0,56	93,3	100,0	93,3
- přijaté sankční platby	1,09	1,20	1,20	1,20	0,80	66,7	9,2	73,4
- ostatní příjmy VPS*)	4,19	4,68	4,68	4,68	5,06	108,1	90,1	120,8

*) dopočet do celku

^{*)} upraveno na podmínky roku 2005 (dle zákona č. 1/2005 Sb.)

^{**)} schválený rozpočet upravený o vliv zákona č. 1/2005 Sb. a o rozpočtová opatření k 30.6.2005

Z přehledu vyplývá, že z celkových příjmů státního rozpočtu, vybraných za dosavadních osm měsíců ve výši 558,1 mld. Kč připadlo na daňové příjmy 295,1 mld. Kč (plnění na 66,9 % korigovaného rozpočtu), na příjmy z pojistného na sociální zabezpečení 202,2 mld. Kč (64,2 %) a na ostatní příjmy 60,8 mld. Kč (124,7 %).

V meziročním porovnání jsou letošní celkové příjmy vyšší o 82,6 mld. Kč a jejich plnění je lepší o 4,9 procentního bodu (69,3 % proti 64,4 %), při současně vyšší meziroční dynamice - o 6,8 procentního bodu (117,4 % proti 110,6 %),

Na příznivějším plnění a vyšší meziroční dynamice příjmové strany rozpočtu se podílí daňové příjmy, jež jsou plněny o 5,4 procentního bodu lépe než ve stejném období minulého roku při vyšší dynamice o 12,0 procentního bodu, a nedaňové a ostatní příjmy (plnění rozpočtu je o 35,0 procentního bodu lepší, ale dynamika je nižší o 26,7 procentního bodu), zatímco plnění příjmů z pojistného na sociální zabezpečení je o 1,0 procentního bodu horší a dynamika o 1,5 procentního bodu nižší.

Příznivější plnění příjmů z daní poplatků ovlivnilo zejména **lepší inkaso spotřebních daní** - o 19,8 procentního bodu a **daní z příjmů právnických osob** - o 11,5 procentního bodu, zatímco **inkaso daně z přidané hodnoty zaostává za loňským plněním** o 3,0 procentního bodu při současně vyšší meziroční dynamice o 12,1 procentního bodu.

Inkaso spotřebních daní dosáhlo **76,8 mld. Kč**, t.j. 80,9 % korigovaného rozpočtu při srovnatelném meziročním růstu o 20,8 mld. Kč, t.j. o 37,2 % (v lednu až srpnu roku 2004 činilo plnění 61,1 % při meziročním růstu o 5,0 mld. Kč, t.j. o 10,7 %, přičemž celoroční inkaso zůstalo pod úrovní rozpočtu o 1,4 mld. Kč).

Na daních z příjmů právnických osob inkasoval státní rozpočet **57,8 mld. Kč**, což představuje 70,8 % korigovaného rozpočtu a meziroční růst o 11,5 mld. Kč, t.j. o 24,8 % (ve stejném období loňského roku byl rozpočet plněn na 59,3 % při meziročním růstu o 1,3 mld. Kč, t.j. o 2,7 %, přičemž celoroční inkaso převýšilo schválený rozpočet o 0,9 mld. Kč).

Průběh letošního inkasa DPH byl ovlivněn metodickými změnami, kdy počínaje 1. 5. 2004 se zrušil výběr DPH z členských zemí EU a od 1. 1. 2005 i výběr DPH ze zboží dováženého z třetích zemí celními úřady. Od 1. května 2004 došlo dále ke snížení základní sazby DPH z 21 % na 19 % při současném přesunu některého zboží a služeb ze snížené 5% sazby do sazby základní. **Inkaso této daně za 8 měsíců letošního roku dosáhlo 90,4 mld. Kč, t.j. 58,6 % korigovaného rozpočtu** a meziročně vzrostlo o 14,4 mld. Kč, t.j. o 19,0 % (v loňském roce činilo plnění 61,6 % při meziročním růstu o 6,9 % a celoročně převýšilo rozpočet o 7,0 mld. Kč, t.j. o 5,2 %).

Hůře než loni je plněno i inkaso daní z příjmů fyzických osob (0,5 procentního bodu), a to zejména v důsledku nižšího plnění příjmů z kapitálových výnosů (o 23,2 procentního bodu) a daně ze závislé činnosti (o 0,3 procentního bodu) při současně lepším inkasu daně z příjmu (6,8 procentního bodu). Jeho **inkaso ke konci srpna dosáhlo celkem 61,0 mld. Kč, t.j. 63,9 % korigovaného rozpočtu** a je tak o 4,4 mld. Kč, t.j. o 7,7 % nad úrovní srovnatelné skutečnosti stejného období roku 2004 (ke konci loňského srpna činilo plnění 64,4 % při meziročním růstu o 4,8 mld. Kč, t.j. o 8,5 %, přičemž celoročně zůstalo inkaso pod úrovní rozpočtu o 1,4 mld. Kč).

Daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti dosáhla 48,3 mld. Kč při plnění korigovaného rozpočtu na 63,1 % a meziročním růstu k srovnatelně upravené skutečnosti o 3,5 mld. Kč, t.j. o 7,9 % (korigovaný rozpočet je nad úrovní srovnatelné skutečnosti 2004 o 8,2 %). Letošní meziroční dynamika je mírně nižší než byla ve stejném období loňského roku, a to o 0,3 procentního bodu.

Daň z příjmů fyzických osob z kapitálových výnosů dosáhla 3,0 mld. Kč, což představuje pouze 54,8 % korigovaného rozpočtu a meziroční pokles o 0,3 mld. Kč, t.j. o 8,6 %. Snížení souvisí zejména s pokračujícím **přelivem úspor do jiných spořicíh produktů**, jako je stavební spoření, penzijní připojištění nebo životní pojištění, kde výnosy z těchto produktů nejsou daněny.

Daň z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti zaznamenala jak vyšší plnění, tak i meziroční dynamiku. Její inkaso **ve výši 9,8 mld. Kč** naplnilo celoroční korigovaný rozpočet na 71,9 % při meziročním nárůstu o 1,1 mld. Kč, t.j. o 12,8 % proti srovnatelné skutečnosti roku 2004 (v roce 2004 byla plněna na 65,1 % rozpočtu při meziročním růstu o 9,1 %).

Odvody celních příjmů, představující 25 % národní podíl na cle, dosáhly **0,8 mld. Kč při plnění rozpočtu na 108,6%**, když celkem bylo na clu vybráno 4,2 mld. Kč.

Pojistné na sociální zabezpečení dosáhlo 202,2 mld. Kč, což představuje 64,2 % rozpočtu a meziroční růst o 11,5 mld. Kč, t.j. o 6,0 %. Plnění rozpočtu je nižší než bylo v loňském roce o 1,0 procentního bodu a meziroční dynamika je rovněž pod úrovní loňského roku (o 1,5 procentního bodu). Z celkové částky připadlo na **důchodové pojištění 166,5 mld. Kč**, t.j. 63,8 % rozpočtu, při meziročním růstu o 6,0 %.

Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté dotace dosáhly 60,8 mld. Kč, což je již 124,7 % rozpočtu a o 25,2 mld. Kč, tj. o 70,8 % více než ve stejném období loňského roku (rozpočet uvažuje s meziročním poklesem o 7,1 % proti skutečnosti 2004). Vysoký nárůst těchto příjmů je ovlivněn zejména **převodem prostředků z fondů OSS do příjmů kapitol v objemu 20,2 mld. Kč** (rezervní fondy a FKSP). **Příjmy z rozpočtu ES dosáhly 16,1 mld. Kč**, z toho na kompenzační platby připadlo 6,7 mld. Kč.

Celostátní inkaso všech daní dosáhlo ke konci srpna 2005 výše 404,8 mld. Kč, což představuje 66,5 % celoročního objemu a meziroční nárůst o 62,9 mld. Kč, t.j. o 18,4 %. Ve stejném období minulého roku dosáhlo celostátní inkaso daní 341,9 mld. Kč, t.j. 61,8 % schváleného rozpočtu a meziroční přírůstek 22,6 mld. Kč, t.j. o 7,1 %.

Celkové výdaje státního rozpočtu byly za osm měsíců letošního roku čerpány ve výši 548,1 mld. Kč, což představuje 61,7 % korigovaného rozpočtu a meziroční srovnatelný růst o 21,9 mld. Kč, tj. o 4,2 %. Ve stejném období minulého roku byly čerpány rovněž na 61,7 %, ale meziroční růst byl vyšší o 25,3 mld. Kč, tj. o 4,9 %.

Čerpání výdajů je zřejmé z následujícího přehledu:

Tabulka č. 29

Ukazatel	2004		2005		Skutečnost leden-srpen	% plnění korig.rozp.	% plnění SR leden-srpen 2004	Index skutečnost 2005/2004 korig.
	Skutečnost leden-srpen korigovaná ^{*)}	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Korigovaný rozpočet po změnách ^{**)}				
	1	2	3	4	5	5:4	6	5:1
Výdaje celkem	526,15	908,41	908,41	888,51	548,06	61,7	61,7	104,2
běžné výdaje	502,40	837,69	836,42	821,53	516,69	62,9	63,9	102,8
v tom:								
- platy zaměstnanců a ost platby za proved.práci (vč.povinného pojistného)	44,30	89,19	89,42	89,42	48,29	54,0	54,2	109,0
- neinv.trans.fondům soc.a zdrav.pojiš.	25,12	33,98	33,98	33,98	23,97	70,5	75,2	95,4
- neinv.trans.věf.rozpočt.územ.úrovně	63,39	80,27	110,37	100,44	74,12	73,8	71,5	116,9
- neinv.trans.příspěvk.apod.organ.	22,76	38,84	39,81	39,81	25,57	64,2	62,2	112,3
- dotace občanským sdružením na činnost	1,48	2,13	2,55	2,55	1,41	55,3	63,5	95,3
- sociální dávky	211,81	325,20	325,10	325,10	220,37	67,8	67,6	104,0
z toho:								
- důchody	153,82	245,58	245,58	245,58	167,05	68,0	66,3	108,6
- pasivní politika zaměstnanosti	4,88	7,50	7,50	7,50	4,80	64,0	61,8	98,4
- ostatní soc.dávky	27,28	37,10	37,05	37,05	26,35	71,1	64,9	96,6
- státní soc.podpora	25,83	35,02	34,97	34,97	22,17	63,4	83,0	85,8
- aktivní pol.zaměstnanosti	2,02	5,83	5,83	5,83	2,45	42,0	48,9	121,3
- ochrana zam.př plat.neschop.zaměstnavatelů	0,09	0,25	0,25	0,25	0,11	44,0	28,1	122,2
- stavební spoření	15,14	14,80	14,80	14,80	15,42	104,2	99,6	101,8
- státní příspěvek na důchodové připojištění	2,31	3,25	3,25	3,25	2,63	80,9	77,0	113,9
- převod do fondu státních záruk	x	22,20	22,20	22,20	4,17	18,8	x	x
- odvody vlastních zdrojů ES do rozpočtu EU	7,90	27,33	27,33	27,33	16,35	59,8	46,8	207,0
- kapitola Státní dluh	16,25	33,68	33,68	33,68	17,61	52,3	60,1	108,4
- kapitola Operace SFA	2,19	3,08	2,54	2,54	0,84	33,1	63,5	38,4
- ostatní běžné výdaje*)	87,64	157,66	125,31	120,35	63,38	52,7	53,3	72,3
kapitálové výdaje	23,75	70,72	71,99	66,98	31,37	46,8	35,4	132,1
z toho:								
- investič.dotace PO	2,89	27,40	26,42	26,42	5,52	20,9	14,5	190,8
- investič.nákupy a související výdaje	9,13	20,28	19,95	19,95	6,95	34,8	40,5	76,1
- poskytnutí záloh ČKA, ČMZRB a ČS, a.s.	6,87	0,00	0,00	0,00	12,82	x	x	186,6
- kapitola Operace SFA	0,11	13,07	7,40	7,40	1,53	20,7	1,8	1390,9
SALDO SR CELKEM	-50,69	-83,58	-83,58	-83,58	10,01	x	x	x

^{*)} dopočet do celku

^{**)} upraveno na podmínky roku 2005 (dle zákona č. 1/2005 Sb.)

^{***)} schválený rozpočet upravený o vliv zákona č. 1/2005 Sb. a o rozpočtová opatření k 30.6.2005

Proti konci 1. pololetí se čerpání výdajů v posledních dvou měsících dále zpomalilo, takže ke konci srpna představovalo 61,7 % korigovaného rozpočtu. Proti alikvotě dvou třetin rozpočtu je čerpání výdajů o 31,0 mld. Kč nižší (v plnění to představuje téměř 5,0 procentního bodu). Na konci 1. pololetí bylo čerpání výdajů proti alikvotě nižší o 21,8 mld. Kč.

Běžné výdaje státního rozpočtu byly v hodnoceném období čerpány ve výši 516,7 mld. Kč, tj. na 62,9 %. V porovnání s loňskou srovnatelnou skutečností vzrostly o 2,8 %, tj. absolutně o 14,3 mld. Kč.

Nižší čerpání celkových výdajů je ovlivněno zejména **výdaji na dluhovou službu**, které dosáhly **17,6 mld. Kč**, což představuje pouze 52,3 % rozpočtu (loni 60,1 %) a meziroční růst o 8,4 % (loni o 25,9 %) a **ostatními běžnými výdaji**, jež svým objemem **63,4 mld. Kč** představují pouze 48,9 % korigovaného rozpočtu.

Na odvody vlastních zdrojů ES do rozpočtu EU bylo poukázáno zatím **16,4 mld. Kč**, což představuje 59,8 % rozpočtované výše.

Na druhé straně **nadprůměrné čerpání** (obdobně jako v loňském roce) **vykázaly neinvestiční transfery fondům sociálního a zdravotního pojištění** ve výši **24,0 mld. Kč**, a to **na 70,5 %** rozpočtu. V tomto čerpání je zahrnuta předsunutá platba státu ve prospěch Všeobecné zdravotní pojišťovny v celkové výši 2,8 mld. Kč (z ní o 1,4 mld. Kč byly již kráceny příjmy VZP v měsíci červenci, a o zbývající část budou kráceny příjmy VZP v prosinci). Vysoké jsou i **neinvestiční transfery územním rozpočtům - 74,1 mld. Kč** (73,8 % rozpočtu), což mimo jiné souvisí se zálohou na třetí čtvrtletí 2005 vyplacenou ve prospěch škol v červnu (za osm měsíců letošního roku činila výše těchto prostředků 50,9 mld. Kč proti 48,3 mld. Kč vyplaceným ve stejném období loňského roku).

Na sociální dávky bylo vynaloženo **220,4 mld. Kč, tj. 67,8 % rozpočtu, při meziročním růstu o 8,6 mld. Kč, tj. o 4,0 %** (ve stejném období m.r. byly čerpány na 67,6 % rozpočtu, při meziročním růstu o 8,0 mld. Kč, tj. o 3,9 %).

Kapitálové výdaje byly čerpány ve výši **31,4 mld. Kč**, což představuje 46,8 % korigovaného rozpočtu, přičemž vykazují meziroční nárůst o 7,6 mld. Kč, tj. o 32,1 %. Tyto výdaje jsou pravidelně vyšší až v posledních měsících roku.

7. Výhled plnění státního rozpočtu do konce roku 2005

Ve srovnání s hodnotami uvedenými v rozpočtu schváleném zákonem č. 675/2004 Sb., resp. s údaji korigovaného rozpočtu, tj. schváleného rozpočtu upraveného podle nového rozpočtového určení daní (zákon č. 1/2005 Sb.), předpokládáme v současnosti plnění rozhodujících příjmových a výdajových položek v následující výši:

Tabulka č. 30

Státní rozpočet na rok 2005 - očekávaná skutečnost (stav ke dni 24. srpna 2005)

v mil. Kč

ukazatel	schválený rozpočet 2005	schválený rozpočet 2005 vč. vlivu zákona č.1/2005 Sb.	očekávaná skutečnost 2005	rozdíl
	1	2	3	4=3-2
příjmy				
daňové příjmy (vč. poplatků za znečišťování)	461 300	441 400	455 100	13 700
příjmy z pojistného na sociální zabezpečení	314 754	314 754	310 715	-4 039
nedaňové příjmy, kapitálové příjmy, přijaté dotace	48 777	48 777	50 985	2 208
příjmy státního rozpočtu celkem	824 831	804 931	816 800	11 869
zapojení rezervních fondů (RF)			24 900	24 900
převod z fondu státních záruk (FSZ)			22 200	22 200
příjmy státního rozpočtu celkem vč. RF a převodu z FSZ	824 831	804 931	863 900	58 969
výdaje				
mandatorní sociální výdaje a služby zaměstnanosti celkem	383 830	383 830	385 948	2 118
v tom: důchodové pojištění	245 583	245 583	250 385	4 802
nemocenské pojištění	29 274	29 274	31 290	2 016
státní sociální podpora	35 020	35 020	29 367	-5 653
dávky vyplácené obcemi	13 323	13 323	14 883	1 560
podpory v nezaměstnanosti	7 500	7 500	7 308	-192
ostatní sociální dávky	7 816	7 816	6 768	-1 048
ostatní sociální peněžní transfery	41	41	374	333
náhrada mezd - ochrana zaměstnanců	250	250	250	0
příspěvek na penzijní připojištění	3 250	3 250	3 400	150
podpora novomanželských půjček	82	82	82	0
platba do veřejného zdravotního pojištění	33 969	33 969	33 900	-69
mandatorní sociální výdaje zaměstnavatelům	3 311	3 311	3 386	75
aktivní politika zaměstnanosti	4 411	4 411	4 555	144
výdaje kapitoly Státní dluh	33 680	33 680	29 000	-4 680
výdaje kapitoly OSFA	16 147	16 147	14 120	-2 027
ostatní výdaje kapitol	474 759	454 859	455 332	473
výdaje státního rozpočtu celkem	908 416	888 516	884 400	-4 116
zapojení rezervních fondů (RF)			24 900	24 900
převod z fondu státních záruk (FSZ)			22 200	22 200
výdaje státního rozpočtu celkem vč. RF a převodu z FSZ	908 416	888 516	931 500	42 984
schodek státního rozpočtu celkem	-83 585	-83 585	-67 600	15 985

Vysvětlivky:

Příjmy: (+) zvýšení (-) snížení

Výdaje: (+) zvýšení, (-) snížení

Výše uvedené odhady očekávané skutečnosti konce roku 2005 vycházejí z průběhů plnění státního rozpočtu v minulých letech, z poznatků o dosavadním průběhu hospodaření v letošním roce a z aktuálních informací o vývoji některých veličin, které budou do konce roku ovlivňovat příjmovou a výdajovou stranu rozpočtu.

Z tabulky je zřejmé, že očekávaná skutečnost je proti schválenému rozpočtu u příjmů vyšší o 39,1 mld. Kč a u výdajů vyšší o 23,1 mld. Kč. Proti rozpočtu upravenému o vliv zákona č.1/2005 Sb. jsou jak očekávané příjmy vyšší o téměř 59,0 mld. Kč a výdaje o 43,0 mld. Kč. **Odhad tedy předpokládá v obou případech dosažení schodku 67,6 mld. Kč, tj. o téměř 16,0 mld. Kč nižšího než činí jeho rozpočtovaná výše.**

Po odečtení vlivu zapojení rezervních fondů a fondu státních záruk (mimorozpočtových prostředků), které stranu příjmů i výdajů zvyšují o stejnou částku, by očekávané příjmy dosáhly 816,8 mld. Kč, tj. o 11,9 mld. Kč více než předpokládá korigovaný rozpočet, a výdaje 884,4 mld. Kč, tj. o 4,1 mld. Kč méně než korigovaný rozpočet.

Příjmy

U daňových příjmů očekávaná skutečnost převyšuje korigovaný rozpočet o 13,7 mld. Kč.

Největší překročení lze očekávat u daně z příjmů právnických osob, jejíž předpokládaný výnos 93,7 mld. Kč výrazně převyšuje korigovaný rozpočet, a to o 12,1 mld. Kč, tj o 14,8 %. Původní předpoklady byly založeny na těsnější vazbě růstu výnosu DPPO a vývoje nominálního HDP a odrážely zkušenost z let 2003-2004. Ukazuje se však, že dochází ještě k výraznějšímu zrychlení růstu inkasa DPPO, přičemž tento efekt převažuje nad tlakem na pokles inkasa daně v důsledku snížení sazby daně za rok 2004 o 3 procentní body. K vysokému inkasu této daně přispívají zejména odvětví energetiky, spojů a bankovníctví, jakož i dobré hospodářské výsledky exportujících firem, u kterých se projevují m. j. důsledky vstupu ČR do EU. I když ve zbývajících měsících roku se může projevit efekt pokračujícího snižování sazby DPPO (zpomalení růstu záloh daně), vzhledem k dynamice růstu základu daně firem by neměl převážet.

Vysoké překročení se očekává také u spotřebních daní, u nichž by měl být korigovaný rozpočet **převýšen** minimálně **o 10,0 mld. Kč**, a **inkaso by tak mělo dosáhnout 104,9 mld. Kč**. Příznivý trend ovlivnila spotřební daň **z minerálních olejů**, kde se projevuje zvyšující se podíl automobilové dopravy s poměrně stabilními cenami pohonných hmot a také zvýšený prodej lehkých topných olejů a LPG. U **tabákových výrobků** pokračuje příznivý trend vyššího inkasa daní i přesto, že je vykazován vyšší podíl levnějších druhů cigaret. Překročení rozpočtu je dáno tím, že se v menší než očekávané míře projevilo riziko přechodu k levnějším značkám či nárůstu nelegálních prodejů.

Inkaso DPH by mělo dosáhnout 146,0 mld. Kč, což by naopak znamenalo výnos **o 8,3 mld. Kč nižší**. Na nižší inkaso daně má vliv novela zákona č. 235/2004 Sb., schválená po předložení rozpočtu na rok 2005. Ponechání ubytovacích služeb ve snížené sazbě a přeřazení dalších služeb do snížené sazby se projeví v celoročním výpadku inkasa na úrovni cca 5 – 6 mld. Kč. Další výpadek v hodnotě zhruba 2 mld. Kč ovlivnily nadměrné odpočty obsažené v dodatečných daňových příznácních za rok 2004. Časový posun vyplývající ze změny zdaňování dovozů jenž způsobil v roce 2005 jednorázový výpadek inkasa ve výši zhruba 5 mld. Kč je již obsažen v rozpočtovaném objemu.

Inkaso daně z příjmů fyzických osob lze předpokládat **o 0,7 mld. Kč nižší** než u korigovaného rozpočtu. Na tento pokles má vliv především inkaso srážkové daně, u kterého očekáváme nedodržení korigovaného rozpočtu o 1,2 mld. Kč. Snížení souvisí zejména s nízkými úrokovými sazbami a s pokračujícím přelivem úspor do jiných spořicíh produktů jako je stavební spoření, penzijní připojištění nebo životní pojištění, jejichž výnosy nejsou daněny. Naproti tomu k překročení rozpočtu o 0,9 mld. Kč by mělo dojít u daně ze samostatné výdělečné činnosti.

Očekávaná skutečnost plnění **cla převyšuje** schválený rozpočet **o 0,5 mld. Kč**. Zvýšené inkaso je dáno především objemem dovozu zboží ze třetích zemí. Při přípravě státního rozpočtu se vycházelo z předpokladu, že dovozci budou využívat k proclení dováženého zboží především vstupní státy do EU, což se nepotvrdilo.

U inkasa ostatních daňových příjmů se neočekávají výraznější výkyvy proti rozpočtovaným hodnotám.

U **příjmů z pojistného na sociální zabezpečení** lze očekávat inkaso ve výši 310,7 mld. Kč, což představuje **výpadek 4,0 mld. Kč**. Tento odhad vychází z dosavadního vývoje pokladního plnění a odhadu správců výběru pojistného. Na snížení růstového trendu inkasa pojistného má největší vliv zpomalení růstu objemu národohospodářských mezd, zejména ve vládním sektoru.

Očekávaná skutečnost nedaňových a ostatních příjmů v objemu 98,1 mld. Kč je výrazně ovlivněna předpokládaným převodem 22,2 mld. Kč z fondu státních záruk do příjmů kapitoly VPS a 24,9 mld. Kč z rezervních fondů OSS (představujících úspory výdajů minulých let) do příjmů kapitol. Realizace těchto převodů bude znamenat **převýšení** rozpočtovaných hodnot o **49,3 mld. Kč**. Bez nich by překročení rozpočtu nedaňových a ostatních příjmů mělo dosáhnout 2,2 mld. Kč.

Výdaje

U **mandatorních výdajů se očekává překročení rozpočtu o 2,1 mld. Kč**. Vyšší očekávané čerpání ovlivňují zejména výdaje na **důchody** (+4,8 mld. Kč), **dávky nemocenského pojištění** (+2,0 mld. Kč), **dávky sociální péče vyplácené obcemi** (+1,5 mld. Kč) a výdaje na výplatu odškodnění osob podle zvláštních právních předpisů, jež nebyly rozpočtovány. **Naopak výrazné nedočerpání** (o 5-6 mld. Kč) lze očekávat u výdajů na **dávky státní sociální podpory a ostatní sociální dávky** (o 1,0 mld. Kč).

Očekávané výdaje na **důchody převýší jejich rozpočet o cca 4,8 mld. Kč**. Bude to ovlivněno zvýšeným počtem osob odcházejících do důchodu na základě využití zákonné možnosti plného souběhu důchodu s pracovním příjmem a zvýšenými výdaji v prvních lednových výplatních termínech, ovlivněnými snížením skutečně vyplacených záloh z výdajů státního rozpočtu na rok 2004.

Na předpokládané **překročení rozpočtovaných výdajů na dávky sociální péče signalizované kraji za obce ve výši 1,5 mld. Kč** působí několik faktorů. Došlo k rozpočtem neuvažovanému zvýšení částek životního minima od 1. ledna 2005 a zvýšení příspěvku při péči o blízkou nebo jinou osobu. Zásadní vliv má i podhodnocení výdajů ve schváleném státním rozpočtu na rok 2005 v důsledku nenaplňovaných očekávání ohledně hospodárnějšího přístupu ze strany územních orgánů.

Doplnění zdrojů do výše zabezpečující výplatu nárokových plnění v položkách sociálních výdajů a odškodnění je řešeno přednostně rozpočtovými opatřeními převodem z úspor jiných výdajů v rámci kapitol, kde jsou tyto sociální výdaje rozpočtovány. To se týká zejména zvýšené potřeby na výplatu důchodů a nemocenských dávek v kapitole Ministerstvo práce a sociálních věcí, která bude **kryta z očekávaného nedočerpání rozpočtu výdajů na dávky státní sociální podpory** v téže kapitole.

U kapitoly Státní dluh lze předpokládat **úsporu výdajů ve výši cca 4,7 mld. Kč**, z nichž 4,5 mld. Kč činí úspora týkající se úroků. Příčinou jsou především neočekávaně nízké úrokové sazby, které dosáhly historického minima za posledních 16 let. Nižší výdaje na státní dluh v roce 2005 jsou také způsobeny příznivějším vývojem schodku státního rozpočtu než předpokládal schválený státní rozpočet.

U kapitoly OSFA se očekává úspora ve výši **2,0 mld. Kč**, a to zejména u výdajů na vyplacení alikvótních úrokových výnosů z emisí státních dluhopisů. Očekává se i úspora výdajů u čerpání prostředků z malé privatizace na výdaje ze zániku věcných břemen, jakož i celkových výdajů na projekty, které jsou financovány z úvěrů od Evropské investiční banky.

U ostatních výdajů kapitol je očekávané jen **mírné překročení** korigovaného rozpočtu, a to **o 0,5 mld. Kč**.

Vysoké překročení korigovaného rozpočtu bude výrazně ovlivněno výdaji, které nebyly rozpočtovány. Očekává se, že z rezervních fondů OSS převedou kapitoly do příjmů a návazně na to i do výdajů **24,9 mld. Kč**. Tato částka nebyla ani v příjmech ani ve výdajích rozpočtována. Druhou významnou položkou, která zvyšuje očekávané příjmy i očekávané výdaje, je částka **22,2 mld. Kč, týkající se státních záruk**. Prostředky v této výši jsou ve výdajích státního rozpočtu obsaženy v položce výdaje na realizaci státních záruk, ale dle platné právní úpravy se ve výdajích objeví dvakrát, jednou jako převod do fondu státních záruk, podruhé jako příjem z fondu státních záruk, umožňující současné čerpání prostředků ve výdajích. Uvedený zákonem stanovený postup tvorby a čerpání fondu státních záruk tudíž nemá vliv na výsledný očekávaný schodek státního rozpočtu.